

Çeklerle Slovaklar bir uzlaşma zemini buldular Slovak hükûmetini tekrar eski Başvekil B. Tisso kuracak

Londra mahafili, Çeklerin azimkârane hareketini tasvib ediyor, son hâdiseleri de Almanyanın şarka doğru genişleme siyasetinin kuvvetine atfediyorlar

Diğer taraftan da iki Çek fırkasının Bratislava üzerine yürüdüğü bildiriliyor

Berlin 11 (A.A.) — Havas: B. Ribbentrop ve B. Hitler, Çekoslovakya meselesi hakkında görüşmüşlerdir. Emin bir kaynaktan bildirildiğine göre, B. Hitler müşavirlerini yarın bir konferansa davet etmiştir. Pragdaki Alman elçiliğinden mühim bir rapor gelmiştir.

Siyasi mahfiller, Almanyanın yeni Slovak hükûmetini tanımayacağını ve Tisso hükûmetini yegâne meşru mümessil olarak telâkki edeceğini bildiriyorlar. Bu mahafiller, buhranın şu veya bu tarzda her halde çabuk halledileceği kanaatindedirler.

Nihayet Almanyanın şiddetli bir müdahalesi de gayri varid değildir.

Bratislava 11 (A.A.) — Tisso hükûmetinin azlinden sonra yeni Slovak hükûmetini teşkile memur edilen Svak İtalya hükûmetine yaptığı resmi bir tebliğde bugünkü vaziyet dolayısıyla Slovakya hükûmeti reisliğini kabul etmemiş olduğunu bildirmiştir.

Berlin 11 (A.A.) — «Havas»: İyi malûmat alan mahafilden öğrenildiğine göre yeni Slovak hükûmeti, iki gün evvel azledilen Tisso'nun tekrar riyasetinde teşekkül edecektir. Alman resmi mahafili seyrirci vaziyetinde bulunmaktadır. Tisso'nun notasına Almanya tarafından henüz hiç bir cevap ve-

Solda son isyan hareketinde parmağı bulunduğu cihetle, Prag hükûmeti tarafından azledilen Slovakya Başvekil B. Tisso, Macar - Slovak hududunu tahdid için sabık Macar Hariciye Nazırı B. De Kanya ile görüşürken

rilmediği katî olarak beyan edilmektedir.
Çekoslovakya hududunda Almanya-

nın askeri tedbirler aldığı tekzip ediliyor.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Baro, B. Hasan Hayrinin istifasını kabul etmedi

Dünkü toplantıda, inzibat meclisine iki yedek âza intihabı yapıldı

Denizbanktan aldığı altı bin lira vekâlet ücreti etrafında yapılan dedikodu üzerine B. Hasan Hayrinin baro reisliğinden istifasını görüşmek üzere İstanbul barosuna mensup avukatlar dün öğleden sonra ağırceza mahkemesi koridorunda bir toplantı yapmışlardır. İçtimaa yüz kadar avukat iştirak etmiştir.

Celse açılınca yeni Avukatlar kanununun baro reisi ve idare meclisi azalıkları hakkındaki maddeleri, rei-

(Devamı 13 üncü sahifede)

**Bugün
16
sahife**

**Tayyare piyangosun-
dan kazanan numaralar
onuncu sahifemizedir.**

Dikkatler: Madenî çelenk ve çiçekçilik

İyi ve fena günlerimizde çiçek ve çelenk göndermek millî âdetlerimiz arasına girmiştir. Fakat bir de madenî çelenk usulü zuhur etti. Zengin şahıslar, bankalar ve emsali yüksek müesseseler tarafından bu sahada sarfedilen paraları tedkik ederseniz, meselâ bir tek çelenge beş altı yüz lira verildiğini görürsünüz.

Bu yolla harice para çıkıyor. Halbuki teşvike, terfiye muhtaç bir millî çiçekçiliğimiz var ki, yalnız ziraat ve ticaret değil, güzellik bakımından da onu korumağa mecburuz.

Madenin istimal yeri başkadır. Madenî çelengi bahçevanlığın inkişafı namına menedelim.

İkinci müntehip seçimine çarşamba günü başlanıyor

Bütün vatandaşların intihaba iştirak etmeleri vatana büyük bir hizmettir

Intihabat münasebetile Beyazıdda, Taksimde ve Şehremininde birer konferans verildi

B. Fahreddin Kerim Beyazıd meydanında halka konferans verirken

Şehrimizde müntehibi sanî intihabatı başlamak üzeredir. 15 martta başlanacak olan ikinci müntehib intihabatı 20 martta bitecektir. Bu mü-

nasebetle Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul merkezinin vatandaşlara hitaben neşrettiği beyannameyi yayıyoruz: (Devamı 4 üncü sahifede)

Çingiryanın bağı meselesi tahkike başlanıyor

Su tarifesi, yapılan tesisat masrafları, Üsküdar tramvay muamelâtı da tedkik edilecek

Belediyenin on senelik muamelâtını tedkik etmeğe başlayan mülkiye müfettişleri dün de Belediyeye gelerek meşgul olmuşlardır. Mülkiye müfettişleri Belediyeye aid bütün icraatın netice itibarile muhasebeyi alâkadar ettiğini göz önüne alarak evvelâ muhasebeye aid hesap ve muameleleri teftişe başlamışlardır.

Belediye muhasebe müdürlüğü, on senelik muamelâta aid bütün muamele hesap ve dosyalarını müfettişlere vermiştir. Müfettişler, bu muamelât üzerinde yapacakları araştırmalar neticesinde diğer Belediye şubelerine tealluk eden tedkike değer meselelere tesadüf ederlerse o şube-

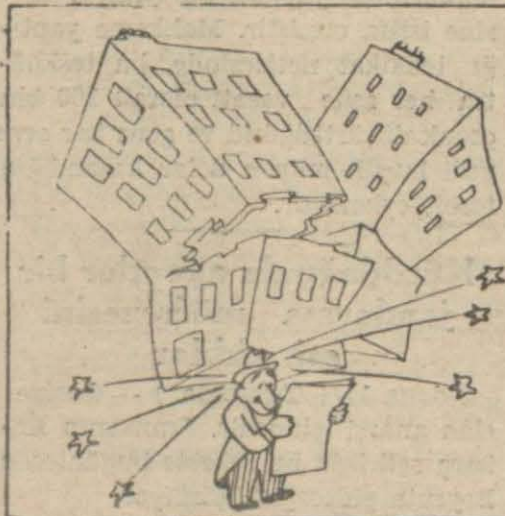
lerin de muamelelerini tedkik edecekler ve mesuliyeti görülenler varsa onlar hakkında kanunî takibat yapacaklardır.

Diğer taraftan mülkiye müfettişlerinin temas ettikleri meseleler üzerinde vilâyet idare heyeti kararile haklarında lüzum veya men'i muhakeme kararı verilecek olan memur-

(Devamı 12 nci sahifede)

**Pek yakında
CEMAL NADİR'in
Yeni karikatür serisi:
Lâ Fonten'in asrı
hikâyeleri!**

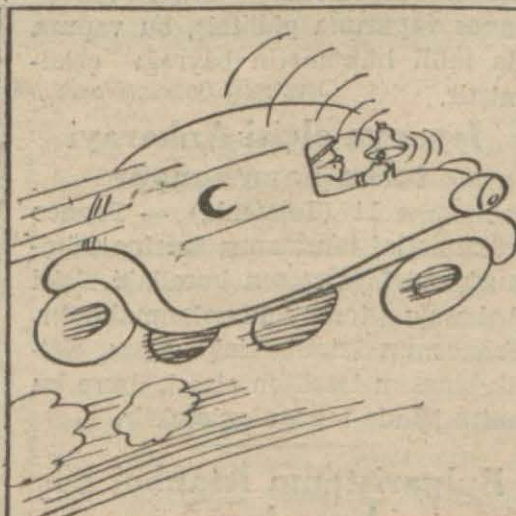
Meseleler dünyası!... (14)

İnkisarı hayal meselesi!...

Sektei kalb meselesi!...

Cankurtaran meselesi!...

Mezarlık meselesi!...

Mektepten çıkarken hesap meselesinden kurtulduğuna sevinen vatandaşın karşılaştığı meseleler elbet bu kadarlık değil!... Fakat ötekileri saymak da zaman meselesi!... (Son)

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Avrupada 5 kişi parlak bir devir yaratabilirler

Sir Samuel Hoare bir harp çıkarsa nihaî bir zaferin demokrasilere aid olacağını söylüyor

Londra 11 (A.A.) — Chemsea muhafazakârlar cemiyetinde bir nutuk söyleyen Sir Samuel Hoare, ezcümle demiştir ki:

«Avrupada siyasî emniyetin avdet ettiğini farzediniz ve öyle tasavvur ediniz ki şimdiye kadar tanzim edilen bütün beş senelik plânlardan daha büyük beş senelik bir plân vücade getiriliyor. Bu müddet zarfında ortalıkta ne harp, ne de harp sayıası var. Gene farzediniz ki, müşterek emniyet sayesinde Avrupa milletleri silâhlannın ezici yükünden kurtulmağa muvaffak olmuşlardır. O zaman altın gibi parlak bir devrin fecri doğmuş olacaktır. Bu mesud devri vücade getirmek dünya liderleri için ne güzel bir iş olacaktır, Avrupada beş kişi, yani üç diktatörle İngiltere ve Fransa Başvekilleri müşterek bu hedefe doğru yürüyebilseler, dünya tarihini inanılmazacak kadar az bir zaman zarfında değiştirmeye muvaffak olurlar.

Amerika Reiscümhurunun yardımı-

le Avrupada müştereken çalışacak olan bu beş adam, beşeriyetin bütün kalbi ve bütün ruhu ile böyle bir maksad uğrunda çalışmağa azmetmiş olduğunu göstermiştir.

Diğer Avrupa liderlerinin de onu taklid etmekten imtina etmiyeceklerini zannediyorum.»

Hatip, bundan sonra Amerikadan bahsederek demiştir ki:

«Amerikan demokrasisinin halledilmesi icap eden kendine mahsus meseleleri olduğu için ecnebi memleketlerde teahhüd altına girerek bu meselelerin hallini tehlikeye düşürmek istemiyor. Bununla beraber demokratik kuvvetin her üç demokraside de yeniden doğduğunu ve bu devletlerin hayatlarına ve hürriyetlerine karşı yapılacak tecavüzlere muvaffakiyetle mukavemet etmek azminde bulunduklarını da tebarüz ettirmek icap eder, kısa veya uzun süreçte bir harpte demokrasilerin nihaî zaferi istihsal edeceklerine şüphem yoktur.»

Yangınlara karşı alınması teklif edilen tedbirler

1 - Ticarethanelerde tutuşturucu maddeler bulunmayacak, 2 - Tutuşturucu maddeler bulunan yerler itfaiyeye bildirilecek, 3 - Elektrik kabloları üzerinden terkos suyu geçirilecek

Bahçekapıdaki son yangın, şehrimizde ticarethanelerin ve bu arada şehrin ticaret mntakalarının korunması için yeni tedbirler alınması lüzumunu göstermiştir

İtfaiye müdürlüğü, şehri yangın tehlikesinden kurtarmak üzere yeni bazı tedbirlerin alınması için Belediye Riyaseti makamına bir rapor vermiştir. Bu rapora göre ticarethane ittihaaz edilecek hanlarda benzin, petrol vesaire gibi tutuşturucu maddeler bulunmayacaktır. Bu ticarethaneler arasında sanati itibarile müstail maddeler kullanmak mecburiyetinde bulunan müesseselerin de muhafaza edecekleri tutuşturucu maddelerin muhafaza edildikleri yerleri ve miktarlarını gösteren bir liste hazırlayarak bunları itfaiyeye vermeleri mecburi olacaktır. Bu suretle itfaiye yangın sırasında bu maddeleri kolayca bulacak ve bunların ateşin genişlemesine imkân verilmeksizin çıkarılması temin edilecektir.

Bundan başka büyük müesseselerde de bazı yangın koruma tedbirleri alınacaktır. Büyük ve kâgir binalarda yangınlar, ekseriyetle elektrik

kontaklarından ileri geliyor.

İtfaiye müdürlüğünün raporuna göre, kontakt neticesinde yangın çıkınca kırk derece hararete elektrik kablolarının eridikleri de muhakkak olduğuna göre kontakt yangınlarına mani olmak üzere elektrik kablolarının üzerlerine delikli terkos boruları konulacak ve yangın çıkar çıkmaz harareten ısınacak su borularının deliklerinden sızacak terkos suları yangını söndürecekler.

İtfaiye müdürlüğü bu yangından korunma tertibatının aynı zamanda müesseseler için de faydalı olduğuna kanidir. Çünkü bu tedbirleri alan Avrupadaki ticari müesseselerin bu tertibatı ihtiva etmeyen müesseselere nazaran yüzde yetmiş beş daha ucuza sigorta primi verdikleri de bir misal olarak gösterilmektedir.

Bununla beraber bu gibi müesseselerde konacak elektrikli zillerin yangın vukuunda bekçilerin itfaiyeyi haberdar edebilmeleri de ayrıca tavsiye edilmektedir.

İtfaiye müdürlüğünün bu raporu Belediye reisliği tarafından ehemmiyetle tedkik edilmektedir.

Ceyhan taşı

Ovaları sular bastı. Sandallar sayesinde köylerle irtibat temin edildi

Adana 11 (Telefonla) — Son şiddetli yağmurlar üzerine Ceyhan nehri taşmıştır. Bir kısım ovayı su istila etmiştir. Su basan yerlerdeki yollar da kapandığı için bazı köylerle irtibat kesilmiş ve bugün sandallar çıkartılarak bu köylerle irtibat temin edilebilmiştir.

Etraftan gelen malûmata nazaran Ceyhanın taşmasından zarar yoktur.

Birinci memnu mintaka

Ankara 11 (Telefonla) — Çanakalede müstahkem mevki içinde bulunan Nara ve Umurbeyde askerî tesislerin bulunduğu sahaların birinci memnu mintaka olarak ilânı hakkındaki kararname bugünkü Resmî Gazete ile neşredilmiştir.

Meverayi Erdün Emirinin büyük oğlu

Muhafız alayının süvari taburunda staj görmeğe geliyor

Ankara 11 (Telefonla) — Maverayi Erdün Emiri Abdullahın büyük oğulları staj yapmak üzere yakında memleketimize gelecektir. Veliahd, binbaşı rütbesindedir. Misafirimiz Muhafız alayının süvari taburunda staj görecektir.

Öğrendiğime göre Maverayi Erdün Emirinin oğullarının memleketimizde staj görmek arzusunu izhar etmeleri Reiscümhur İnönünün memnuniyetlerini celbetmiş ve Riyaseticümhur fahri yaverliğine alınmasını tervîc buyurmuşlardır.

İspanyanın Paris büyük elçisi

Burgos 11 (A.A.) — Jose Feliz de Lequerica İspanyanın Paris büyük elçiliğine tayin olunmuştur.

Bulgar Başvekili

B. Köseivanofun mihmandar tayin edildi

Ankara 11 (Telefonla) — Bulgar Başvekili B. Köseivanofun mihmandarlığına Hariciye Vekâleti ticaret ve iktisad dairesi memurlarından B. Fikret tayin edildi. B. Fikret dost ve komşu memleket Başvekilini hududumuzda karşılayacaktır.

Ekselâns Köseivanof, Ankarayı ziyaretlerinin ilk günü Etnografya müzesine giderek Atatürkün tabutları önünde eğilecektir.

Davalar bir celsede bitirilecek

Bu suretle vatandaşların işlerinden kalmamaları temin edilecek

Ankara 11 (Telefonla) — Vatandaşların uzun vadelerle tâlika uğrıyan duruşmalar üzerinden işlerinden güçlerinden olduklarını göz önüne alan Adliye Vekâletimiz bu hale mani olmak için tedbirler düşünmekte, sık sık tamimler yapmaktadır. Bu hususta teşkilâta son yapılan bir tebliğle gene bu meseleye temas edilmiştir.

Ceza mahkemeleri usulü kanununa göre ceza davalarında taraflarla birlikte şahitlerin de ilk duruşmaya çağrılmaları ve davanın esas olarak bir celsede bitirilmesi hakkında hüküm varken, bazı mahkemelerin ilk duruşmaya yalnız tarafları çağırarak ve bu ilk celsede, şahitlerin de çağırılıp dinlenmesi için bir talik kararı verildiği görülmüştür.

Vekâlet cümhuriyet müddeiumumiliklerine bu halin kanuna uygun bulunmadığını, bütün delillerin bir celsede irat ve münakaşa edilerek işin aynı celsede sona erdirilmesinin iktiza ettiğini bir daha bildirmiştir.

İstifalar

Şeker fabrikaları anonim şirketi umumî heyeti 27 martta toplanacak

Ankara 11 (Telefonla) — Sermayesinin yarısından fazlası Devlet tarafından ödenen iktisadî müesseselerin mürakabesi hakkındaki kanunun tatbikatı neticesi olarak şeker fabrikaları anonim şirketi idare meclisi azasından B. Nurullah Esad, Osman Nuri, Ziraat bankası idare meclisi reisi Sabit, banka umum müdürü Nusret, İş bankası umum müdürü Muhammer Eriş ve İş bankasından Fazıl istifa etmişlerdir. Şirketin ekseriyet olamamasından dolayı tehir edilen umumî heyet içtimal 27 martta yapılacaktır.

İspanya konsoloshanesi

Dün millî hükûmet mümesilleri tarafından tesellüm edildi

Hükümetimiz tarafından İspanyada Franco hükûmetinin yegâne hükûmet olarak tanınması üzerine eski İspanya hükûmeti mümesilleri memleketimizi terke hazırlıyorlar. Dün İstanbul knsoloshanesi millî hükûmete geçmiştir. Konsoloshaneyi millî hükûmetin bayrağı çekilmiştir. Bundan sonra Haliçte demirli Macellanos vapuruna gidilmiş, bu vapura da millî hükûmetin bayrağı çekilmiştir.

İspanya elçisi Ankarayı terke hazırlanıyor

Ankara 11 (Telefonla) — Franco hükûmetini tanımamız üzerine Cümhuriyetçi İspanyanın buradaki elçisi Ankarayı terke hazırlanmaktadır. Franconun İstanbuldaki ajanı, elçilik binasını tesellüm etmek üzere bu hafta içinde buraya gelecektir.

Bulgaristanın İstanbul baş konsolosu

Sofya 11 (A.A.) — Orta elçilik müşteşarı Bissorof Bulgaristanın İstanbul baş konsolosluğuna tayin edilmiştir.

Madridde çarpışılırken Franco da hücum etti

Fakat şiddetli bir muharebeden sonra hücum durdu, vaziyet değişmedi

Madrid 11 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden:

Madrid civarında komünistlerle Cümhuriyetç kitaları arasında müsademeler devam ederken, general Franco kıtaatı bu sabah 7,30 dan 9 a kadar hükûmet merkezine en yakın olan siperlere şiddetli hücum etmişlerdir. Cümhuriyet bataryaları Frankistlere mukabele etmiş ve muharebe saat 11 e kadar devam etmiştir. Vaziyette bir değişiklik olmadığı öğrenilmektedir. Mitralyöz sesleri, el bombalarının infilâkı ve tankların gürültüsü şehrin merkez mahallelerinden işitilmekte idi. Sonteshrin 1936 da Franko tarafından Madrid üzerine yapılan taarruzdanberi bu kadar şiddetli bir çarpış-

ma vukubulmamıştı.

Bir kaç kadının bağırarak sokaklardan geçtiği görülmüş ise de şehir halkı evlerinden dışarı çıkmamışlardır.

Komünistler hâlâ mukavemet gösteriyorlar

Madrid 11 (A.A.) — Cümhuriyet kitaları dün akşam geç vakte kadar komünistlerin mukavemet merkezlerini zaptetmeğe çalışmışlar ve komünistleri peyderpey Madridin haricine atmışlardır. Çarpışmalar devam etmekte idi.

Şehir dahilinde komünistler Ventas ve Salamanka mahallelerine çekilerek buralarda siperler vücade getirmişlerdir.

B. Stalin, herkes kendi başına siyasetini tenkid etti

Sovyet haricî siyasetinden bahseden Stalin diyor ki:

“Sovyet topraklarını ihlâl etmek isteyen harp kundakçılarının indirecekleri her darbeye bir misli fazlasile mukabele edecek vaziyetteyiz,,

Moskova 11 (A.A.) — Komünist partisinin 18 inci kongresinin ilk celsesinde Stalin raporunu okumuştur. Stalin bu raporunda merkezi icra komitesinin icraatını anlatmakta ve aynı zamanda haricî siyasete de temas eylemektedir.

Stalin, Sovyet birliğinin haricî siyasetini şöyle tavsif etmektedir: Karşılıklı olmak şartile herkesle sulh siyaseti, memleketin askerlik kuvvetini mütemadiyen arttırmakla tahrikâta sükunetle mukabele eylemek.

Stalin demiştir ki:

«Bütün komşularımızla sıkı iyi komşuluk münasebetleri idame etmek arzusundayız. Yeter ki onlar Sovyet hududlarımızın tamamlılığına ve Sovyet menfaatlerine dokunmak teşebbüsünde bulunmasınlar. Tecavüze uğrıyan ve memleketlerinin istiklâli için çarpışan milletlerin yardım-cıyız. Mütecavizin tehditlerinden korkumuz yoktur. Sovyet topraklarını ihlâl etmek isteyen harp kundakçılarının indirecekleri her darbeye bir misli fazlasile mukabele edecek vaziyetteyiz.»

Stalin, dünyanın yeni bir taksime tabi tutulması için emperyalistlerin ikinci harbi açmış oldukları noktasında ısrar

ederek Almanya, İtalya ve Japonyanın hakiki maksadlarını gizlemek için ileri sürdükleri bahaneler ve bilhassa antikomintern perdesi her ne olursa olsun İngiltere, Fransa ve Amerikaya karşı mücadeleye girişmiş olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

«Bunu gizlemeğe imkân yoktur. Japonyanın Çin'in büyük bir kısmını, İtalyanın Habeşistanı, Almanyanın Avusturya ve Südeterli zaptetmiş olduklarını ve Almanya ile İtalyanın birlikte İspanyayı ele geçirdiklerini hiç bir bahane gizliyemez.»

Stalin, kollektif emniyetin terkedilmiş olmasını ve garp devletlerinde esas halini alan «Herkes kendi başına» düsturunu şiddetle tenkid eylemiş, Alman tehlikesini Sovyetlere ve Ukraynaya karşı çevirmek için İngiltere ve Fransasın yapmaktaki oldukları manevralarla alay etmiş ve bu oyunlarında katı akamete uğrıyabileceklerini bu devletlere ihtar eylemiştir.

Stalin Karpas Ukraynasının 700 bin ve halbulki Sovyet Ukraynasının 30 milyon nüfusu olduğunu ve 700 bin kişiyi ele alarak 30 milyon yutmağa imkân olmayacağını beyan etmiştir.

Üsküdar bir yangın tehlikesi atlattı

İtfaiye bir ev yandıktan sonra ateşi söndürdü

Üsküdar; gece sabaha karşı oldukça ehemmiyetli bir yangın tehlikesi atlattı. Pazarbaşında Karamanhoğlu sokağının sık ve kâmilan ahşap evleri arasında İbrahim isminde birine aid olan iki katlı bir ev vardır. İki kiracının işgali altında olan bu evin üst katında oturan bayan Nazife, dün gece misafirliğe gitmiş ve eve gelmemiştir.

Sabahleyin saat beş buçuğa doğru; bu kadının oturduğu katın pencerelerinden birdenbire dışarıya alevler fırlamağa başlamış, bunu gören mahalle bekçileri derhal itfaiyeyi haberdar etmişlerdir.

Zaten bir kav halinde bulunan ev kısa bir zaman içinde kül haline gelmiş ve yangın etraf için ehemmiyetli bir tehlike teşkil eylemiştir. Az sonra yetişen itfaiye, büyük bir gayret sarfederek ateşin, civar evleri sarmasına mâni olmuş ve yangın, bu ev tamamen yandıktan sonra söndürülmüştür.

Yalnız; geec evinde bulunmayan bayan Nazifenin katından ateşin ne şekilde çıktığı henüz anlaşılamamıştır. Zabıta; tahkikata devam etmektedir.

Amerikada büyük bir rezalet

Senede 100 bin çocuk düşürten büyük bir teşekkül keşfedildi

Adliye Nazır muavini de bu teşekküle dahilmiş!..

Nevyork 12 (A.A.) — Broklyn'de bir kaç senedir çocuk düşürmek işile uğraşan ve 100 kadar doktorla Adliye nazır muavini Ulman'ı ihtiva eden bir teşkilât meydana çıkarılmıştır.

Adliye nazır muavini, aleyhinde mahkemeye yapılan bir şikâyet üzerine istifa etmiştir. Mahkeme yaptığı tedkikat neticesinde, bu teşkilâtın her sene vasatı olarak 100 bin çocuk düşürttüğü ve gene her sene yedi buçuk milyon dolar kazandığını tesbit eylemiştir.

Kürddagında aşiretler bir jandarma müfrezesini esir aldılar

Adana 11 (Telefonla) — Suriye elân anarşi içindedir. Fransanın Ankarâ sefirinin bu sebeble bugünlerde Beyruta gideceği bildiriliyor.

Kürddagında isyan hareketi devam ediyor. Aşiret çeteleri bir jandarma müfrezesini esir almışlar.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Biz ikinci sınıf bir millet değiliz!

Ali Çetinkaya cenebi şirketleri satın aldı. Bu hayırlı başarısını vatan-daşlar daima memnuniyetle anıyor-lar. Kendisinden bir himmet daha isteyenlerin pek çok olduğunu ben şahsen biliyorum:

Türkiyede işleyen yataklı vagon-ları da bir hale yola sokmak...

Vagon - Li şirketinin hududları-muz içinde zarar ettiği iddia edile-mez. Hele bir, Ankara - İstanbul yo-lunda yatak arayınız. Ekser katar-larda bulamazsınız bile! Geri kalan-lar da tıklım tıklım dolu!

Buna mukabil şirket bu kârlı yol-da işlettiği arabalara bari azıcık ih-timam etse, itina gösterse... Né ge-zer?... Belki de dünyanın en amel-mande, en tıngır vagonları bizim hatlardadır. Bir gıcırtı, bir salıntı... Dar mı dar; eski mi eski! Bu model arabalar dünyanın hiç bir yerinde kalmadı desek mübalağa etmiş sa-yılmayız...

Semplan ve Ankara hattına niçin bir kaç iyi vagon getirilemesin?

Şirketin:

— Adam sen de... İstemiyorlar ki... - diye bizi ihmal ettiği zannı ha-sıl olmaktadır.

Halbuki istiyoruz.

Hattâ gündüz trenleri hakkında da bir dileğimiz var: Ankara hattına dört beş tane Pulman vagonu geti-rilemez mi?

Memleketimizde işlemediklerinden halkımızın çoğu bunların ne oldu-ğunu bile bilmez: Kompartiman kom-partiman bölünmemiş olan bu ara-baların her birinde büfe bulunur. Beher masanın etrafında dört müte-harrik ve rahat, ferahfeza koltuk... İstersen yarı yarıya yatar gibi otu-rur; alçak, geniş pencereden man-zarayı seyrederisin. Yay tertibatı ona göre olduğu için kendin de sallan-mazsın, fincanın da dümediz du-rur.

Garbi Avrupanın «Ok» denen sürat katarlarında gündüz içinde ekseriya böyle arabalar işliyor: «Fleche d'ore» Parisin yolcularını transatlantiklere bunlarla taşıyor.

İtirazlar olacak, biliyorum:

— Memleketimiz için bu lükse ne ihtiyaç var? Her şey bitti de bu mu kaldı?

Cevabımız şudur:

— Biz ikinci sınıf bir millet değiliz! Medeniyetin her mazharine, her yeni icadına kendimizi layık görüyoruz.

Bir de demokratik temennî!

Nafia Vekâletinden bir rica daha: Tramvay arabalarımız vatmanla-rı adam yerine katmıyacak şekilde açık yapılmıştır. Soğukta, karda, yağmurda, biçare vatmanın sıhhati daimi tehdit altındadır. Şirket za-manında bundan birçok defalar bah-settik; dikkate alınmadı. Fakat şim-di tekrarlırsak eminiz ki dileğimiz hasıraltı edilmez. O uydurasyon ve açılıp kapanması bozulmuş demir kapılar yerine, içeriye doğru sürgülü yeni kapılar yapılabilir; tedkik edil-rse mümkün olduğu görülecektir. Bu tadilatın vatmanlar gibi ayak-ta giden yolcular da istifade eder. Vatmanların bana yazdıkları bir mektuptaki bu temenniyi de Nafia-ya bildiriyorum.

Böylelikle, yukarıdaki fıkrayı pek lüks bulanların da tenkidini, bu de-mokratik dileğimle yatıştırırım!! (VA - NQ)

Gizli fuhuşla mücadele

Emniyet müdürlüğü ahlak zabıta-sı memurları geçen ay zarfında şeh-rin muhtelif yerlerinde on dört gizli fuhuş evi meydana çıkarmışlar, yir-mi yedi kadını emrazi zühreviye mu-ayenesine sevk etmişler, ayrıca em-razi zühreviye nizamnamesine riayet et-miyen dört umumî evi de kapatarak iş-letenleri mahkemeye vermişlerdir.

Altın suyuna batırılmış bronz çeyrekler

Şerif ve Ömer isimlerinde iki kişi; eski bronz çeyrekleri altın suyuna batırarak Tahtakalede bazı safillere satmakta iken polisçe yakalanmış, mahkemeye verilmişlerdir.

ŞEHİR HABERLERİ

Düşkünleresinde dayak atıldı mı?

Belediye bir ihtiyarın dövül-düğü iddiasını tahkik ettiriyor

Dün bir refikimiz, Düşkünleresinde (Darülaceze) düşkün bir ihtiyara dürtüş muamele yapıldığını, aynı za-manda dayak da atıldığını bir oku-yucunun mektubuna atfen yazıyor-du. Bu neşriyat üzerine Belediye'nin salâhiyetler makamlarına müracaat ettik. Bilze verilen cevap şudur:

— Düşkünleresi müdürlüğünde üç buçuk ay evvel bir tebeddül vukubul-duğunu biliyorsunuz. Değerli bir dok-tör olan yeni müdürün Evde temizliği ve hüsnü muameleyi en başta gelen esaslı bir prensip olarak telâkki etti-ğini ve mesaisini bu prensipe istinad ettirerek iyi neticeler aldığını biliyo-ruz. Düşkünleresindeki hastaların ço-ğu matuh ve asabi hastalardır. Bu itibarla aralarında her hangi bir ha-disenin geçmiş olması mümkündür. Riyaset makamı derhal bir müfettiş göndererek yapılan neşriyatın sıhhat derecesini tahkik ettirecektir. Tahki-kat neticesinden ayrıca malûmat ve-receğiz.

Belediye riyaset makamı, bu neş-riyat üzerine böyle bir hadisenin vu-ku bulup bulmadığını henüz ne teyid, ne de tezkib etmiştir. Bu meselenin teftişine Belediye müfettişlerinden B. Cemal memur edilmiştir.

Darülaceze müdürü doktor B. Bekir Zafir nazik, vazifeshınası bir memur olduğundan idaresi altındaki bir mü-essesede böyle bir muamelelerin cere-yan ettiğine inanmak istemiyoruz.

Yüklü bir kayık batarken kurtarıldı

Dün Beşiktaş önlerinde demir yüklü bir kayık, hamulesinin fazla-lığı yüzünden batarken liman ro-morkörleri tarafından kurtarılmış, sahile çekilmiştir. Zayıf yoktur.

Tamir edilecek polis karakolları

Üsküdar, Kanlıca, Rumelikavağı ve Cıbalı polis karakollarının bu ay içinde tamiratına başlanması kararlaştırılmıştır.

Esaslı tamire muhtaç olan bu ka-rakolların işi bittikten sonra tâlî de-recede tamire muhtaç olanları seçi-lecektir.

Karilerimizin mektupları

Bu irtifaa ne hacet?

Belediyenin bina ve daha bir kı-sım vergilerini alan tahsil şubesi, Ka-dıköyünde Hâl binasının üst katın-dadır. Buraya 30 ayakdan fazla, yük-sek demir basamaklı, aşması pek güç demir merdivenlerle çıkılır.

Geçen gün benim de bir isim düş-tü. Buraya tırmanmak mecburiyetin-de kaldım. İşimi bitirip aşağıya inerken gördüğüm içler acısı bir manzaradan pek müteessir oldum ve bu satırları yazmaklıgımı vicdanım bana emretti.

60 - 70 yaşlarında ihtiyar bir ka-dıncağız yarı yolda merdivenin de-mir pervazlarına sarılmış, basamak-lara yığılmış bir halde yukarıya çı-kabilmek için nefes nefese mücade-le ediyordu.

Mümkün olsa da bir kere gelseniz şu merdivenleri bir görseniz. Müba-lâğa etmediğimi, belki de az bile yaz-dığımı tasdik edersiniz. Ben eski bir sporcu olduğum halde, bu merdiven-leri güç belâ kesilerek çıkabildim.

Belediye, tahsil şubesi'nin daha düz ayak bir yere naklederse, ihtiyar, yorgun ve hasta bir kısım halkın, duasını alır, tahsilâtını da, daha ko-lay yapmış olur zannındayım.

Diş tabibi Bedri

Teşekkür

«Bir istidaya ne kadar zamanda cevap verilir?» başlıklı bir şikâye-timde, İstanbul Maarif müdürlüğüne verdiğim bir istidaya 6 aydır cevap alamadığımı yazmış ve siz de nazarı dikkati celbetmişsiniz. Dört beş gün sonra derhal istidama cevap verdiler. Gazetenize teşekkür ederim.

Kızıltoprakta Fenerbahçe Stadı karşısı No. 46 muallimlikten müstaflı Macid Gürsoy

Gümrükler baş müdürü Ankaraya gitti

Gümrükler baş müdürü B. Methi dün akşamki ekspresle Ankaraya ha-reket etmiştir. B. Methi muhtelif gümrük işleri üzerinde Vekâletle te-maslarda bulunacak ve bu hafta içinde şehrimize dönecektir.

Denizbank umum müdürü yarın dönüyor

Denizbank umum müdürü B. Yu-suf Ziya Erzinin yarın Ankaradan şehrimize dönmesi muhtemeldir. Umum müdürün Vekâletle temasla-rını dün bitirdiği haber alınmıştır.

Milletler Cemiyeti içtimai yardım şubesi müdürü şehrimizde

B. Oswald Ştayn Sirkeçte trenden inerken

Memleketimizde kurulması mükar-rer içtimai sigorta teşkilâtı için ted-kiklerde bulunmak üzere dün sabah şehrimize gelen Milletler Cemiyeti içtimai yardım şubesi müdürü B. Oswald Ştayn dün öğleden evvel iş dairesi üçüncü muntaka âmirliğine gelerek âmir B. Halûku ziyaret et-miş ve içtimai sigorta mevzuu üle-rinde görüşmüştür.

B. Oswald Ştayn, B. Halûkla bir-likte dün öğleden sonra müzeleri ve camileri gezmiştir. İş dairesi üçüncü muntaka âmiri dün akşam Tokatlı-yan otelinde misafir şerefine bir zi-yafet vermiştir. İçtimai yardım şu-besi müdürü bu akşam Ankaraya gi-decek, yarın İktisad Vekili B. Hüsnü Çakır tarafından kabul edilecektir.

İşçi sigortasının kurulması iş ka-nunu hükümlerindendir. Fakat bu teşkilât için ayrı bir kanun lâihyası hazırlanmıştır. B. Oswald Ştayn bu kanun lâihyası üzerinde tedkikat ve icap ederse tadilat yaptıracaktır. Pro-je esas şeklini aldıktan sonra yeni meclisin ilk devre içtimai müza-kere edilecektir.

Milletler Cemiyeti içtimai yardım şubesi müdürünün tedkikata bir ay kadar sürecektir.

Bahçekapı gangını tahkikatı

Yangının elektrik ütülerinden çıktığı kanaati kuvvetleniyor

Müddeiumumlik dün de Bahçe-kapı yangını etrafındaki tahkikatla meşgul olmuştur. Şimdiye kadar yapılan tahkikat, yangının elek-trik ütülerinden çıktığı kanaatını kuvvetlendirmektedir.

İki gün evvel Atabek hanında bir ehli vukuf heyeti tarafından yapılan keşif ve tedkikat neticesinde, yangın çıkan trikotaj imalâthanesinin enkazı arasında bir kaç elektrik ütüsü bulun-muş, bunlar tedkik edilmek üzere elektrik idaresi mütehassıslarına gön-derilmiştir.

Tahkikat genişletilince burada da-ha büyük bir ütünün kullanıldığı an-laşılmıştır. Yangına daha ziyade bu ütünün sebebiyet vermiş olması iht-i-mali kuvvetli olduğundan şimdi bu ütünün bulunması icab etmektedir. Trikotaj imalâthanesindeki enkaz ta-mamile temizlendikten sonra bu ütü de meydana çıkacaktır.

Yangın yerinde ehli vukuf keşifle-ri henüz ikmal edilememiştir. Heye-tin burada esaslı bir keşif daha yapı-rak elektrik tesisatını tedkik etmesi-ne karar verilmiştir.

Yarın veya salı günü enkazın ta-mamile temizlenmesi ve keşfin yapıl-ması muhtemeldir.

Garip bir hakaret davasının rüyeti

Bir Musevi, oğlunu tahkir ettiği iddiasile bir İtalyan aleyhine dava açtı

Dün asliye birinci ceza mahkeme-sinde garip bir hakaret davasına ba-kılmıştır. Davacı, Sami adında bir mu-sevi, maznun da kürk tüccarı Jorj Mandel adında bir İtalyandır. Mah-kemede davacı Sami hadiseyi şöyle anlatmıştır:

— Benim oğlum Kemal bu adamın mağazasında çalışıyordu. İtalyada mu-sevi aleydarlığı başlayınca maznun Jorj Mandel oğluma hakaret etmiş, «Burası İtalyan mağazasıdır, Yahu-diler burada çalışamaz» diye ağır söz-lerle küfrederek mağazadan kovmuş-tur. Hakarete uğrayan oğlum namına bu adam aleyhine hakaret davası aç-tım. Kendisinin cezalandırılmasını istiyorum.

Maznun Jorj Mandel iddiayı red-dederek:

— Ben kimseye hakarete bulun-madım. Bunun oğlu Kemal mağa-zamda çalışıyordu. Bir hırsızlık yapı-tı, kendisini mahkemeye verdim ve suçu sabit görüldüğünden hapse mahkûm oldu. Böyle bir adamı tek-rar mağazamda çalıştıramayacağım için kendisine yol verdim. Bu işte ya-hudilik meselesi ve hakaret yoktur. Mağazamdan çıkarmamdan hiddet-lenerek benden intikam almak için iftira ediyorlar.

Dedi. Mahkeme, Kemal'in hırsızlık suçundan Beyoğlu ceza mahkemesin-de yapılan muhakemenin neticesini sormağa karar vererek muhakemeyi başka güne bıraktı.

Belediye memurları taavün sandığı

Belediye memurları taavün sandığı dün senelik kongresini yapmıştır. Kongrede senelik rapor okunmuş ve yeni idare heyeti seçilmiştir.

Belediye muhasebesinde çalışma saatleri

Belediye muhasebesi muamelâtının intizamını temin etmek ve biriken iş-leri çıkarmak üzere muhasebe teşkilât-na dahil bütün memurların akşam-ları saat yedi buçuğa kadar vazife gör-meleri kararlaştırılmıştır.

Bu karar pazartesi gününden iti-baren kaldırılacak ve muhasebe me-murları da diğer memurlar gibi ak-şamları saat beşte vazifeleri başından ayıracaklardır.

İSTANBUL HAYATI

Paris operasındayız!

Salon epeyce kalabalıktı. Bir müd-det sohbetten sonra ev sahibi saate bakarak ayağa kalktı:

— Vakit yaklaştı. Bu akşam ra-dyoda Paris Operasından «Karmen» i dinliyeceğiz.

İşkemieler radyoya yaklaştırdı. Ses kesildi. Evin büyük bayı da orta yerdeki koltuğa yerleşti. Bir kaç kes-kin ısıltı, boğuk homurtudan sonra radyoda Paris Operasının gürlültüle-ri aksetmeğe başladı.

Bay baba koltuğuna biraz daha yerleşerek mırıldandı:

— Opera çok kalabalık amma, be-reket versin önümdeki seyirciler ara-sında şapkalı bayanlar yok. Rahat rahat seyredebileceğim.

Hayretle yüzüne baktığımızı gö-rünce izah etti:

— Bu akşam bizim evde değil, Pa-ris Operasındayız. Gürlültüyü kese-lim de etraftaki seyirciler rahatsız olmasınlar.

Ses pürüzsüz geliyor, zevkle dinliyorduk. Bir aralık, bay babaya gözetim: Koltuğa iyice uzanmış, başını arkaya yaslamış, tatlı bir şe-kerlemeye dalmış...

Perdenin sonuna kadar rahat ra-hat uyudu. Radyo sesi kesilince onun da gözleri açıldı, telaşla sordu:

— Kaçmıç perdedeyiz. Karmen çiçek attı mı? En zevkli yer, çiçek atma faslıdır.

Henüz birinci perdenin bittiğini öğrenince ferahladı ve çiçek atma faslı yaklaşırken kendisinin uyandı-rılmasını sıkı sıkı tembih ederek tek-rar gözlerini kapadı.

Fakat bu defa içi rahat etmiyor, arada bir gözlerini açıp telaşla so-ruyor:

— Karmen çiçek attı mı?..

Ve:

— Hayır.

Cevabını alınca gene şekerlemeye dalyordu.

Nihayet, çiçek atma faslı geldi, bay baba uyandırdı. Gözlerini oğuş-tura oğuş-tura dinledi.

Vakit çok ilerlemiş, gözler mah-murlanmış, esnemeler başlamıştı. Misafirlerden biri gitmek üzere mü-saade istedi. Bay baba telaşla döndü:

— Nasıl olur bayım?... Henüz per-de kapanmadı. Şimdi siz ayağa kal-karsanız arkada oturan seyirciler ra-hatsız olurlar. Tiyatroda bulunduğumuzu unutuyorsunuz galiba.

Biraz sonra radyo sustu. Bu defa hepimiz birden kalkmak istedik. Bay baba buna da razı olmadı:

— Acele etmeyiniz efendim. Biraz durunuz, etraftaki kalabalık çekil-sin, yol açılın da öyle kalkalım.

Misafirlerden biri gülerken cevap verdi:

— Şimdiye kadar bizi de, Karmen çiçek atarken uyandıracak biri bu-lunsaydı Operadan artistlerin çık-masını da beklerdik.

Cemal Refik

Denizbanktaki tahkikat

Denizbankın bazı işleri üzerinde tedkikata devam edilmektedir. Yu-nanistandan satın alınan mavnalar için bir rapor hazırlanmakta olduğu duyulmuştur. Liman işletmesi ayrı bir teşekkül iken pazarlığı yapılan bu motörlerin Denizbank kurulduk-tan sonra tesellüm edildiği bildiril-mektedir.

İstinyedeki tamir havuzlarında ya-pılan bazı vapurlardaki tamiratın iyi netice vermemesi üzerine başla-nan tahkikat ta bitirilmiş gibidir.

Bu tahkikatın açılmasına sebep olarak Cumhuriyet vapurunun birçok kı-sımlarında yeni baştan tamirata ih-tiyaç görülmüş olduğu söylenmek-tedir.

İki gece hırsızı yakalandı

Emniyet direktörlüğü ikinci şubesi hırsızlık kısmı memurları, evvelki gün yeniden iki gece hırsızı daha ya-kalamışlardır. Abdullah ve Osman isimlerindeki bu hırsızlar hakkındaki tahkikat genişletilmekte ve soymuş oldukları ev ve dükkânlarla, çaldık-ları eşyayı sattıkları yerler tesbit edil-mektedir.

Almanyanın Slovakya'da müdahale-sinden korkuluyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Berlin 11 (A.A.) — Alman kıtaatın Tunayı geçerek Bratislava köprü başını işgal etmiş olduğuna dair ecnebi memleketlerde çıkan haberler katli olarak tekdiz olunmaktadır.

Budapeşte 11 (A.A.) — Bratislava'dan gelen haberlere bakılırsa, Çekler ile Slovaklar bir uzlaşma zemini bulmuşlardır. Eski Başvekil Tisso, Prag'a karşı daha ziyade sedakat göstermek şartıyla Slovakya hükümetinin başında bırakılacaktır.

Budapeşte'nin resmi mahafili daha ziyade Slovakya lehinde bir bitaraflik muhafaza etmektedir.

Prag hükümeti Slovaklara her türlü tavizde bulunacak

Prag 11 (A.A.) — Çek mahafilinde beyan olunduğuna göre, Çekoslovakyanın federal birliği anayasa mucibince muhafaza edilmek şartıyla Prag hükümeti Slovaklara her türlü tavizde bulunmağa karar vermiştir. Bu tavizat merkezî hükümet âzası arasında tadilat yapılmasını icabetirse de verilecektir.

B. Hitlerin müşavereleleri

Londra 11 — Berlinden gelen haberlere göre B. Hitler dün gece müşavirlerini davet ederek Slovakya'daki son hadiseleri görüşmüştür.

Bratislavada kanlı müsademeler

Bratislava 11 (A.A.) — Slovak hükümetinin dağıldığını ilân edilmesi üzerine Slovakya'da nümayişler yapılmıştır.

Bratislava'da «Hlinka'nın muhafızları» «Helinka evi» ne kapanmışlardır.

Çek jandarmaları binayı zaptetmeğe uğraşmışlarsa da muvaffak olamamışlardır. İki taraf birbirine ateş etmiştir. Üç «muhafız» ve dört jandarma yaralanmıştır. Bu müddet zarfında nümayişçiler Bratislava sokaklarından geçmeğe teşebbüs etmişlerse de askeri kıtalar tarafından dağıtılmışlardır.

Alman propaganda şefi Faustknecht, şehrin meydanında toplanan 300 nümayişçi Slovakın karşısında bir nutuk söyleyerek Çekleri şiddetle tenkid etmiştir.

Priestany'de örfi idare ilân edilmiştir. Pragdan gelen Sidor'u karşılamak için 15,000 kişi şehrin istasyonunda toplanmıştır.

Adliye Nazırı Vanko'nun organı olan Narodni Novini gazetesi Hlinka'nın muhafızlarından Tuka ve Maç'ın Slovakyanın Macaristana ilhakını temin etmek üzere bir ihtilâl hazırladıklarını yazmaktadır. İhtilâl, pazar-tesi günü başlayacaktır. Fakat o gün pek az miktarda taraftar toplanabildiği için ihtilâlden vaz geçilmiştir.

İki Çek fırkası Bratislava üzerine yürüyor

Berlin 11 (A.A.) — Alman - Slovak hududundan gelen malûmata göre, mühim Çek kuvvetleri Slovakya'da tehaşşüt etmektedir. Dün gece March vadisinde Alman hududundan sekiz kilometre ötede piyade, topçu ve tank kuvvetlerinin tahşit edilmekte olduğu haber alınmıştır. İki Çek fırkası da Bratislava üzerine yürümektedir.

Bratislava 11 (A.A.) — Bugün Slovakya'ya Çek takviye kıtaatı gelmekte devam etmiştir. Ancak Teblanskinin talebi üzerine Çek kıtaatı kumandanı askerleri kıtalarda tutmayı kabul etmiştir. Bundan maksad Prag hükümetinin Slovakya'da askeri diktatörlük kurmak istediği fikrini halkta uyandırmamaktır.

Slovakya matbuat idaresi nesrettiği bir tebliğde örfi idarenin ilân edilmediğini, çünkü buna lüzum olmadığını ve bazı yerlerde yanlışlıkla tevessül edilen fevkalâde tedbirlerin geri alındığını bildirmektedir.

Çekler aleyhinde nümayişler

Bratislava 11 (A.A.) — Bugün öğleden sonra burada Çekler aleyhinde yeniden büyük nümayişler yapılmıştır. Binlerce nasyonalist Slovak sokakları dolaşarak muhtariyet diye bağırıyorlardı. Çünkü hadiseler üzerine Slovakya'da nasyonalistlik yeni bir hız almıştır.

Londraya göre Slovak hâdiselerinde Alman parmağı var

Londra 11 (A.A.) — Slovakya'daki vaziyet Londrada endişeyi mucib olmaktadır. Çünkü Almanyanın «Şarka doğru genişleme» siyasetinin dinamizminden hiç bir şey kaybetmediğini göstermektedir.

Almanyanın, hiç olmazsa itirakçı hareketi teşvik etmek suretile, Slovak isyanını kolaylaştırmağa çalışacağından şüphe edilmemektedir.

Azledilen nazırlardan ikisinin son günlerde Berlini ziyareti ve bu mesele hakkında Viyana radyosu tarafından yapılan neşriyat, resmi tekdizlere rağmen Almanyanın nüfuzunu göstermesi itibarile pek mânidar addedilmektedir. Viyana radyosunun kendi fikirlerini nesrettiğine dair ileri sürülen iddianın hiçbir kıymeti olmadığı söylenmektedir.

Çek hükümetinin azimkârane tarzı hareketi Londrada tasvib edilmektedir.

Fransız mahafilini endişede

Paris 11 (A.A.) — Çekoslovakya buhranı, salâhiyetler Fransız mahfillerinde büyük bir endişe tevliid etmektedir. Bu mahfiller, Almanya, Polonya ve Macaristan gibi muhtelif sebeplerle Çeklere karşı Slovakları müdafaa eden komşu devletlerin müdahalesinden korkmaktadırlar.

Yeni buhrandan istifade ederek Almanyanın Şarka doğru yeniden genişlemesinden korkulmaktadır.

Yeni Slovak hükümetini tanılamak ve yalnız Tisso'yu tanımakta ısrar etmek hususunda dün Almanya hükümeti tarafından verilen karar, bu meseleyi şimdiden beynelmîl bir sahaya vazetmiştir. Münih itilâfından sonra Slovakya'da 134,300 Alman, 66 bin Macar kalmıştır. Macarlar, Almanlara bu ekalliyeti ve Bratislava gibi mühim şehirleri kendilerinden uzaklaştırmakla itham etmektedirler.

Polonyalılar da Çeklere karşı Slovakları müdafaa etmekte, çünkü Çekoslovakya inkıraz bulduğu takdirde Macaristanla müşterek bir hudud ihdası hülyasının hakikat sahasına intikal etmeğine inanmaktadırlar.

Nihayet Almanlar, Pragdan ziyade Bratislavada nüfuz sahibi oldukları için Slovaklara müzaheret etmektedirler. Halbuki Slovak liderleri arasında da ihtilâl vardır. Bunların bir kısmı Alman, bir kısmı Polonyalı, bir kısmı da Macar taraftarıdır.

Leh matbuatı ne diyor?

Varşova 11 (A.A.) — Slovakya hadiseleri dolayısıyla bazı gazeteler dün hususi nüshalar çıkarmışlardır. Bu gazetelere göre şimdiki buhran geçen eylüldeki buhrandan daha ciddidir.

İyi haber alan mahfillerde söylenildiğine göre, Çekoslovakya buhranı Münih ve Viyana itilâflarile bitmemiştir. Çünkü Çekler, Slovaklar ve Rutenler arasındaki ihtilâl zail olmamıştır.

Alman gazeteleri Slovaklara sempati gösteriyorlar

Berlin 11 (A.A.) — Resmi Alman mahfilleri «istiklâlleri için çarpışan» Slovaklara karşı sempati göstermektedirler. Alman istihbarat bürosunun Slovak Başvekil Tisso'nun beyanatta bulunduğunu ve bunun da Berlin hükümetinin Praga karşı Slovakları himaye ettiğini, salâhiyetler mahfiller kaydetmektedirler.

Aynı mahfiller, hahhazırdaki hadiselerin Slovakyanın hemen tamamile muhtariyete kavuşması neticeleneceğini söylemekte ve Bratislava hadiselerini henüz Çekoslovakyanın hududlarını garanti etmeyen Berlin ile Roma arasında bir istişareyi intaç edeceğini ilâve etmektedirler.

Vaziyet bugün aydınlanacak

Britaslay 11 (A.A.) — Karel Sidor, dün akşam bir Cizvit manastırında oturan Josef Tisso'yu sonra da Slovak meclisinin reisi Sokon'u ziyaret etmiştir. Mumaileh bundan sonra radyoda bir nutuk söyleyerek Prag hükümeti ile yaptığı müzakerelerin neticesini bildirmiş ve demiştir ki:

«Siyasi vaziyet nihayet yarın akşam aydınlanacaktır. Slovakya hükümeti, en salâhiyetler meşrûti organ tarafından yani Slovak meclisi riyaset

İkinci müntehip seçimine çarşamba günü başlanıyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Yurddaş;

15/mart/çarşamba günü mebus seçimine başlanıyor. Evvelâ müntehibisaniler seçilecek ve bu seçim 20/mart/ pazartesi günü akşamı bitmiş olacaktır.

Bundan sonra da müntehibisaniler mebus seçimine davet olunacaktır.

Yurddaş;

ATATÜRK'ün bayrağı altında toplanan Türk milletinin istiklâl ve taâli uğrunda azminin timsali olan Büyük Millet Meclisi Türkiye Cumhuriyetinin en yüksek eseridir. Türk Milletinin yüreğinden doğmuş öz eseridir.

Her Türk'ün mebus seçimine alâkadar olması Millî Şef İNÖNÜ'nün yüksek işaretleri iktizasındandır.

Yurddaş;

ATATÜRK'ün eserinin meydana çıkması, Cumhuriyet rejiminin kökleşmesi, Türkiye'nin yükselmesi uğrunda gece gündüz çalışan Cumhuriyet Halk Partisi memleketin en güzide ve müktedir evlâtlarından mürekkep olmak üzere bir namzet listesi hazırlamış, sayın halkımıza takdim edecek-tir. Bu listede adları görülecek olan muhterem zevat Partiyeye, Rejime bağlılıkları ile, memleketi hizmetlerle, ırfan ve karakterleri ile temayüz etmiş Yurddaşlardır. Bu yurddaşların halkımızın da arzusuna uygun olduğundan eminiz.

Yurddaş;

Çarşamba günü başlayacak olan seçime iştirak et. Bu seçim devresinin Millî Bayramlardan olduğunu hatırla ve Vatana karşı büyük hizmet ifa etmeğine kani olarak reyini muntakandaki sandığa atmağı unutma.

Cumhuriyet Halk Partisi
İstanbul Merkezi

Dün verilen konferanslar

İntihabatın devamı müddetince faaliyette bulunmak üzere şehrimizde bir propaganda komitesinin teşkil edildiğini yazmıştık. Bu komite, şehrimizin muhtelif semtlerinde halka mahsus intihap propaganda konferansları tertip etmiştir. Dün ilk konferans, profesör B. Fahreddin Kerim tarafından Beyazıt meydanında verilmiştir. B. Fahreddin Kerim, Türkiye'de mebus intihabının ehemmiyetinden, vatandaşların en büyük hakkı ve vazifesi olan intihaba iştiraki lüzumundan bahsetmiş ve Parti ümelerini izah etmiştir.

B. Fahreddin Kerimden başka Tak-simde de Beyoğlu Halkevi reisi B. Ekrem Tür güzel bir konferans vermiştir. Havanın yağmurlu olmasına rağmen binlerce halk hazır bulunmuştur. Ayrıca Şehreminde de bir konferans verilmiştir.

On beş teşrinisanide müntehibisani intihabatına başlanacağı için Parti ilyönkurulu tarafından tesbit edilen müntehibisani namzedlerinin listeleri hazırlanmış ve bunlar bastırılmak üzere matbaaya verilmiştir.

Ankara Borsası

11/3/39

Esham ve Tahvilât

Esham ve tahvilât üzerine muamele olamamıştır.

PARA VE ÇEKLER (Kapanış fiyatları)	
Londra	1 Sterlin 5.93
New-York	100 Dolar 126.3825
Paris	100 Frank 3.3525
Milano	100 Liret 6.65
Cenevre	100 İsviçre Fr. 28.745
Amsterdam	100 Florin 67.13
Berlin	100 Rayhsmark 50.7225
Brüksel	100 Belga 21.27
Atina	100 Drahmi 1.0825
Sofya	100 Leva 1.56
Prag	100 Çekoslovak Kr. 4.3275
Madrid	100 Pezeta 5.93
Varşova	100 Zloti 23.845
Budapeşte	100 Pengo 24.9875
Bükres	100 Ley 0.9050
Belgrad	100 Dinar 2.8375
Yokohama	100 Yen 34.62
Stokholm	100 İsveç Kr. 30.5325
Moskova	100 Ruble 23.8525

makamı tarafından teşkil edilecektir. Yeni hükümet kuvvetli olacak ve her-kese hayatını, istikbalini ve malların emniyetini temin edecektir.»

Hatib, bundan sonra şefi bulunduğu Hlinka muhafızlarını itimada davet etmiş ve Çek ordusu ile muhafızlar arasında vukua gelen hadiseleri anlaşılamazlığa atfetmiştir.

Bratislavada bu sabah sükûn hüküm sürmekte idi.

HERKES

MİLLÎ ve

ALEMDA R'da:

Programın Filim isimleri her sözü üstündedir.

I - Sekizinci

ERNEST LURICH'in GARRY COOPER

ve CLODETTE COLBERTE Çevirttiği Şah vodvil

II - Ateş Çenberi

MADDELEİN CAROL

Saat 11 den itibaren devamlı seanslar

Polonyalı büyük Piyano Üstadı

IGNATZ FRIEDMAN

nın yegâne resitali, 15 Mart Çarşamba akşamı

SARAY sinemasında

Verilecek ve mevsimin en büyük musiki hâdisesi olacaktır. Bütün şehir halkı, zamanımızın en büyük ve dehakâr piyano üstadını alkışlamaya hazırlanmaktadır. Biletler şimdiden satılmaktadır.

Kadıköy : H A L E ' de
HALKIN UMUMİ İSTEĞİ ÜZERİNE

Yazan:
CELÂL
MUSALLİPOĞLU

BİR KAUK
DEVİRİLDİ

Temdid edildi.

TÜRK SAN'ATI — TÜRK MUSİKİSİ
TÜRK SAN'ATKÂRI — ASIL YURDDAN DEKOR

Dünya Edebiyatının en büyük Dâhilerinden

G Ö T E 'nin ölmez aşk macerası
VERTER'in Büyük Aşkı

İsim ve şöhretine layık bir güzellikte filme alınmıştır.

Baş rollerde:
ANNIE VERNAY
Ve
PIERRE RICHARD WILM

Önümüzdeki
Çarşamba
Akşamı
MELEK
Sinemasında

Genç Fransız Viyolonisti
Yeni PAGANİNİ

FRANSESKATI

21 Mart Salı günü Fransız Tiyatrosunda
Yalnız bir konser verecektir.

YENİ NEŞRİYAT:

Türkiyede Ziraat Kredi Etüdleri

ZİRAAT BANKASI (1888 - 1939)
Ziraat bankası umumî müdürlüğü ticari krediler müdür muavini bay Yusuf Saim Atasagun tarafından hazırlanmakta olan «Türkiyede Ziraat Kredi» etüdü-rünün birinci cildi «Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası - 1888 - 1939» ismi altında intişar etmiştir.

Memleketin iktisadi hayatında mühim rol oynayan Ziraat bankası etrafında yapılan bu ciddi tedkiklerin böyle mükemmel büyük bir eser halinde neşri millî kütüphanemiz için kıymetli bir kazançtır. Müellifini tebrik eder, diğer cildlerin de bir an evvel ikmal ve neşrini temenni ederiz. Eser üç lira fiyatla satılmaktadır.

Beşiktaş Halkevinde meccanen
muayene

Beşiktaş Halkeviden:
Bölgemiz yoksullarından kadın ve çocukların diş, göz, boğaz, burun, kulak ve ayrıca kadın hastahıkları mütehassıs doktorlar tarafından Evimiz delâletile parasız olarak muayene ve tedavi edilecektir. Bölgemizde kadın ve çocuk yoksul hastaların her gün öğleden sonra Evimiz ıygarlığına müracaat ederek tedavi vesikalarını almaları lâzımdır.

Tepebaşı Dram kısmı
Gündüz saat 15.30 da
Akşam saat 20.30 da
ANNA KARENİN
7 tablo
İstiklâl cad. Komedî kısmı
Gündüz saat 15.30 da
Akşam saat 20.30 da
BİR MUHASİP
ARANIYOR
4 Perde

PARK OTELİNDE

Amerika Salvador'un Tipik
Marimba Atlacatl
Orjinal orkestrası ve meşhur
sevimli Enternational cazı şantörü
LYBIA DİMAS'ı
dinleyiniz. Bugün 17.30 da matine

Halk ziraatı

Meyva, çiçek, bağ, sebze kümes
ve kuşlara dair faydalı malû-mat - Aylık mevsim ziraat bilgileri.

Yazan: «Akşam» ziraat muharriri
Profesör Şükrü Aker

Bahçe meraklılarına ve alelu-mum ziraat işlerle uğraşanlara çok lüzumlu bir eserdir. Güzel resimlerle süslenmiş ve nefis bir şekilde basılmıştır. Fiatı (100) kuruş. Tevzi yeri: Hilmi Kitapevi.

TURAN TİYATROSU

Gece 20.30 da umuma.
Ertuğrul Sadı Tek ve arkadaşları. Gündüz:
DİREYFUS 3 P.
Gece BİR AVUŞ ATEŞ
3 P.
(Se) Atılâ revüsü. Miçe Pençef varyetesi.

Leh - Rumen iktisadî elbirliği

Romanya Hariciye Nazırı B. Gafencunun Varşova seyahati politika sahasında aradaki eski suítefahhümlerin bertaraf edilmesi gibi faydalar temin etmiş ise de Avrupalının şarkında yeni bir blok yahud bitaraflar zümresi gibi bir teşekkül doğurmamıştır. Mahaza iki taraf arasında da hakiki bir samimiyet ve işbirliği tesis edilmiştir.

Bu işbirliğinin muvasala yolları ve iktisadiyat sahsında şimdiden müsbet neticeleri kendisini meydana vurdu. Gerek Lehistan gerek Romanya Avrupalının en mühim iktisadî varlıklarından oldukları halde biri Karadenize ve diğeri Baltık denizine kapanmış olup, her biri hariçle iktisadi münasebet ve muvasalasını tek bir yoldan temin etmektedir.

Biri şimale diğeri cenuba doğru uzanmış ve yapılmış olduğundan bu memleketlerin Karadenizden ve Baltık denizinden çok uzakta olan zengin ve geniş yerleri için bu yegâne mahreçler kâfi gelmemektedir.

Bunun için Varşova mülahatında Lehistanın Karadenizde ve Romanya'nın da Baltık denizinde yeni mahreçler bulmaları kararlaştırılmıştır. İlk umumî tedbir olarak Karadenize yakın olan Tunanın mühim limanı (Kalas) da Lehistan'a bir serbest liman muntakası verilmiştir.

Lehistanı baştan başa sulayan Vistül nehrini ve bunun Baltık denizindeki ağzını; aşağı mecrası ve bahusus deltası Romanya arazisinden geçmekte olan Tunanın Karadenize olan ağzını uzun bir kanal ile birbirine bağlamağa karar vermişlerdir.

Kanalın hafirine gerek Romanya gerek Lehistan tarafından hemen başlanmıştır. Bu kanal Tunanın Karadenizdeki ağzından ve buraya dökülen Prut nehrinden ve daha şimalde hem Lehistan hem de Romanya arazisinden geçen ve sonra Romanya ile Sovyet Birliği arasındaki hududu teşkil eden Dinyester nehrinden ve cenubi Lehistanda Vistülün bir ayağı olan (San) nehrinden ve nihayet bunların birleştiği muntakadan Baltık denizine kadar Vistülün mecrasından istifade olunacaktır.

Bu büyük kanal yüz milyonlarca İngiliz lirasına malolacaktır. Bir Lehli heyet bu teşebbüse garbi Avrupada sermaye bulabilmek için Paris ve Londra şehrlerini ziyaret için hareket etmiştir. İngiliz ve Fransız sermayedarlarının bu teşebbüse iştirak edip etmemelerinden bu iki garblı büyük devletin şarki Avrupa ile şimdi nederecede alakadar oldukları anlaşılacaktır.

AKŞAM

Karadeniz fuarı

Samsunda açılan Ataparkın ileride bir fuar haline getirilmesi düşünülüyor

Samsun (Akşam) — Şehrimizde epey zamandanberi imarına hızla devam olunan Atapark günden güne güzelleşmektedir. Atapark için Brüksel, Berlin ve Londradan sefaretlerimiz vasıtasile muhtelif nevide nadi-de çiçek tohum ve soğanları getirildiği gibi Trakya umum müfettişi general Kâzım Dirik tarafından meccanen 200 top akasya gönderilmiş ve İstanbul'da da birçok çiçek ve ağaçlar mübayaa olunmuştur.

Bu parkı tam üç sene zarfında Zağnos köprüsünden Kavak meydana inşa olunan hastane ve lise binalarının önüne kadar uzatmak suretile şehrin en güzel yerinde ve denize bakan bir mevkiye, İzmirde olduğu gibi bugün için bir panayır, yarın için bir Fuar haline getirmek asıl hedef ve maksadı teşkil etmektedir. Trabzon için en verimli bir gelir kaynağı olacak olan bu iş için yüz bin lira kadar bir paranın sarfına lüzum ve ihtiyaç vardır. Bu hususta İktisad Vekâleti ile temas edilmiştir.

Bu fuar ve panayırı Karadeniz Fuarı adı verilecektir. Komşu dost Sovyet cümhuriyetinin, Sovyet Ermenistan, Gürcüstan, birlikleri ile komşu kardeş İran hükümeti hattâ Afganistan kardeş milleti ve Karadeniz etrafındaki Bulgaristan ve Romanya hükümetlerinin de bu panayıra iştirak edecekleri tahmin edilmektedir.

Bu yıl içinde birinci kademe olarak Atapark jandarma komutanlığı binası önüne kadar uzatılacak, gelecek

Taksimdeki altı katlı bina

Yapılan şikâyeteye karşı Belediye mahafili ne diyor?

Binalar kanununa ve talimatname-sine mugayir olarak Taksimde bir apartmanın fazla irtifada yapıldığından bir karimiz şikâyet ediyordu. Bu şikâyet, Belediyenin ehemmiyetle nazarı dikkatini celbetmiştir. Bize verilen izahata göre, yapı ve yollar kanunu ve bunun tatbikına aid talimatnameye göre, bir sokağın irtifai ne olursa olsun beş kattan fazla yükseklikte bina yapılması kabul değildir.

Şehir meclisinde kabul edilen son talimatnameye göre de bir binada her katın irtifai kati olarak gösterilmiştir. Bu esasa göre İstanbulda beş kattan fazla bina yapılmasına imkân yoktur. Fakat Taksimde tramvay caddesindeki binaların altı kat olması hakkında Heyeti Vekile kararı olduğundan bu karara göre, bahsedilen apartmanın irtifamın artırılmasına müsaade edilmiştir. Talimatnameye göre her kat üçer metreden ve çatı kısmı da seksen santimden ibaret olacağına göre Taksimdeki apartmanın irtifai - bina beş kat olacağına göre - yirmi metre seksen santimetreden ibaret olacaktır.

sene de Kavak meydanına kadar açılmak suretile ikmal olunacaktır.

Bir taraftan Atapark genişletilirken diğer taraftan da panayır ve sergiye aid binaların projelerile uğraşmaktadır. Bu projelerin hazırlanması işle bizzat Trabzon mebusu mühendis B. Mithat Aydın meşgul olmaktadır.

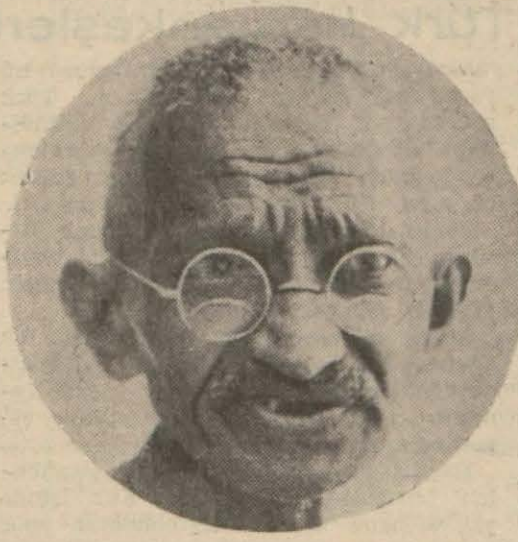
Cocuk Esirgeme Kurumunun faaliyeti

Çocuk esirgeme kurumu Galata kolu tarafından giydürülen ilkokul talebeleri

Çocuk esirgeme kurumu Galata nahiyesi kolu 1939 yılının ilk iki ayı içinde, iki doğuma ebe, ilaç ve giyim, üç hasta çocuğa ilaç, on beş yoksul yavruya yiyecek yardımı yapmış ve otuz ilkokul talebesine de göğüslik ve ayakkabı vermiştir.

Gandi yetmiş yaşından sonra yeniden niçin açlık grevi yaptı ?

Hindistanın istiklâl davasını ileri sürerek bir zamanlar, yani 1919 senesinde mecusî ve müslüman bütün Hindlileri bayrağı altına toplayan ve sonra yalnız mecusîlerin lideri olan Gandhi tekrar bütün dünyanın dikkatini üzerine çekmiştir.

Silâhsız mücadele ve boykot ile istiklâl ve hürriyet gayelerini elde etmeğe çalışan Gandinin en kuvvetli silâhı açlık grevidir. Davası karşısında İngiliz hâkimiyeti gibi muazzam engeller dikildiği zaman hemen açlık grevine başlar. Şimdiye kadar üç defa bu greve girmiş ve hayatını tehlikeye koymuştu.

Şimdi de zahirde ehemmiyetsiz ve hakikatte çok büyük bir dava uğrunda dördüncü defa açlık grevi yapmıştır. Lâkin bu defaki orucu sıhhati ve hayatı için çok tehlikelidir. Yaşı yetmiş geçmiş olduğundan eski zindegi ve mukavemetini kaybetmiştir. İhtimal son siyasi savaşı olan bu mücadeleden sağlam ve berhayat çıkmıyacaktır.

Lâkin son dakikada Hind umumî valisi müdahale ederek dört günlük bir oruçtan sonra Gandiyi mezarın kenarında kurtarmıştır.

Gandinin açlık grevi zahirde ehemmiyetsiz bir şey ise de hakikatte çok müessir bir kuvvettir. Çünkü Gandinin hayatı 400,000,000 insanın üzerinde titrediği bir varlıktır.

Bu silâhı ilk kullanan Gandhi değildir. Açlık grevi, Hindu mistisizminin çok derinlere kök salmış bir ananesidir.

Gandinin iki türlü şahsiyeti vardır: Biri mistik, sofu, zahid olarak yüz milyonlarca insanı kendisine bağlamış olmasıdır. Diğeri cin fikirli bir politikacı, devlet adamı ve büyük plânlar düşünen bir dünya adamı bulunmasıdır. Gandhi tam otuz sene çalışarak her iki şahsiyetini birleştirmiş ve bugünkü muazzam Hind milliyetperverliğini yaratmıştır.

Şimdiye kadar Gandhi Hindistanın üçte ikisini doğrudan doğruya kendi idaresinde bulunduran İngiltere devleti ile mücadele ediyordu. Her biri kırk elli milyon nüfuslu birer imparatorluk olan Hindi İngilizinin on bir eyaletini geniş muhtariyete erdirmeye ve bunları federasyon halinde bir devlet halinde birleştirmeye muvafak olmuştur.

Gandi ve Rajkot mahracesi Thakore

letini geniş muhtariyete erdirmeye ve bunları federasyon halinde bir devlet halinde birleştirmeye muvafak olmuştur.

Lâkin Hindistanın kalan üçte birini elinde bulunduran yerli hükümetlere şahsî ve idarî hürriyet esaslarını ve demokrasiyi kabul ettirememiştir. Bu noktada Gandhi İngiltereyi sıkıştıramıyordu. Çünkü İngiltere kendisile muahedeleri bulunan bu yerli hükümetlerin dahillî işlerine karışmak salâhiyetini kendisinde görmüyordu.

İşte Gandhi bu yerli hükümetleri de yola getirmek için Bombay eyaleti dahilinde Gecerat yarımadasındaki Rajkot hükümetini ele alarak son siyasi mücadeleyi yapmıştır.

Bu küçük hükümetin ehalisine hürriyet ve demokrasi verilmesi için çoktanberi Hind kongre partisi uğraşıyordu. Bu partinin teşviki ve himayesi ile ehali dahi bir kaç defa hükümetin ve bunun başında bulunan mahrace Thakore Sahibe karşı isyan etmişti.

Her tarafta yapılan tazyikler üzerine nihayet mahrace demokrasi ahkâmına uygun bir kanunu esasî ve receğini vadetmişti. Fakat sonradan mahrace vadinden vazgeçmiş ve eskisi gibi istibdad ile memleketi idareye devam etmek istemiştir.

Gandi mahraceyi yola getirmek için zevcesini Rajkot'un merkezine göndermiştir. Burada Gandinin zevcesi bir nümayişe iştirak ettiğinden dolayı tevkif edilmiştir. Bunun üzerine Gandhi son silâhı olan oruca başlamıştır.

Bütün Hindistan ehali Hind valîi umumîsini, Gandinin hayatını kurtarmak için zorladıklarından nihayet Lord Lesithgow müdahale ederek mahraceyi kanunu esasîyi vermeğe mecbur etmiştir.

Rajkot, mesahası 282 mil mu-rabbai ve nüfusu 75,540 kişi olan küçük bir hükümettir. Lâkin burasının Gandhi için büyük ehemmiyeti vardır. Çünkü kendisinin pederi ile cediti bu hükümette mühim nezaretlerde bulunmuşlardı.

Gandinin kanunu esasîyi bu küçük hükümete kabul ettirdikten sonra bunu örnek göstererek büyüklere de kabul ettirmek için mücadele edeceği bekleniyor. — F.

Günün Ansiklopedisi

Türkiyeye döneceği bildirilen
RIZA TEVFIK

Doktor ve filozof Rıza Tevfik, 150 liklerin affından istifade ederek yakında Türkiye'ye dönecektir.

1868 de Mustafapaşaköprüsünde doğan Rıza Tevfik'in babası kaza kaymakamlıklarında bulunmuş Hoca Mehmed Tevfik efendidir.

Rıza Tevfik, Yahudi, Ermeni mekteplerinde ve Galatasaray lisesinde okudu. Muhtelif mektepler değiştirdikten sonra Tıbbiye'ye girmiş, her mektepten olduğu gibi oradan da haşarlığından dolayı bir kaç kere çıkarılmış da nihayet şahadetnamesini almıştır. Gümrükte hekimlik yaptı ve Cemiyeti tıbbiyede azalık etti. Meşrutiyet inkılabı esnasında şifirlerle, tenkid makaleleriyle, nutuklarla dikkati celbetti. Edebiyatı Cedide'nin erkânı arasına karıştı.

Rıza Tevfik Edirne mebusu oldu. Evvelâ İttihad ve Terakki tarafı ile son muhalefete geçti. Halbuki meşrebi siyasete müsaid değildi. Daha ziyade ilme, sanata kendisini vermesi icab ederdi. Yedi sekiz lisan biliyordu. Edebiyat kabiliyeti pek kuvvetliydi.

Harbi umumide İnas darülfünunu-na felsefe hocası ve karantinaya aza oldu. Mütarekeden sonra darülfünun metafizik profesörlüğüne, birinci Tevfik paşa Kabinesinde Maarif nazırlığına getirildi. Damat Ferid'in ikinci Kabinesinde Şûrayı devlet reisi oldu. Sonra Sevr muahedesi imzalayan heyeti murahhasa azası meyanına

girmiştir. Millî zaferden sonra, hudud haricine çıkmış, kara listeye girmiştir. Son gurbet hayatının büyük bir kısmını Arap memleketlerinde geçirmiştir.

«Felsefe dersleri» isimli bir eseri, Ömer Hayyam tercümesi, Abdülhak

Hâmidin eserleri hakkındaki bir etüd ve «Serabı ömrüm» sernameli bir kitabı vardır ki, bu sonuncu Kıbrısta basılmıştır.

Rıza Tevfik, halk usulü şiir yazmasıyla ve hoşsohbet olmasıyla da meşhurdur.

Slovak muhtariyetinin lideri

Andre Hlinka

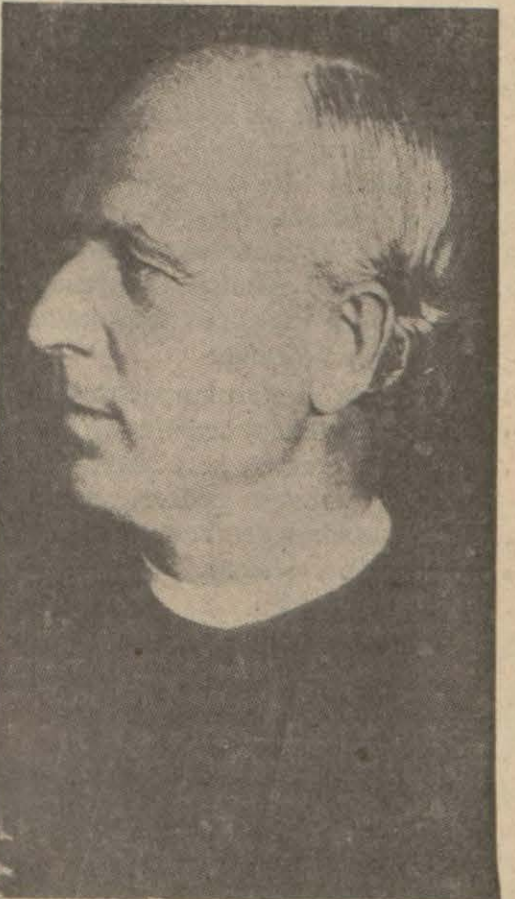
Slovakya'da Hlinka taraftarlarının ihtilâl çıkardıkları bildiriliyor.

Andre Hlinka, 1865 senesinde Rozemberk civarında Çernof'ta doğmuş bir papas, aynı zamanda siyaset adamıdır. Slovak halk fırkası lideridir. Bu fırka katolik ve muhtariyet prensiplerini umde ittihaz etmiştir. Hlinka Çek ve Slovak birleşmesinin aleyhindedir.

1919 eylülünde sulh konferansına verdiği bir muhtırayla Slovakya'da bir reyâm yapılmasını istemiştir. Moravyada tevkif ve hapsolundu.

1920 de mebusana seçilmesi üzerine serbes bırakıldı. Memleketinin halkı katoliklerini etrafına topladı. 1926 den itibaren eski sistematik muhalefetinden vazgeçti; bununla beraber muhtariyetçi programının ana hatlarından sarfınazar etmiş değildi.

Hlinka, Çekoslovakyanın son parçalanışından bir müddet evvel vefat etmiştir.

Hlinka

Kitaplar, Mecmualar, Gazeteler

Sadri Ertem ve yeni kitabı

Bu hafta değerli muharrir Sadri Ertem'in yeni kitabı intişar etti: *Fikir ve Sanat* (*). Bana da bir nüsha göndermek lütfunda bulunmuş.

Bir arkadaş olarak tanıdığım Sadri Ertem çalışmasına ve eser verme kabiliyetine hayran olduğum muharrirlerimizdendir. Kendisi kıymetli bir tarih ve sosyoloji muallimi, işlerinin görülmesi yorucu bir mesai isteyen bir büroanın da şefidir. Vazifelerinin icab ettirdiği çalışma ve okuma faaliyeti arasında gazetesine her gün bir fıkra yetiştirir, hikâyeler yazar ve her sene muhakkak bir iki kitap nesreder. Seyahatlerinden de daima küçük bir cilde dönmüştür.

Ankara'da bulunduğum sıralarda dostlarının bütün dinlenme saatlerine iştirak ettiğini gördüğüm Sadri Ertemi ekseriya, eserleri meydana olan bu şaşırtıcı faaliyetini hangi zaman aralığına sığdırdığını kestirememekten gelen bir hayrette seyretilmiştir. Çok kimselerin işlerini ertesi güne bırakıp sohbet için toplandıkları masaya Sadri Ertem mektepte talebesine dersini takrir etmiş, bürosundaki mesalsini bitirmiş, günlük hadiselerden biri üzerindeki görüşünü tesbit eden fıkra yazmış postaya vermiş, hikâyesini tamamlamış ve belki de yazmaya başladığı romana daha üç, dört sahife ilâve etmiş olarak gelirdi.

İşte son kitabı önümde duruyor. Sadri Ertem'in dikkatle okunmaya layık eserlerinden biri olan *Fikir ve Sanat*'e ne bir hikâye külliyyatı, ne de bir seyahatname-dir. Bu kitapta muharrir, zamanımızda münakaşa edilen veya bizzat sezdigi muhtelif sanat meseleleri etrafındaki düşüncelerini bir araya toplamış, onların karşısında kendisinin vaziyetini tesbit etmiş bulunuyor.

Bana öyle geliyor ki her sanatkarın şahsiyetini tamamlamak için yapmağa mecbur olduğu işlerden biri de budur. Romanı, hikâyeci veya sairin güzelliği ve mükemmeliyet endişesiyle yorduğu eserinde temas etmeğe imkân bulamıyacağı mevzulara girmesi, sanatının inşa tarzı üzerinde fikir yorması ve içinde bulunduğai âlemin bütün meseleleri hakkındaki düşüncesini söyleyerek kendisinininkine uymayan fikirleri açıkça reddetmesi lâzımdır.

Bizde sanatkarın bu cinsine pek tesadüf edilmez. Beş altı cild şiir kitabı nesretmiş oldukları halde, değil içinde bulunduğai âlemin meseleleri, kendi şiir telâkileri hakkında iki çift söz söylememiş, daha doğrusu söyleyememiş şairlerimiz çoktur. Dedikodu hadıdularından ötede bir münakaşayı asla kabul etmeyen ve kendilerini sadece Allahın hikmetinden öten bir bühül sayan bu sanatkarlar onun için kolayca yıkılabilirler.

Sadri Ertem *Fikir ve Sanat*'ta bunu cesaretle yapıyor. Roman, hikâye, tiyatro ve şiirin sayısız meselelerine dokunarak onları kendi noktai nazarına göre münakaşa ve hallediyor. Kitap bilhassa bu bakımdan dikkate şayandır.

Onun temas ettiği muhtelif sanat bahisleri etrafındaki düşüncelerini okurken bende bazılarına itiraz arzuları uyandı. Münakaşa ve hallettiği meselelerden bir kaçını gene halledilmemiş saydığım oldu. Bu belki de muharrir'in, eline aldığı meseleyi iki üç sahifede neticelendirmek ve kitabını kolayca okutmak arzusundan gelen bir şeydir. Fakat bu, eserin zevk ve âlâka ile takip edilmesine mâni olmuyor.

Sadri Ertem'in kitapları ehemmiyetlerine göre bir sıraya dizilecek olursa *Fikir ve Sanat*'ın bu sırada başta bir yer alacağına şüphe yoktur.

(*) Semih Lütfi Kitapevi 1939.

cağına kaniim. Çünkü muharrir böyle bir kitap nesretmekle nefisine karşı sanatının muhasebesini yapmış, karlıları karşısındaki şahsiyetini de tamamlamış bulunuyor.

Şevket Hıfzı

Türk kemankeşleri

Akşamda (Saray ve Babıâlinin İcüyü) nü yazan bay Süleyman Kani Ertem, Türk sporuna yeni bir veché verilmesi düşünül-düğü şu sıralarda eski millî bir sporumuzu yeniden uyardırmağa hizmet edecek bir eseri (Türk Kemankeşlerini) nesretti.

Şimdiye kadar kemankeşliğe dair basılmış tek bir kitap vardı: İkinci Mahmud'un kahvecibaşısı Mustafa Kani beyin (Telhîs resailürumat) eseri.

Ancak yüz sene evvel basılmış olan bu kitabı şimdi elde edebilmek bir talih işidir. Bulunsa bile eski hafızlar, eski ifadesile gençlerimizin bundan istifade etmesine imkân yoktur.

Müellif bu yeni eserinde bize İstanbul fethinden itibaren dört asır içinde yay ve okun asker silâhi olmaktan spor âleti olmağa nasıl istihale ettiğini safha, safha bildiriyor.

Türk yay ve okları meğer ne kadar itinalarla hazırlanmış. (İstanbul işi) ve (Edirne işi) yaylarımızı yapanlar arasında mükemmeliyet ve faikiyet noktasında ne heyecanlı iddialar olmuş.

Bay Ertem, İstanbul kütüphanelerinde ki yazma eserlerde yaptığı tedkikler neticesinde eski meşhur yaycı ve okçu ustalarımızı, iki yüz elliden fazla namlı ok atıcılarımızı tesbit ve zikrediyor. Bunların bulabildiği kadar tercümei hallerinden, cenklerde hizmetlerinden ve yarışlarda muvaffakiyetlerinden bahsederek bu eski Türk sporcularını yenilere tanı-tıyor.

Kitapta okuduğumuz tafsilatın, Okmeydanında eski zamanın bir spor klübünden başka bir şey olmayan Atıcılar tekkesinin nasıl imar edildiğini, sonra nasıl harab olduğunun, ok sporunun nasıl parlayıp, sonra nasıl râğbetten düştüğünü takip etmek te mümkündür.

İki sene evvel İstanbul'da bir ok spor kurumu tesis edilmiştir. Bu kurumun gençlerimizden ok sporuna hevesli yüz kadar âzasi vardır; Bergamada da bu yolda bir teşekkül vücade getirilmiş. Şehir mütehasssı bay Prostan projesinde Okmeydanının büyük bir spor sahası olarak ayrıldığı da söyleniyor.

"Türk Kemankeşleri" canlanmak üzere olan bu eski millî spora heves edecek gençlerimizin tarihte isim bırakmış namdar şampiyonları tanımak için müracaat edecekleri bir eserdir.

İstanbul kütüphanelerinin bugünkü vaziyetleri

Süleymaniye kütüphanesi memurlarından B. Muzaffer Gökman "İstanbul kütüphaneleri ve bugünkü vaziyetleri" ismi altında kıymetli bir broşür nesretmiştir. Bu eser isminden de anlaşılacağı gibi her biri emsalsiz bir hazine olan kütüphanelerimizdeki kitaplar üzerinde yapılmış bir etüddür. İçinde kitap sevenler için çok dikkate değer malumat vardır. Aşağıda bugün İstanbul kütüphanelerinde kimlerin kitapları bulunduğunu gösteren parçayı bu broşürden alıyoruz:

1 — Beyazıt umumî kütüphanesi: (Beyazıt camii; Sahaflar kapısı).

Haşim paşa, Üryanî zade Esat efendi, Bezmî âlem sultanisi. Hekimoğlu Ali paşadan bir kısım, Vididen gelen kitaplar (Muhafız İdris Paşa) Mevlevî Esat Dede,

Galatadan Veliyeddin Mehmed, Mısır fevkalâde komiseri Arif bey, Seretibba Ömer ağa, Hoca Sadeddin Ef., Şeyhislâm Ömer Lütfi efendilerin kitap ve kütüphaneleri.

2 — Süleymaniye kütüphanesi: Süleymaniye camii karşısı Tiryaki karşısı).

Aşır efendi, Bağdadlı Vehbi efendi, Beşir ağa, Çorlulu Ali paşa, Çelebi Abdullah, Damad İbrahim paşa, Esat efendi, Fevzi paşa (doktor), Gülnüş valde (Lâlell), Hafid efendi (Aşır), Hafız Ahmed paşa, Hallet efendi (Aşır), İzmirlî İsmail Hakkı bey, Kadı zade Mehmed efendi, Kasıdci zade, Kara Çelebi zade, Kılıç Ali paşa, Mustafa efendi reisülkitaip, Molla Çelebi, Lâlell, Hafız paşa, Süleyman Sırrı efendi (Aşır), Serez, Süleymaniye, Şehid Ali paşa, Yenîcamî, Turhan valde, Zühdi bey kitap ve kütüphaneleri, ilâveten.

— Muhtelif kütüphane (tekkelerin kitapları), Unkapanı - Şeyh Murad - Şeyh Hasib tekkeleri ve Servili - Ayaklı kursun medrese kitapları.

3 — Millet kütüphanesi: (Fatih tramvay durağı).

Hekimoğlu Ali paşa, Feyzullah efendi, Feyziye tekkesi, Veliyeddin Carullah medresesi, Pertev paşanın, Ali Emiri Ef. kütüphanesi ve kitapları.

4 — Murad Molla kütüphanesi: (Çarşamba).

Darülmecnevi, Esat efendi medresesi, Hamidiye, Kasap başı Mustafa ağa, Kemal paşa (Düğümlü baba türbesi), Lala İsmail efendi (Hamidiye), Mehmed ağa camii, Mehmed Murad efendi (esas), Mahmud paşa medresesi, Mehmed Murad (Çarşamba), Mustafa efendi Bursevî kazaker, Rüstem paşa, Salihî hanım, Şeyh Murad efendi kütüphanesi ve kitapları.

5 — Eyüp kütüphanesi: (Eyüp Bostan iskelesi).

Hüseyin paşa, Şehid Mehmed paşa, Sultan Mehmed ve Mihrîşah Sultan, Nişancı Murad tekkesi.

6 — Veliyeddin efendi kütüphanesi: (Beyazıt camii).

Veliyeddin efendi, Beyazıt, camii kitapları.

7 — Köprülü kütüphanesi: (Divanyolu) Köprülü Mehmed ve Fazıl Ahmed paşa, Valde mektebi kitapları.

8 — Ragıp paşa kütüphanesi: (Koska) Ragıp paşa, Tefvîk Yahya medresesi, Musalla medresesi, Yeni medrese kitapları.

9 — Nuruosmaniye kütüphanesi: (Nuruosmaniye cami avlusu). Üçüncü Sultan Osman ve Bayram paşa kitapları.

10 — Selimağa kütüphanesi: (Üsküdar Atlatması).

Hacı Selim ağa kütüphanesi, Üsküdar Atik Valde, Cedid Valde camileri, Hüdayî efendi, Hüseyin Kâzım efendi, Haşim paşa, İhsan Mahvi efendi kitapları.

11 — Ayasofya kütüphanesi: (Ayasofya camii).

Sultan Mahmud'un kitapları.

12 — Fatih kütüphanesi: (Fatih camii yanında).

Fatih Mehmed'in kitapları ve hafız kütüphanesi İbrahim Ef.

13 — Atif efendi kütüphanesi: (Vefa caddesi).

Atif efendi kitapları.

Türklük

Türk âlimleri ve ecnebi Türkologlarının yazılarıyla memleketimizde ilk defa olarak beynelmîlî kıymetli haiz "Türklük" isminde aylık bir kültür mecmuasının pek yakında intişara başlayacağını memnuniyetle haber aldık.

hayet herif göründü:

— Haydi beyim. Gidelim. Evi gezdiriyorlar.

Birlikte yürürlerken geveze kahvecinin çenesi durmuyordu.

Refet de bundan istifade ederek herifi konuşturuyor bu suretle ummadığı birçok şeyler öğreniyordu. Canlı tarih gibi bir adamdı bu!

— İşte! - diyordu. - Bu Kadri Memduh paşa vaktile pek zengindi. Fakat miras yedi bir adammış. Paramın nasıl kazanıldığını bilmiyordu, har vurdu harman savurdu. Şayed açık göz olsaydı, yüksek siyasi bir mevki tutmak için, elinde de en iyi fırsatlardan biri varmış.

— Ne gibi?

— Kadri Memduh paşanın babası meşhur hürriyetperverlerden Memduh paşanın. Jön Türklerle çalıştığı meydana çıkınca o zamanki nazırlardan biri jurnal edip Fizana sürülmesine ve orada öldürülmesine sebep olmuş. Sultan Hamidin politikası malûm. O zaman genç zabıt olan oğlunu yaver olarak paşa yapmış. Meşrutiyet inkılabında yirmi beşinde paşalar vardı ya, işte Kadri Memduh da onlardan.

— Zayıf ahlâklî olmasaydı padişahın bu iltifatını kabul etmez, babasının yolunda yürüyerek bugün iyi bir mevki tutmuş olurdu.

Bu hâdiseden Perihanın hiç bahsetmediğine bakılırsa genç kadının bun-

Mersin mektupları

Evkaf idaresi Mersine yeni binalar kazandırıyor

Sağlam bir rıhtım yapıldı, bir halk baheesi iki apartıman yapılacak, dükkânlar yenileştirilecek

Mersinde vakıflar idaresi tarafından yaptırılan rıhtım ve yeni Halk gazinosu

Mersin (Akşam) — Bundan bir müddet evvel Vakıflar umum müdürü B. Fahri Kiper, yanında İnşaat müdürü B. Adil ve Emlâk müdürü B. Ziya olduğu halde, Vakıflar idaresince yapılmış ve yapılmış tasavvur edilen imar işlerini yakından tedkik etmek üzere Mersine gelmişti.

Bu münasebetle tamir ve tadil neticesinde modern bir şekle ifrag edilen ve Liman inhisarı şirketinin kiraladığı bina ile bu binanın alt tarafındaki asri kiraathaneyi, Sahil camisini, yeni yapılan rıhtımı gözden geçirmiş ve senelerdenberi kira ile depo olarak kullanılan, şimdi lokanta şekline konan binayı görmüştü.

İmar işlerinden pek memnun kaldığını bildiren umum müdür, Mersinde Vakıflar idaresine ait deniz kenarında bulunan ve şimdi İdman yurdu namıyla maruf olan yerin bahçe haline sokulmasını, istasyon civarındaki Aile bahçesi denilen mahallin ambar ve mağazalar yapılmak suretile doldurulmasını, ev buhranını önlemek üzere, iki apartıman kurulmasını, Yoğurtpazarı çarşısında mevcut vakıf dükkânların asrileştirilmesini bildirmişti.

Bu işlerin o zaman yakın bir âtide neticelendirilebilmesi için, bizzat çalışacağını vadeden B. Fahri Kiperin emirleri tahakkuk etmiş gibidir.

Haber aldığı göre, imar işleri hakkında tanzim edilen rapor ve plânlar Vakıflar idaresinden umum müdürlüğe gönderilmiştir. Yakın bir zamanda inşaatla başlanması için emir beklenmektedir.

Vakıflar idaresinin şimdiye kadar bu memlekete büyük faydası dokunmuştur. Buna inzıam eden yeni imar faaliyeti, Mersinliler için şayanı şükrandır.

Bu imar işleriyle Vali ve Parti başkanımız B. Rükneddin Nasuhioğlu da yakından alâkadar olmaktadır. Mer-

sinin bir an evvel diğer şehirlerimiz gibi imar edilmesi için lâzımgelen yapımları yapmaktan çekinmemektedir.

İki sene evveline kadar mebanî, tamirsizlik ve bakımsızlık yüzünden harap olmuş, bilhassa esahî bir gelir kaynağı olan dükkân ve evler istifade edilmeyecek bir hale gelmişti. Bugün Vakıflar idaresinin bu güzel ve yerinde tedbirleri almış olduğunu görmekle iftihar edebiliriz.

Sinop umumî meclisi müzakerelerini bitirdi

Sinop (Akşam) — Umumî meclis toplantılarını 6/3/939 pazartesi günü sona erdirdi. Bu seneki bütçe bir çok kısımlardan yapılan tasarruflarla varidat ve sarfyat mütevaczin bir şekilde 416,500 lira olarak bağlandı.

Yeni bir hastane ile bir Halkevi inşaatı için tahsisat ayrılacağını yazmıştım. Bütçe darlığı dolayısıyla hastane inşaatı önümüzdeki sene programına bırakılmıştır. Halkevi inşaatı için yirmi bin lira tahsisat konmuştur. Bütçe tasdik edildikten sonra yeni Halkevinin inşasına derhal başlanacaktır.

Hastanemizin büyük ihtiyaçlarından birisi olan röntgen ve mütehassıs için kâfi tahsisat kabul edilmiştir. Bu hayırlı haber bütün sinopluları çok sevindirmiştir. Zira şimdiye kadar röntgen teşhisi için birçok hastalar civar vilâyetlere gitmekte ve bu suretle birçok para sarfetmekte idiler. Fakirler şüphesiz tedavisi kâhırlardı.

Yeni bütçe Nafia işlerine geniş bir yer vermiştir. Fevkalâde olarak yol ve köprüler için yüz bin liralık bir tahsisat konmuştur. Senelerdenberi üzerinde çalışıldığı ve çok ehemiyetli haiz olan Sinop - Ayancık yolu bu sene muhakkak ikmal edilecektir. Spor işlerine ve Halkevine dokuz bin, kültür işlerine yüz küsur bin lira verilmiştir.

tuttu ve derhal Perihana telefon etti. Genç kadın salondan içeri girince hayretle geriledi. Karşısında duran adamın Refet olduğunu bildiği halde babasını görüyormuş gibi oldu. Sanki resim canlanmıştı. En garibi şu ki paşayı tanımadığı halde tahmin ve tarif üzerine halini etvarını da benzetmişti.

Gülerek sordu:

— Nasıl muvaffak olmuş muyum?

— Mükemmel... Âdeta fena oldum.

— Köşkleri de dolaştım. Her tarafı aklımda hâkkettim. Anlattıklarınızla beraber artık maziye aid herşeyi biliyorum. Sizi temin ederim ki kimse hüviyetim hakkında şüphe edemez. Şimdi birazdan Lütfiye hanımefendi'yi avdetimden haberdar edeceğim.

Perihan kekeledi:

— Nasıl? Hemen şimdi mi?

— Öyle ya! Aile bucağıma, evlâdlarıma biran evvel kavuşmak istemez miyim?

Refet komik bir eda ile bu sözleri söyledikten sonra ciddiyetle ilâve etti:

— Aramızda verdiğimiz karar üzere hareket edeceğim. Siz bana maddî suhuleti temin edeceksiniz değil mi? Yani umduğum derecede zengin değilsem bile kimseye muhtaç olmadan yaşayacak bir servete malik olduğumu söyleyeceğim.

(Arkası var)

AKŞAM'ın tefrikası

Tefrika No. 36

AŞKIN KURBANI

— Büyük macera romanı —

Nakleden: (Vâ-Nû).

— Amma bana köşkten bahsettiler.

Pek büyük bahçesi varmış. Bir paşanın köşkü... Kadri mi... Ne!

— A... Kadri Memduh paşanın ki olmasın!

— Evet evet...

— Amma deniz kenarı değil ki...

Evet ev satılık olabilir, şimdiki sahibi lüpten kondu. Vaktile paşaya borç para vermiş, adamcağız ödiyememiş, herif de canım köşke sahip olmuş, olmuş amma ona da yaramamış... E, ne olsa haram para... Faizcilikten kim hayır görmüş ki... Bir zaman saltanat sürdüler. At, araba, otomobil, davet... Lâkin bu son senelerde metelik kalmamış diyorlar. Artık o koskoca evi idare edemiyorlarmış... Elbet alıcı bulurlarsa satarlar.

— Acaba görebilir miyim?

— Bir kere müracaat edelim. İster-seniz ben gideyim, konuşayım size haber getireyim.

— Hay hay.

Refet kahvesini aheste aheste içerek adamcağızın avdetini bekliyordu. Ni-

Portföyü para ile dolu. Üstünde basit fakat temiz bir kostüm, Refet, Perihanın tavsiyesi üzerine Erenköy taraflarındaki baba bucağını görmeğe, gene o civarlarda fakat bir kirada bulunan Lütfiye hanımefendinin köşkünü dolaşmağa gitmişti. Oynayacağı rolü tamamen ifa etmesi için oralarını iyice bilmesi lâzımdı.

Telefonla randevulaşıp birleştikleri zaman genç kadın ona bir çok izahat vermişti. Direktife göre hareket edecekli. Bir kahveye girdi. Köşkleri dolaşmak istediğinden bahsederek tellâl aradı. Kahveci böyle işlerle uğraşan geveze bir herifti.

Hemen:

— Kira için mi istiyorsunuz yoksa satın mı alacaksınız?

— Bakalım...

— Ne gibi birşey istiyorsunuz?

— Deniz kenarında gayet büyük bahçeli. Çok odalı bir yer.

— Deniz kenarında öyle satılık birşey yok. Ben burada bütün köşkleri bilirim, mal sahiplerini de tanırım.

Lodos havalarda sahili karıştırırlar ne ararlar?

Deniz arayıcılığı mühim bir sanattır. İstanbulda 150 kişi bununla geçiniyor

Denizden madenî parçalar, yüzükler, taşlar ve sair bir çok eşya çıkar, Bunların alıcıları vardır

Sahilde araştırma ve bulunan parçalar

Bilmem, dikkat ettiniz mi? Kışın lodos havalarda deniz kenarlarında bazı adamlar görünür. Bunlar dalgaların sahilleri her yalayışında kumluklarda birşeyler ararlar ve bulduklarını yanlarından eksik etmedikleri bir torbaya doldururlar.

Acaba bu adamlar denizden neler topluyorlar ve bulduklarını ne yapıyorlar?

Kumkapı ve Çatladıkapi sahillerinde kısa bir dolaşma, bu geçim yolunun iç yüzünü meydana çıkarmaya کافی gelir. Bunlara «Deniz arayıcıları» derler. Yalnız kış mevsiminde ve lodos havalarda çalışırlar.

Deniz arayıcılarının en eskisi Musa dayıdır. Kendisini sırtına gelmiş güzel attığı balıkçı muşambasının altında iki büküm, kumlukları eşelerken buldum. Ne aradığını sorduğum zaman acaip acaip yüzüne baktı ve bir müddet düşündükten sonra, içi bir takım taşlar ve madenî süprüntüler dolu avucunu bana doğru uzattı:

— İşte bunları arıyorum... Ne yapalım geçim dünyası. Kilosunu on beş kuruştan hurdacılara satıp ekmek parasını çıkarmaya çalışıyoruz.

— Yalnız bu işle mi meşulsunuz?

— Yok beyim! Bu iş senede ancak birkaç ay devam eder. Kışın lodosu ipile çekeriz. Çünkü lodos havalarda deniz bizim aradıklarımızı sahile atar.

— Neler buluyorsunuz?

— Çöp olarak denize atılan madenî süprüntüler, yüzükler, taşlar ve sair... Eskiden işlerimiz daha iyi idi. Bellediye çöpleri denize sahilden döküyordu. Kolay ve bol hurda buluyorduk. Şimdi çöpler denizin açığına döküldüğü için bu işde öldü.

— Sattığınız hurdaları ne yapıyorlar?

— Tekrar eritip kullanıyorlar. Eskiden biz de memnunduk. Hurdacılar da. Günde 100 kuruş kazandığımız olurdu. Şimdi otuz kuruşluk süprüntü çıkarabilirsek takkemi havaya atıyoruz.

Musa dayıdan sonra birkaç arayıcı ile daha görüştüm. Bunlardan öğrendiğime göre İstanbulda bu işle meşgul olanlar 150 kişi kadardır. Bunların elliden fazlası kadın, 25 kadarı çocuk. Deniz arayıcıları en fazla Kumkapı, Çatladıkapi, Davudpaşa ve Yedikule sahillerinde çalışıyorlar. Çünkü çöpler müteferrik olarak en çok bu sahillere dökülmektedir. Deniz arayıcılığı bazen tehlikeli bir iş olur. Sahillerin arkasında bulunan toprak yığınlarının çökmesiyle ölümler neticeleyen kazalar olduğu da vakidir.

Deniz arayıcılığının 150 senelik tarihi vardır. Bu geçim yolu keşfedildikten bir müddet sonra inhisar altına

Deniz arayıcılarının en eskisi Musa dayı

alınmış ve bu işle uğraşanlar fermanlarla tahdid edilmiştir.

Deniz arayıcıları bazen çok kıymetli eşya bulurlar. Denizden çıkarıldıkları sonra 150-200 liraya satılan dört beş yüz lira kıymetinde pantantifler, yüzükler ve sair mücevherat bulunduğu vakidir. Bunlar denizde boğulup cesedleri uzun müddet bulunamayanların parmaklarından düşen yüzükler ve yahud da banyo esnasında kaybedilen mücevherlerdir. Daha başka ihtimaller de akla gelebilir.

Evvelce bu iş bir hayli esaslı imiş, deniz kenarında büyük tekneler yapıp, molozlar bunun içine atılır ve iyice yıkandıktan sonra işe yarıyanları seçilmiş. Bilâhare deniz süprüntüleri azalınca arayıcıların âleti yalnız bir «tırnak»a inhisar etmiştir. Hatta bir çokları onu da tedarik edemiyerek parmaklarıyla araştırılmaktadır.

Bir deniz arayıcısı diyor ki:

— Deniz ege tozunu bile bırakır. Bir zamanlar teknelerle çalışırken bir çok madenî tozları mika tıkrılarla ayıklardık.

Deniz arayıcılığında bazen tuhaf vakalara raslanır. Bunlardan birini bana şöyle anlattılar:

— İki gün uğraştığım halde on paralık bile hurda çıkaramamıştım. İşler pek aksi gidiyordu. Nihayet üçüncü gün molozlar arasında birkaç iğne

topuzu büyüklüğünde altın parçası buldum. Hemen kuyumcuya gittim. Evirdi, çevirdi ve nihayet ne dese beğenirsiniz?

— Bu altın bana aittir. Üzerindeki işleme tarzından anladım. Bir pantantif kesmiştim. Başka yere kullanacaktım; fakat maşanın arasından kaydı. Her tarafı aradım, bulamadım.

Kuyumcunun bana para vermek istemediği için böyle bir yalan uydurduğunu zannederek kendisine itiraz hazırlarken o tezgâhının çekmesinden bana tahminimden çok para verdi. O zaman anladım ki, kuyumcu kaybettiği altını bulamamış, çırak akşam üzeri dükkânı süpürerek molozları çöp tenekesine doldurmuş ve içinde bir altın parçası bulunan bu çöp yığını çöp arabasında da uzunca bir seyahatten sonra denize dökülmüş. Ne yapalım? Kısmet bizimmiş!

Deniz arayıcılarının yanından ayrılırken Musa dayı kolumdan tuttu:

— Sana bir diyeceğim var, efendi. dedi. Fabrikalardan birçok molozlar atılıyor. Yazık! Bunlara. Büyük bir havuz yapılırsa, fabrikaların çöpleri kendilerine mahsus havuzlara atılrsa daha âla olur. Çünkü molozlar bu havuzda yıkanır ve işe yarıyanları ayırmak kolaylaşır. Biz bu işi idareye harızır. Çöpleri bize versinler, yıkayalım, işe yarıyanları onların murakabesinde gene biz satalım, kazandığımız paranın da üçte ikisini onlara verelim...

En eski deniz arayıcısı sözünü henüz bitirmemişti ki, gözleri, hareket halinde olan balıkçı kayıklarına ilişti ve oraya doğru giderken:

— Bırak bu işi, diye söylendi, asıl ekmek şu kayıklarda... Gırgırlar hazırlanmış... Galiba Maltepeye kadar yolculuk var. Allah büyüktür. İnşallah gene çocukların yüzü gülecek. — N. E.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta ittihamına dahil olmayan ecnebi memleketer: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Muharrem 20 — Kasım 125
S. İmsak Güneş Öle İkinci Akşam Yatsı
E. 10.29 12.06 6.13 9.31 12.00 1.31
Va. 4.40 6.16 12.42 15.42 18.12 19.43

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Memleketimizde kürk endüstrisi kurulamaz mı?

Satılan kürklerden bir kısmı buradan Avrupaya gönderilen ve orada işlendikten sonra satılan mallardır

Bizde en çok hangi deriler vardır? istihsalât nasıl arttırılabilir?

Bir iki haftadanberi av derileri üzerine işler artmıştır. İngiltere, Amerika ve Kanadadan av derileri üzerine siparişler yapılmaktadır.

932 senesine kadar av deri piyasasının merkezi Leipzigdi. Türkiye av derisi ve kürk tacirleri, her sene bu piyasaya binlerce kürk sattıkları gibi, en lüks kürkleri buradan satın alırlardı. Fakat Almanyada nazi politikası üzerine, Leipzigin kürk ticaretine hâkim musevi tacirleri, birer birer buradan ayrıldılar. Kürk tacirleri, Cenevreyi beynelmilel piyasa merkezi yapmak istemişlerdi. Fakat Cenevre, bir türlü kürk ticaretinin merkezi olamadı, şimdi kürk ticaretinin beynelmilel merkezi Londradır.

Ne kadar av derisi satıyoruz

Av derileri yüzünden memleketimize 500 bin lira kadar bir para girer. Evvelce, av derileri ihracatı iki üç milyon lira kadar bir gelir temin ederdi. Fakat iktisadî buhran, her yerde halkı tasarrufa sevk ettiği için, nerkes kürk ve av derisi kullanmaya imkân bulamamıştır.

Maamafih av derileri, en ziyade kadın eşyası olduğu için buhrandan pek fazla müteessir olmamıştır. En buhranlı senelerde bile, gene moda mecmualarında falan kürkün moda olduğuna dair yazılara tesadüf ediliyordu. Gene kürk manto, giyenler çoktu. Belki orta tabakaya mensub alleler, pahalı kürkleri satın alamıyordu.

Hasılı sebep ne olursa olsun, av derisi ihracatımız son senelerde yarım milyon liraya kadar düşmüştür. Bu mikdarı arttırmak, mümkün olduğu kadar fazla av derisi tedarik etmek lazımdır. Bunun imkânlarını araştırmalıyız.

Bizde av derileri

Türkiyede tedarik edilen en kıymetli av derisi zerdevadır. Senelik istihsalâtımız üç bini geçmez. Beher çift zerdeva 50 - 60 liradır. Bundan sonra sansar derileri gelir ki, borsada beher çifti 26 lirayla 55 lira arasında muamele görmektedir. Tilki derisi istihsalâtı fazladır. Her sene 80 bin ve 100 bin arasındadır. Fakat bizdeki tilki derileri, Rusyanın ve Amerikanın mavi ve kırmızı tilkileri derecesinde pahalı değildir.

Maamafih arasıra Kafkas dağlarından, hududumuzu geçerek Erzurum ve Artvin dağlarına mavi tilki geçtiği vakidir. Fakat mikdarı da pek azdır.

Tilki derileri, buradan Londraya, ve diğer Avrupa ve Amerika memleketlerine sevk edilir. Orada boyanır, tekrar pahalı olarak Türkiyeye satılır, kadınların boyunlarında gördüğümüz tilki derileri, ekseriyetle buradan Avrupaya gönderilen tilki derileridir.

Diğer av derileri şunlardır: Vaşak, kunduz, kokarca, kurt, çakal, yaban kedisi, porsuk, tavşan. Bunların içinde en bol tutulan tavşandır. Senede bir milyondan fazla tavşan derisi tedarik edilir, fiati 15 - 17 kuruş arasındadır.

Av derisi ticaretini arttıralım

Son senelere kadar derisinden ve tüylerinden istifade edilen bu hayvanlar zehirle telef ediliyordu. Halbuki zehirle telef edilen hayvanın tüyleri, pek az zaman sonra dökülmektedir. Belki de av derileri ihracatının azalmasındaki sebeplerden biri de budur. Zehirin mahzurlarından biri de, hayvan yavrularının da ölmesidir. Bereket versin ki, son çıkan bir kanunla zehirle hayvan öldürmek yasak edilmiştir.

Av derisi ticaretille uğraşanların fikrine göre, köylüyü bu işe teşvik etmek lazımdır. Bunun için köylüye

Astrakan bir manto

ucuz silâh, fişek vermek icab eder. Halbuki av maddelerini satan inhisarlar idaresi, bu gibi maddeleri ucuzlatmamıştır. Pek tabiidir ki, avcılıkta atılan kurşunlardan büyük bir kısmı boşa gidecektir.

Bu kurşunlar, ne kadar ucuz olursa, o kadar hayvan telef edilir. Halbuki avcılıkta meşgul olan köylüler, silâhtan ziyade zehire ehemmiyet veriyorlar. Bunu meneden kanunun daha kolay tatbiki için av maddelerini ucuzlatmak lazımdır.

Deri ithalatı

Türkiye, dışarıya ucuz ve işlenmemiş deri sattığı halde, gene dışardan pahalı deri ve kürk almaktadır. Çünkü modaya hâkim olan Avrupa derileridir. Maamafih bizde dışardan kürk almak yeni bir şey değildir. Tarihlerimizde, samur kürk iptilâsı yüzünden Rusyaya pek çok para verdiğimiz yazılıdır.

Dışardan gelen pahalı derilerin başında Astrakan bulunmaktadır. En iyi Astrakanlar da, Sovyet Buharısından gelmektedir. Bundan başka siyah Hind kuzularından tedarik edilen Hind Astrakanları da vardır. Irak Astrakanları üçüncü derecedir.

Tay derisi, Romanya Besarabyasından, Avusturyadan, Sovyet Rusyadan gelmektedir. Bir de lütr denilen Avustralya tavşanları makbûldür.

Arjantinde yetişen tilki de, kürk modası takib edenler için malûmdur. Bu tilkinin hususiyetlerinden biri, baş tarafının siyah, kuyruğa doğru da açık bir renk almasıdır.

Hasılı bugünkü modaya hâkim olan Astrakan, mavi tilki, tay derisidir. Bunların hepsi de pahalı pahalı şeylerdir. Meselâ en ucuz bir Astrakan kürk 200 liradan aşağı değildir.

Kürk endüstrisi kurulabilir miyiz?

Kürk satan mağazaların vitrinlerindeki kürklerin bir kısmı, burada yetişiyor. O halde bu kürkleri biz burada işlese, boyasak daha iyi olmaz mı? Bizde de tilki derileri işliyecek bir endüstri tevessül edemez mi? Çünkü buradan Avrupaya gönderilen bir tilkiyi 15 - 20 liraya satıyoruz. Orada işlenip buraya geldiği zaman, 80 - 90 liraya satılıyor.

Kürk endüstrisi, bu parayı memleketimizde bırakamaz mı? Mütahasıslarımızın bu fikri tedkik etmeleri lazımdır. — Hüseyin Avni

Polonyanın kuvveti

Polonya bir harpte derhal 700 bin asker seferber edebilir

Lehistan'da harb endüstrisi italyan, Çekoslovak harb endüstrilerine muvaffakiyetle rekabet edebilir

Avrupada bir harp çıktığı takdirde Polonya mühim bir rol oynayacaktır. Bunun için gerek totaliter devletler, gerek demokrat devletler Lehistanla dostluğa fazla ehemmiyet veriyorlar. İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano'nun son Varşova seyahati, Şarkı Avrupada Polonyanın haiz olduğu ehemmiyeti göstermeğe kâfidir. Bu münasebetle Polonyanın bugünkü vaziyeti hakkında okuyucularımıza bazı malûmat vermek isteriz.

Büyük harpten sonra Polonyanın dirilmesi, harp sonu siyasi hâdiselerinin en mühimi addedilmek icap eder. Polonya coğrafi vaziyeti itibarile Şarkı ve Garbı Avrupa arasında bir hattı fasıl teşkil eder.

Lehliler, 35 milyon nüfuslu memleketlerinin Avrupa siyasi muvazenesi bakımından haiz olduğu ehemmiyeti takdir etmişler ve ilk zamanlarda uğradıkları siyasi, malî ve iktisadî zorlukları yılmıyarak her bakımdan kalkınmasına ve kuvvetlenmesine dört elle sarılmışlardır. Bu yorulmak bilmez çalışma sayesinde, memleketin malî ve iktisadî zaafına rağmen birinci sınıf bir askerî kuvvet yaratmağa muvaffak olmuşlardır. Bugün Polonya, Avrupa'nın altıncı askerî devleti addedilmektedir.

Lehliler, bu kalkınma programında en büyük ehemmiyeti askerîliğe ve harp sanayiinin tesisine vermişlerdir. Sulh zamanında Leh ordusunun kuvveti 30 piyade fırkası ile bir süvari fırkası ve müstakil 12 süvari lîvasından, 10 tabur hücum arabasından mürekkeptir. Bu kuvvet, 18,000 zabıt ve 300,000 neferden mürekkep 10 kolordu teşkil eder. Bu kuvvete hududların muhafazasına memur 350,000 kişilik bir kuvveti ilâve etmek icap eder. Bu ordu, Fransız zabıtlar tarafından mükemmelen talim ve terbiye edilmiştir.

Leh ordusunun makineleştirilmesi memleketin nakliyat ve coğrafi vaziyeti ile mütenasip bir surette ilerilemektedir.

Polonya süvari kuvvetlerinin teşekkül tarzı dikkate şayandır. Leh ordusunun atlı kuvvetleri, yukarıda yazdığımız gibi bir süvari tümeni ile 12 müstakil süvari lîvasından mürekkeptir. Her lîvasının 3-5 alayı vardır. Her süvari alayında bir makineli tüfek bölüğü, bir otomobil bölüğü, bir zırhlı otomobil bölüğü, tanklara karşı bir bölük, iki hafif süvari topçu bölüğü ve bir tabur motosikletçi mevcuttur.

Leh ordusunun talim görmüş kuvveti 2,5 milyon nefer tahmin edilmektedir. İhtiyat kuvvetin teçhizatı kâfi, fakat oldukça eskidir. Polonya bir harpte derhal 70 fırka, yani 700 bin kişi seferber hale koyabilir. Bu kuv-

Polonya Cümhurreisi B. Mosiski bir müfreze'yi teftiş ederken

vet, ilk aylarda umumi harpte Granduk Nikolayın emri altında bulunmuş olan Çarlık ordularından daha mühim bir rol oynayabilir.

Leh hava kuvvetleri, ordusuna nisbetle daha zayıftır. Leh ordusunun ilk hattaki hava kuvvetleri 800 tayyareyi geçemez. Bununla beraber, gerek bu tayyareler ve gerek pilotları mükemmeldir.

Polonyanın şose şebekesi zengin addedilemez. 60,000 kilometrelik şosesi, 20,000 kilometrelik demiryolu, 5,500 lokomotifi ve 167,000 vagonu ve 1937 senesinde 6000 i kamyon olmak üzere 29,000 aded otomobili mevcuttur. Otomobil ve kamyon azlığını Leh hükümeti, icabı halinde şimendifer şebekesiyle telâfi etmeğe çalışacaktır. Leh şimendifer şebekesinin bir meziyeti de sevkülceys gayelerini tatmin edecek bir şekilde inşa edilmiş olmasıdır. Lehistanın endüstri kabiliyeti de mühimdir. Varşova hükümeti, umumi harp esnasında tamamen tahrip edilmiş olan fabrikalarını tamire, tevsiye ve yenilerini yapmağa ve zengin bir harp endüstrisinin temellerini atmağa muvaffak olmuştur.

Leh harp endüstrisi, bugün Çekoslovak ve İtalyan harp endüstrileri ile muvaffakiyetle rekabet etmesi, memleketin endüstri kabiliyetini göstermeğe kâfidir. Lehistan, muhtemel hava hücumlarından korumak için endüstri merkezlerini bilhassa memleketin ortasında teksif etmektedir. Endüstri merkezleri etrafında hava hücumları

na karşı mükemmel müdafaa tertibatı alınmıştır.

Bütün bu noktalar nazarı itibare alınırsa, Lehistan muhtemel bir harpte çok mühim bir rol oynamağa namzedir. Polonyanın coğrafi vaziyeti bu rolün ehemmiyetini bir kat daha artırıyor.

Polonya müdafaa bakımından zayıf bazı noktaalrı ihtiva etmekle beraber Şarkı Avrupada çıkabilecek bir ihtilâfın neticesi üzerine çok ağır basabilir. Lehistan, bir harpte bitaraf kalırsa Sovyet Rusyanın müttefiklerinin yardımına koşmasına mâni olabilecek, garp devletleriyle beraber hareket ettiği takdirde Almanya için esaslı bir tehlike olacaktır.

Yedek subay takımı fazla kuvveti yüzünden maç bulamıyor

Yedek subay okulunun çok kuvvetli bir futbol takımına malik olduğundan evvelce bahsetmiştik. Mek-tebin bu devresindeki talebeler arasında şehrimizin tanınmış futbolcularından Beşiktaştan Hakkı, Rifat, Sabri, Konyalı Ali, Güneşten Salâhaddin, Rıza, Ankara Gençlerbirliğinden sağaçık Salâhaddin, Ankara'dan Kemal Şefik, Celâl Şefik bulunmaktadır.

Son zamanlarda mekteb direktörlüğü tarafından verilen bir emirle çalışmalarla başlayan bu sporcular kendi aralarında tertib ettikleri takımın kuvveti hakkında bir kanaat edinmek istemişlerse de buna imkân bulamamışlardır. Takım kadrosundaki oyuncuların isimlerini işiten klüpler bir türlü Yedek subay ile maç yapmak istememekte ve bu yüzden çok kuvvetli bir kadroya malik bulunan Yedek subay takımı fazla kuvveti yüzünden maç yapamamaktadır.

Güneş klübünün kongresi tehir edildi

Dün yapılacağı evvelce ilân edilen Güneş klübü kongresi ekseriyet olmadıktan yapılamamış ve kongre on beş gün sonraya tehir edilmiştir.

Bugünkü spor hareketleri

TAKSİM STADI :

Kurtuluş - Bozkurd Saat 10
Şişli - Arnavudköy » 11.30
Galatasaray - Galataspor » 13
Vefa - Kasımpaşa » 14.30
Süleymaniye-Karagümruk » 16

FENERBAHÇE STADI :

Beykoz - Hilâl Saat 14
Fenerbahçe- Beylerbeyi » 15.45

AKSAM SPOR

Millî küme maçları

Hasılatın 28 klüp arasında taksimi doğru mudur?

Millî küme takımlarından Ankara şampiyonu Demirspor

Millî küme maçları bu sene de oynanıyor. Futbol faaliyetimiz için çok hayırlı olan bu organizasyonun tekrar edilmesi futbol muhitimizde alâka ve sevinçle karşılanmıştır. Üç büyük şehrimizin futbol heveskârlarını faaliyete getirecek olan millî küme, memleketimizdeki futbol seviyesinin yükselmesine yardım etmektedir.

Millî kümenin en iyi şekli, hiç şüphesiz, iki senedir tatbik edilen, ild devreli lig tarzıdır. Bundan bir müddet evvel maçların turnuva şeklinde icrası mevzu bahis olmuş, millî kümeden beklenen maksadı teminden uzak olan bu tarz, pek haklı ve isabetli olarak kabul edilmemiştir.

Yalnız, bu defa tatbik edilecek olan millî küme talimatnamesinde hasılatın taksim şekli değiştirilmiştir. Evvelce maçların hasılatı şu suretle paylaşılmakta idi:

«Deplasman hasılatını federasyon, dahili karşılaşmalarını klüpler alıyordu. Seyahat masraflarını da federasyon ödüyordu.»

Halbuki, son talimatnamede bu vaziyet tamamen değiştirilmiştir. Madde aynen şudur:

«Gerek millî küme ve gerekse bunlar haricinde yeniden ihdas edilen diğer küme maçlarının bütün hasılatı her üç bölgede de bölge başkanlıklarının en ciddi nezaret ve mesuliyetleri altında tamamen tesbit edilecek ve hakem ücretleri ile nizamî aidat çıkarıldıktan sonra bu para vadesiz olarak federasyon emrine derhal İş bankasına yatırılacaktır. Her üç bölgede bu suretle toplanacak olan para genel direktörlükçe bu maçlara iştirak eden klüpler arasında mütesavîyen taksim edilecektir.»

Diğer bir maddeden anlaşıldığına

göre deplasman masrafları genel direktörlük tarafından ödenecektir.

Bu vaziyet üzerine İstanbul millî küme klüpleri, beden terbiyesi umum müdürlüğüne müracaate karar vermişlerdir.

Çünkü, hasılatın bu şekilde taksimi, İstanbul millî küme klüplerini zarardide edecektir. Bu şekle nazaran millî kümede oynayacak bir klüp, henüz ikinci kümede bulunan bir takım aynı miktarda menfaatlarmaktadır. İki klüp arasındaki teşkilât ve ihtiyaç farklarını nazarı itibare alacak olursak bu taksim şeklinin millî küme klüplerinin aleyhinde olduğu meydana çıkar.

Aynı zamanda muntakalar arasında da hiç bir fark gözetilmediği görülmektedir. Beden terbiyesi umum müdürlüğünün İstanbul klüplerinin bu müracaatını hüsnü niyetle telâkki edeceğini umuyoruz.

Bundan başka, beden terbiyesi kupası maçlarının finali için İstanbul ve İzmir şampiyonları ve Ankara birinci ve ikincisinin alınacağı talimatnamede zikredilmektedir. Burada, İstanbul ve İzmirin ikincilerinin de alınması müsabakayı daha enteresan bir vaziyete sokabilir.

Üçüncü bir nokta olarak, federe olmıyan takımların vaziyeti nazarı dikkatimizi celbetmiştir. Bu takımların bazı oyuncularını, federe klüplerimizin de faal azası bulunmaktadır. Bu vaziyette bulunan futbolcular acaba hangi takımlarda oynatılacaktır? Aynı zamanda bu takımların içinde ecebi futbolcular da vardır. Bu oyuncuların oynatılıp oynatılmıyacağı da merakla beklenmektedir.

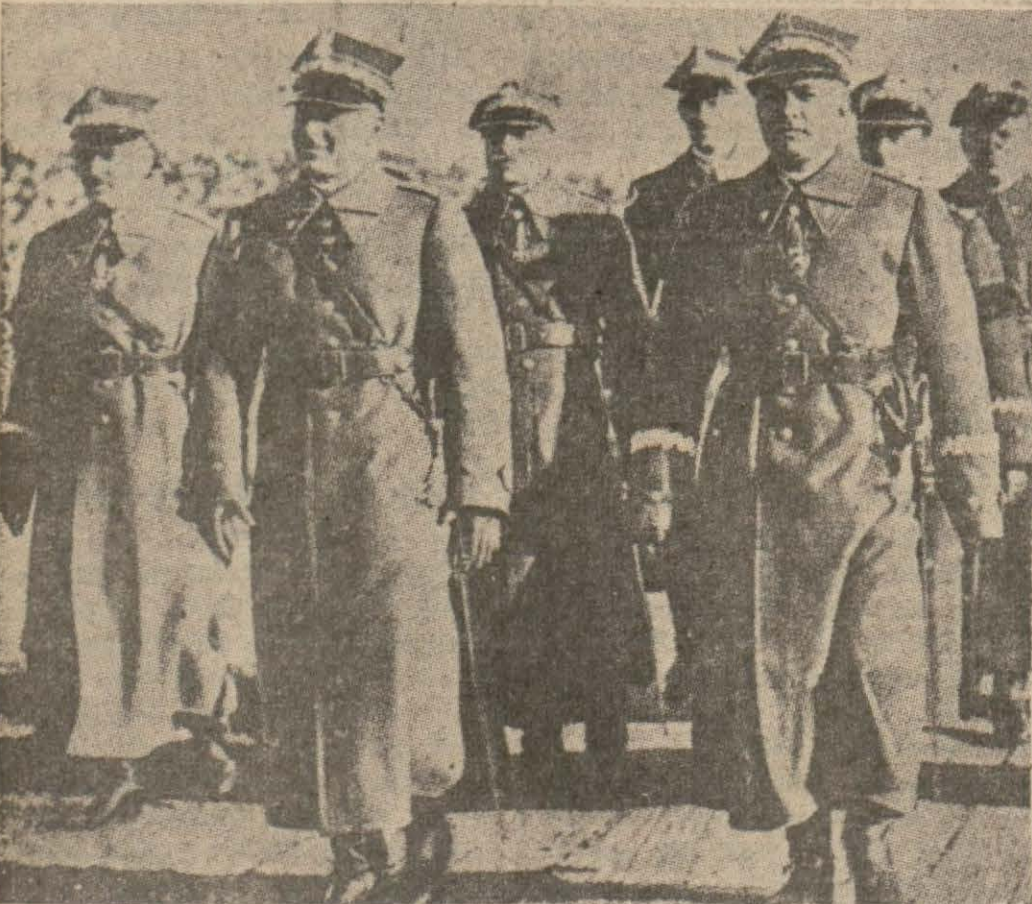
Galatasaraylıların murakabe heyeti toplantısı

Galatasaray klübü yüksek murakabe heyeti mutad içtimasını dün klüp merkezinde yapmıştır. İdare heyeti raporu, teknik ve malî raporların okunması ve heyetin ibrasından sonra yeni idare heyetinin seçilmesine geçilmiş ve Galatasaraylıların yeni idare heyeti şu zevattan teşekkül etmiştir:

Reis: Sedat Kantoğlu, ikinci reis: İstanbul mebusu Yaşar, Kâtib: Bedri, Veznedar: Naci İpekçi, Muhasebeci: Adnan, Âzalar da: Tefik Ali, Selman ve İhsan.

Yukarıdaki resimde sarı kırmızılıların dünkü içtimandan bir köşe görülmektedir.

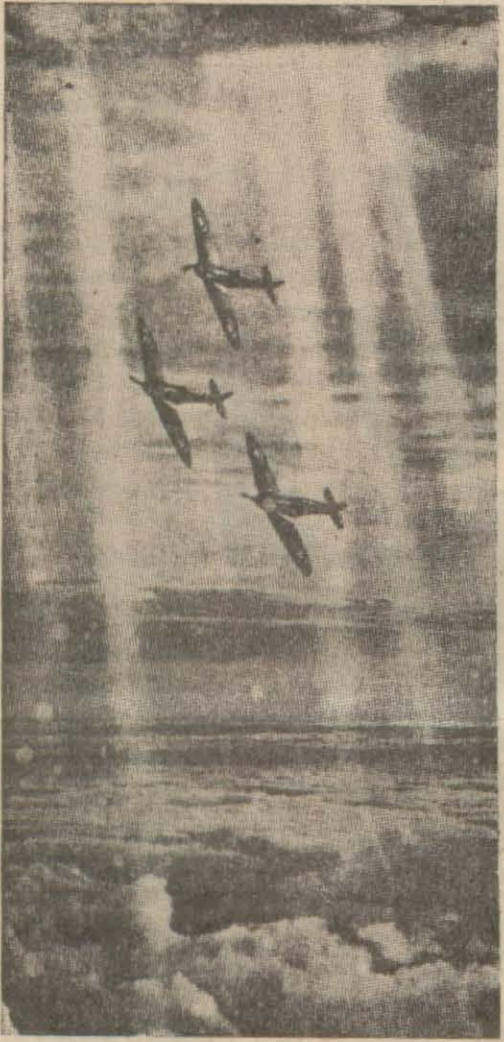

Polonya ordusu başkumandanı general Smigli Ridz ile Harbiye Nazırı general Kasprzuskı bir teftişte

Haftanın vakaları

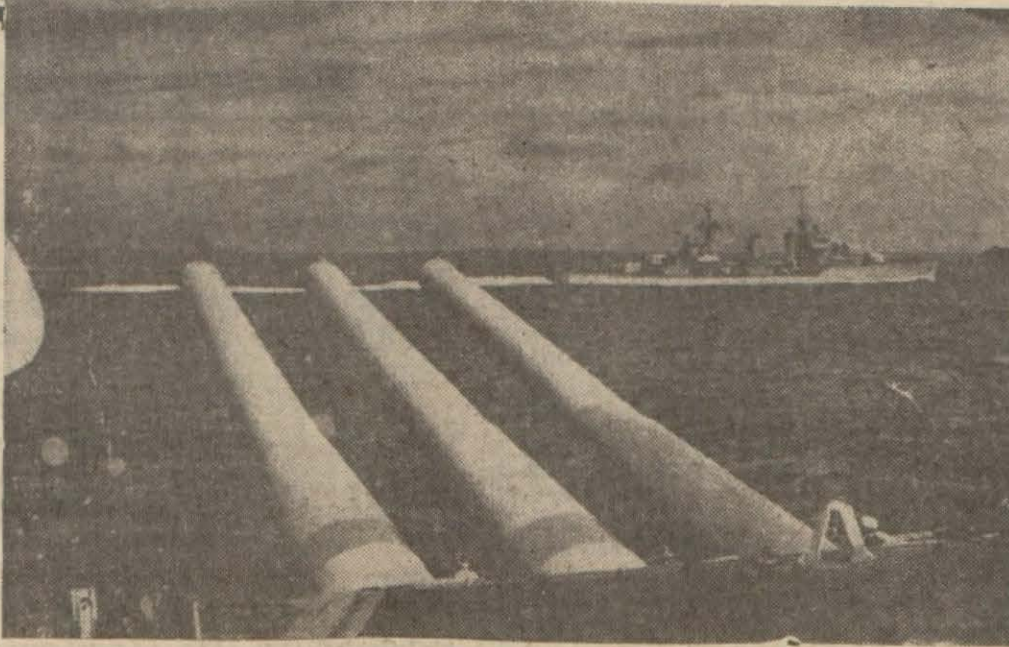
Son günlerde bir çok çarpışmalara sahne olan Madrid'den bir görüntü

4,8 dakikada 11 bin ayak yükselen yeni İngiliz tayyareleri

Fransanın Burgos sefirliğine tayin ettiği mareşal Petain'e 926 da İspanya kralı tarafından İspanyanın en büyük nişanı verilirken

Cebelüttarik açıklarında manevra yapan İngiliz gemilerinden bir kısmı

Londraya giden Komedi Fransez artistlerinden Irene Brilliant ve Lise Dlamere

Fransada karnaval münasebetile meşhur Fransız siyasilerinin maskeleri satılıyor. Yukarıda bunlardan bir kaç görünüş

Fransaya iltica eden ve İspanyaya dönecek olan bir kısım milislerle eşyaları

Edirne mektupları

Meriçten sonra Ergene sahilinde de sed yapılıyor Bu suretle su baskınlarının sebep olduğu zararın önüne geçilecek

Edirne (Akşam) — Trakyanın en münbit ve mahsuldar topraklarını teşkil eden Meriç sahilinin, nehir sahilinin dolması yüzünden her sene su baskınına uğruyarak Bosna köyü büyük tehlikelere duçar olurdu. Bunu göz önünde bulunduran Nafia Vekâleti geçen yıl verdiği 1800 metrelik bir sedle iki tane mahmuz inşa ettirmişti.

Yeniden gelen para ile bu sedin takviyesine başlandı gibi, Ergene nehrinin Meriç karıştığı Eski köy mevkiinde sekiz kûsur bin lira ile bir sed ve mahmuz inşasına başlanmıştır. Bu yıl bitirilecek olan bu işe, seneye İpsalanın Sarıcaali mevkiinde de sed yapmak suretile devam edilecektir.

Bosna köyünde yapılan sed, bu yıl köyü tamamen su baskınından kurtarmıştır. Nehir sahilinde yapılmasına devam edilen bu inşaat sayesinde Trakyanın en mahsuldar ovaları tuğyan hasaratından kurtarılmış olacaktır.

Mebus seçimi

Mebus seçimi için yapılmakta olan hazırlıklar ıkmal edilmek üzeredir. 15 martta müntehibisani seçimine başacaktır.

Bu intihap devresinde Edirne vilâyeti 477 müntehibisani çıkaracaktır. Bunlardan 209 merkez kazasının, 108 Uzunköprü, 87 Keşan, 37 Meriç ve 36 da İpsala müntehibisani çıkaracaktır.

Alpullu köy eğitmen kursu

Bu yıl Alpulluda açılacak olan köy eğitmenlerini yetiştirme kursunun üçüncü devre tedrisatı nisan iptidasında açılacaktır. Kurs için Edirne'den Alpulludaki okul binasına nakledilen Trakya köy okulunda hazırlık yapılmaktadır.

Bu devreye her vilâyetten istenen şartları haiz 40 eğitmen namzedi alınacaktır.

Fidanlıklar

Trakya'yı ağaçlandırma işleri kelimenin tam manasile seferberlik halindedir.

Geçen ve evvelki senelerde olduğu gibi bu sene de şehir, kasaba ve köy fidanlıklarında yetiştirilen meyvalı, meyvasız milyonca fidan halka dağıtılmakta ve ve büyük dava böylece tahakkuk ettirilmektedir.

Bu seneki fidanlıklar biraz daha genişletilecek ve gelecek seneki ağaç ekimi ve tevzi işi arttırılacaktır.

Bu arada bölge vilâyetlerinin en büyük servet kaynaklarından birini teşkil edecek olan kavaklıklar da bölge fidanlıklarında ve köylerin manevi şahsiyeti adına yıldan yıla genişletilmektedir. Yalnız bu sene bir milyondan fazla kavak çeligi yetiştirilmiş ve dağıtılmıştır. 1939 yılı için de her vilâyet en az 500'er bin olmak üzere 2 milyon kavak çeligi hazırlanmıştır. Bu ameliye bitmek üzeredir. İdare âmirlerinin ve ziraat müdür ve muallimlerinin en kuvvetli çalışmaları bu nokta üzerindedir.

Yoncalıklar

937 yılında 920, 938 yılında 1000 ve bu sene de 1200 kilo Kayseri tohum ıslah istasyonundan selekte edilmiş yonca tohumu getirilerek Trakyanın her tarafında yoncalıklar tesis edilmiştir.

Hayvanların en mühim besleyici maddelerinden biri olan yonca ziraatından köylü çok memnundur ve bu yeni ziraate dört elle sarılmıştır. Yoncalıkların ehemmiyetli bir şekilde çoğaltılmasına devam edilmektedir. Bu sene ayrıca Ziraat Vekâleti Tohum ıslah istasyonu tarafından Devlet Ziraat işletmeleri kurumu çiftliklerinde üretilen kır yoncası tohumu getirilmekte ve ekilmektedir. Bunlar susuz ve yağmursuz yetiştiği için pek kıymetli bir hayvan gıdasıdır.

Şeker pancarının çok iyi yetiştiği Trakya topraklarında hayvan gıdalarından biri olan Hayvan pancarı ziraatine de başlanmıştır. Bunun için Karacabey harasından tohum getirilmekte ve ekilmektedir.

Demirdağ madeni memleketin en mühim servet kaynaklarından biridir Beş ay zarfında 67,000 ton saf demir elde edildi

Demirdağ madeninde faaliyet

Sivas (Akşam) — Divriği havallisinde sıralanan tunc renkli Demirdağ silsilesinde yıllardanberi el değmeden yatan zengin demir madeni cevherlerinin beş aydanberi işletilmesine devam edilmektedir. Tahmin edildiğine göre buradan elde edilecek saf demir memleket pazarlarının ihtiyacına cevap vereceği gibi dış pazarlara da ihracat yapmağa müsaidir.

Maden tedkik arama enstitüsü Demirdağda 20 milyon ton saf demir mevcut olduğunu tesbit etmiştir. Sivas - Erzurum demiryolunun madene 700 metre mesafeden geçmesi nakil hususunda mühim bir kolaylık temin ediyor. Karabük fabrikaları senede 400 bin ton demir işliyeceğine göre De-

mirdağdaki ham madde bu ihtiyaç 40-50 yıl karşılayabilir.

Yapılan tedkikler ve elde edilen mahsul buradan çıkarılan demir cevherinin kalite itibarile de çok yüksek olduğunu göstermiştir.

Verilen malûmata göre bu zengin demir yataklarından beş ayda 67,000 ton ham madde çıkarılmıştır. Bu müddet zarfında ocakta çalışan amelenin miktarı 30 binden fazladır.

Kış münasebetile ocaklarda faaliyet kısmen tatil edilmişse de bugünlerde yeniden çalışmalara başlanacaktır. Memleket için büyük bir servet kaynağı olan Demirdağ madeninin işletilmiye başlanması Divriğin de umumi hayatında bir canlılık yaratmıştır.

Tam Liste

Tayyare piyangosu çekildi

Bugünkü çekilişte kazanan numaraları dercediyoruz

50000

Lira kazanan numara

18682

Bu numaranın son iki rakamı ile nihayet bulan bütün biletler 20 lira, yani 1/10 biletler 2 lira amorti kazanmıştır.

12000

Lira kazanan numara

32232

10000

Lira kazanan numara

397

3000

Lira kazananlar

23268

1000

Lira kazananlar

13955 24479

500

Lira kazananlar

35467	9720	4355	30834	16024
2774	19529	2339	32627	19112
1485	21576	22122	21472	9749
10629	28574			

200 Lira kazananlar

20300	25802	15279	15361	3963
21350	25919	31721	27214	39953
16677	7493	16770	35313	2337
11531	18878	12081	18362	22252
13116	29665	17433		

100 Lira kazananlar

11705	35670	32507	27972	21776
25982	537	15969	16253	22423
29056	1612	1653	22760	22811
24461	7687	19977	32615	15202
8912	27527	16319	25622	23845
14722	20249	39943	10148	3613
32779	16458	23293	8311	20016
9772	10119	32655	34385	15893
30913	7938	35142	22714	17944
27576	27372	20161	27206	33041
4446				

50 Lira kazananlar

26491	1548	35551	34203	5055
1807	968	16297	3903	17473
14021	32738	19640	32578	20750
37000	33224	30822	911	7693
12798	24942	34158	18110	25831
37270	12054	27675	10443	28538
32180	30197	20798	28331	14416
28790	19992	17757	916	32730
63	23614	30502	64	11283
18939	11659	2882	5447	4155
34560	14714	26554	37773	
4889	38155	19450	25245	2037
11422	5403	29277	17679	23158
29714	20499	20449	24408	8440
8913	14196	8010	30663	1946
317	30017	1752	3303	38352
21767	34160	27074	13339	35732
5683	28066	23106	22564	24232
34366	31744	30142	24848	1534
18337	27048	25318	788	12886
36870	18224	19313	9090	3900
12959	34459	23141	20237	19655

8446	8821	9347	376	13900
32543	15894	7405	12172	36186
10600	33243	7149	18856	4920
23496	26176	12461	24388	34348
71	31742	25213	17582	11571
6319	28525	37813	1404	7217
14604	34671	7446	20533	18158
8948	2204	1897	12913	30160
29717	13632	11691	19179	4657
2089	19177	4607	26307	21663
9960	15221	33276	94008	31516
32262	8462	19586	38026	3766
39531	23021	6651	7555	32600
6628	2453	24483	4343	3983
38142	22085	32376	34947	5207
20313	17782	2908	26106	2081
29721	9450	26599	11657	21319

30 Lira kazananlar

36501	9223	28370	35530	39910
21624	19378	13219	39101	19370
35057	1633	25625	17307	7622
15281	39839	39352	25085	12884
29164	3604	8611	17414	34152
39410	34864	11304	25079	
2181	12366	26343	33124	2811
37564	34095	13922	282	
31990	15394	11855	15104	21743
20200	11772	22457	27827	25341
11062	2331	31106	19405	24791
36671	13787	2007	33922	19951
23198	33390	39729	32224	18642
39182	33123	21519	2918	20633
7427	18473	17155	13157	16781
15156	8433	16692	23205	23472
30856	12476	32181	16415	39131
31965	21718	13461	13465	24695
14804	1662	17952	28042	27612
16031	14157	35249	23563	3276
608	39699	4624	14717	2213
7903	38287	6390	36684	14837
33435	8607	36925	13969	25501
1533	31614	32586	9551	21941
7598	14378	12861	34595	4911
13886	713	20770	1889	31608
27089	36090	35895	18648	34121
5064	28459	27852	26761	1334
26678	7154	1656	26542	
18757	32587	2465	4582	1048
12630	22962	27012	5165	16166
34881	35717	13391	28556	37835
24569	7501	14014	15293	39581
13678	10308	19666	4942	28336
38460	20781	31521	25714	37441
15364	24293	4290	6336	11656
33306	27996	10091	13866	24879
29504	14630	3070	6209	10202
8903	18663	5144	34136	8038
30573	9291			
35703	20276	3474	38610	3741
12926	28411	21625	31398	30863
4175	4502	14700	33208	12122
33703	4414	34194	26128	33469
26166	32714	5873	20653	31642
21	21081	19494	1864	7820
24680	8426	22657	13835	22622
5967	1568	1243	2148	18090
8713	32935	1026	2047	8758
33560	34893	28173	12457	37334
37439	31811	38587	3958	20821

20000 liralık mükâfat

En son çekilen ve kırk kişi arasında taksim edilen 20 bin liralık mükâfatı aşağıdaki 40 numara kazanmıştır.

6812	29749	16085	11614	33831
27064	38521	24574	12766	35332
10230	14242	11054	28149	19083
8861	23281	26767	17691	30972
26631	13414	35756	21224	24322
2508	26192	2536	36064	33947
38882	2630	16327		18341
2314	34563	16212	16428	26991

10000 Liralık mükâfat

12670

Radyo

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
DALGA UZUNLUĞU
1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 1974 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T. A. P. 3170 m. 9465 Kcs. 20 Kw.
ANKARA RADYOSU

Pazar 12/3/939

TÜRKİYE SAATİLE

12.30: Program, 12.35: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Askin) 1 - Künneke - Raksan süitinden Blo Andante, 2 - Kallman - Çardas prensesi operetinden pot-puri, 13: Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri, 13.15: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Askin) 3 - Sorge - Kaf evinde ışıklar Vals, 4 - Munkel - Barbele, polka, 5 - Freis - Lejyoner asker Vals, 6 - Frick - Ren kıyılarında ben evimdeyim. Melodi, 7 - Trapp - Fuji - Sanin etrafında müzik sesleri - Fantezi, 13.50: Türk müziği: Çalanlar: Veciho, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. Okuyan: Necmi Rıza, 1 - Osman bey - Nihavend peşrevi, 2 - Arif bey - Ben buyi vefa bekler iken, 3 - Nuri Halil - Bir goncaı terdir, 4 - Arif bey - Saçlarına bağlanalı, 5 - Arif bey - Şarab iç gülfeminde, 6 - Yusuf paşa - Saz semaisi, 14.20 - 14.30: Müzik (Neşeli plâklar).

17.30: Program, 17.35: Müzik (Pazar çayı), 18.15: Konuşma (Çocuk saati), 18.45: Müzik (Pazar çayı devamı), 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti) Safiye Tokay ve Tahsin Karakaşın iştirakile, 20: Ajans, meteoroloji haberleri, 20.15: Türk müziği: Çalanlar: Refik Fersan, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. Okuyanlar: Semahat Özdenes, Mahmud Karımdağ. 1 - Peşrev, 2 - Falz Kapancı - Hüzzam şarkı - Bülüm bülüm, 3 - Arif bey - Kürdili şarkı - Düğer mi şanıma, 4 - Civan Usta - Her kimde vardır aşk iptilâsı, 5 - Refik Fersan - Bir neşe yarat, 6 - Gülizar şarkı - Gözlerimden gitmiyor, 7 - Hüseyin şarkı - Mehtab dalgın, 8 - S. Pınar - Kürdili şarkı - Elleri kimler yakta kınayı, 9 - Rakım - Kürdili şarkı - Deme dim ona hiç kimsin, 10 - Saz semaisi, 21: Memleket saat ayarı, 21: Neşeli plâklar - R., 21.10: Müzik (Riyaseticühur bandosu - Şef: İhsan Küncer) 1 - Brun - Küçük geçit resmi (Marş), 2 - Parés - Menuet - Caprice, 3 - Betehoven - Egmont (Uvertür), 4 - Louis Aubert - Kısa süit: a) Menuet, b) Ninni, c) Bale müziği, 5 - Rimsky - Korsakow - Anter (Senfonik parça), 3 üncü kısmı, 22: Anadolu ajansı (Spor servisi), 22.10: Müzik (Caz-band - Pl.), 22.45 - 23: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Avrupa istasyonları:

Saat 20 de

Berlin 20.30 Salon orkestrası - Hamburg 20 Oda musikisi - Münih (20 - 20.40) Askeri muzika - Stuttgart 20 Plâk neşriyatı - Bari (20.40 - 21.15) Karışık musikî - Budapeşte 20.30 Orkestra konseri - Bükreş 20.15 Akşam konseri - Droitwich (20.50 - 21.05) J. Strausstan parçalar - Florans 20 - 20.25 Plâkta operet musikisi - Londra (Reg.) 20.35 Oda musikisi - Prag 20.45 Salon orkestrası - Sofya 20 Halk musikisi ve 20.30 Trio konseri - Stockholm 20.30 Stokholm konservatuarından naklen konser - Varşova 20.20 ye kadar şen musikî ve 20.30 Plâk neşriyatı.

Saat 21 de

Berlin 21.10 Senfonik konser - Breslâv 21.10 Klâsik konser - Kolonya senfonik konser - Königsberg 21.10 Orkestra ve keman konseri - Lâypzig ve Münih 21.10 (Wagner) in eserlerinden parçalar - Viyana 21.10 Akşam konseri - Bari 21.15 Yunanca neşriyat - Budapeşte II 21.20 Plâk neşriyatı - Milâno 21.15 Şen musikî - P. T. T. Paris 21.30 Viyolonsel konseri - Prag II 21.40 Plâk neşriyatı - Sofya 21 Şarkı ve 21.55 Operet parçaları - Varşova 21.15 e kadar plâk neşriyatı.

Saat 22 de

Berlin: Senfonik konsere devam - Breslâv: Klâsik konsere devam - Kolonya: Senfonik konsere devam - Königsberg: Orkestra ve keman konserine devam - Lâypzig ve Münih: Wagnerin eserlerine devam - Viyana: Akşam konserine devam - Hamburg 22.15 Askeri muzika - Stuttgart 22.10 Beethovenin üçüncü senfonisi - Athlone 22.45 Hafif musikî - Bordeaux 22.30 Plâk neşriyatı - Bükreş 22.15 Plâk neşriyatı - Milâno (22 - 22.50) Oda musikisi - Nis (22.30 - 24.30) Konser - Paris P. T. T. (Le Marchand d'Estampes) isimli tiyatro - Prag 22.10 Senfonik konser - Sofya: Operet musikisine devam ve (22.30 - 24) Karışık musikî ve dans musikisi - Varşova 22.25 Hafif musikî. Lille (22.45 - 1.35) Traviata operası.

Saat 23 de

Berlin ve Kolonya 23.30 Gece musikisi - Frankfurt, Lâypzig ve Münih 23.30 Karışık konser - Viyana (23.30 - 1) Gece musikisi - Athlone (23.30 - 1) Gece musikisi - Budapeşte 23 - 23.40 Çingene orkestrası - Bükreş 23.15 Plâk neşriyatı - Kopenhag 23.20 Plâk neşriyatı - Lille: (Traviata) operasına devam - Milâno 23 Konser - Paris P. T. T.: Tiyatroya devam - Prag (23.35 - 24.30) Plâkta dans musikisi - Roma 23.40 Plâkta karışık musikî - Sofya: Dans musikisine devam - Stockholm (23.30 - 24) Plâkta askeri muzika - Varşova 23.30 Hafif musikî.

Kanun Bilgileri

CEZALARIN TECİLİ

Bir suçlu hakkında hükmedilen cezanın infazını muayyen bir zaman için tehir etmeğe cezanın tecili derler. Suçlu eğer kanunen muayyen olan bu zaman içinde tekrar bir suç işlerse her iki suça aid cezalar tatbik olunur. Hem de yeni suçun cezası tekrardan dolayı arttırılarak. Eğer kanunda muayyen bu zaman zarfında yeni bir suç işlemese o zaman tecil olunan ceza sakit olur, yani o adam hiç suç işlememiş gibi olur.

Cezanın teciline karar vermek hakkı hâkimindir. Kanun bu hususta kendisine hakkı takdir vermiştir. 89 cu maddede yazılı şerait mevcut olduğu takdirde cezaı istersen tecil edebilirsin demıştır ki, bu şerait de şunlardan ibarettir:

1 — Suçlunun evvelce adliye mahkemeleri tarafından mahkûm olmamış olması ve eğer bir mahkûmiyeti varsa bunun yalnız para cezasından ibaret bulunmuş olması lâzımdır. Binaenaleyh meselâ bir kimse evvelce divanı harpten mahkûm

olmuş olsa bu mahkûmiyet tescile mâni değildir ve tebil ecnebi mahkemelerince hükmolunan mahkûmiyetler de tescile mâni değildir.

2 — Tecil olunacak ceza ancak suçlu hakkında hükmolunmuş ağır cezaı nakti veya muvakkat sürgün yahut altı ay veya daha az hapis veya hafif hapis cezaları olabilir. Başka cezanın tecili caiz değildir.

3 — Suçlunun geçmişteki hâli ile ahlâkî temayüllerine göre cezanın tecili ilerde cürüm işlemekten kendisinin çekinmesine sebep olacağına mahkeme kanaat getirmelidir.

Kanun ilâveten 18 yaşını doldurmamış çocuklarla yetmişine varmış ihtiyarlar hakkında hususî bir hüküm kabul etmiştir. Bunlar bir seneye kadar hapis cezasına mahkûm olsalar dahi cezaları tecil edilebilir.

Tazminat kabilinden olan para cezası ve zapt ve müsaderesi kanunen mecburi olan eşya ile mahkeme masrafları tecil olunamaz.

Avukat: Emcet Ağış

Zâfı umumî, kansızlık, romatizma, sıracak kemik, sinir

hastalıklarına, cılız yavrular, yürümeyen, diş çıkaramayan çocuklar, dermansız ihtiyarlar, solgun kızlar, vereme istidadı olanlar **HASAN KUVVET ŞURUBU**'ndan içmelidir. Kanı arttırır, iştihâ verir, şifâî tesirleri çoktur. Fennî surette imal edilmiş, içilmesi kolay ve lezzetli bir şuruptur. Küçük, büyük her yaşta istimal edilebilir.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
İcabında günde 3 kâşe alınabilir.

30 Arkadaş 300,000 lira kazandı!...

AKŞAM'ın yeni ve büyük bir müsabakası

Buna dair tafsilâtı pek yakında neşredeceğiz.

Şebekenin pençesi altında...

Bu macera uydurma değildir. Yaşanmış, hakiki ve acıklı bir hâdisedir. Hikâyenin muharriri vaka kahramanını şahsen tanımış; ve onun, vaktile pençesine düştüğü şebekeden kurtulmak için ne kadar çabaladığına şahid olmuştur.

— Bunlar nedir? - diye sordum.

Tanımadığım genç kız, yüzünü bana çevirdi. Çehresi muntazam hututluydu. Kumral kıpkırmızın altında, ırıl yeşil gözleri parlıyordu.

— Hüsnühal varakaları... Çalışmak için yer arıyorum! - dedi.

Bir hizmetçi idarehanesinde bulunuyorduk. Anneme adam lâzım oldukça, ben sık sık buraya müracaat ederdim. Ekserya Alzash yahud Alman İsviçresinden köylü kadınlar bulurdum. Daima da memnun kalırdık.

İşte bugün de müdireyi beklerken iyi bir terzi elinden çıkmış lâciverd tayyör giyen bu genç kızla karşılaşmıştım. Başındaki şapkada pahalı maldı. Hattâ elinde de eldivenler vardı.

İlk önce kendisini, hizmetçi aramağa gelen bir aile kızı sanmıştım. Bilmem hangi hissin tesirile konuşmağa giriştim.

Şimdi içini çekiyor, el çantasından çıkarttığı kâğıtları okutmağa çalışıyordu.

Mahcup bir sesle:

— Ben de adam arıyorum. Belki anlarsınız! - dedim.

Sonra, sanki irademin fevkinde bir kuvvetin tesirile hareket ettim. Adresimi verdim. Kendisini öğleden sonra bekliyeceğimi de söyledim.

Eve döntüşümde hâdiseyi olduğu gibi anneme anlattım.

— Mükemmel hüsnühal varakaları var. İki ay kadar bir ecnebi sefresinin yanında bulunmuş. Sonra da bir barona hizmet etmiş.

Ve nihayet ağızından şu sözler döküldü:

— Ne yapalım?.. Gözlerinde öyle bir rica ediş vardı ki, dayanamadım... Âdetâ boğulacak bir insanın bakışı gibi birşey....

Köşküme etrafını saran bahçede, beşe doğru ayak sesleri igitildi. Meçhul kız, kibar edasıle kendini takdim etti. Yanında lâciverd deriden gülmüş markalı iki çantası vardı. Annem kendisinden izahat isteyince, kızarak:

— Ben Berlindeki büyük bir tâbi'in kızıyım. - dedi. - Üvey annemle geçemediğim için evden kaçtım. Sonra sıkıntıya düştüm. Çalışmak için yer aradım. Ecnebi olduğumdan umumî müesseselerde iş bulamıyorum.

Bu sözler gayet tabii idi. Fakat her nedense bana yalanmış itibarı verildi. Dikkatle yüzüne baktım. Harikulâde gözlerini benden kaçırmadı. Lâkin açık ve doğru bakışlarına rağmen sözlerinin yalan olduğuna artık katıyen kani idim.

O andan itibaren, âdetâ çocuk denemek kadar genç olan bu kızın, müthiş bir sırrı sakladığını anladım.

Annem:

— Kaç yaşındasın? - diye sordu.

— On sekiz.

— Vah zavallı! - diyerek, annem, bana doğru döndü. - Git odasını göster! - dedi.

Ve sonra, ismini sordu:

— Tea Bolsing.

Günler geçti.

Tea ev işlerini yapmağı günden güne daha iyi öğreniyordu. Hüsnühal varakalarında «İyi iş bilir» diye yazılı olmasına rağmen nazik ellerine şimdiye kadar bir süpürge almadığı derhal meydana çıkmıştı. Hattâ sebze ayıklamasını dahi beceremiyordu. Fakat gitgide baze alşıyor, hüsnüyet gösteriyordu.

Gayet iyi tahsil gördüğü belliydi. Gerek fransızca, gerek ingilizceyi kendi lisani gibi telâffuz ediyordu, hassas ve akıllı bir kızdı. İşinde yaptığı beceriksizlikleri bize karşı gösterdiği iltinalarla ödemeğe çalışıyordu.

Bazen de birdenbire gözlerinde bir gam belirliyor, bütün yüzünü hüznü kaplıyordu. Belli ki acı bir hatıranın dehşeti altında idi.

Bir akşam Tea odasına çekildikten sonra, annem, bana:

— Bu çocuk hayatta çok ızdırıp çekmiş olacak! - dedi. İş bittikten sonra kütüphanemizden kitap alıp okumak üzere bizden müsaade istemişti. Seçtiği eserler bizi hayrete düşürdü. Hakiki ve derin bir tahsil olduğu belliydi.

O gün Tea'nın düşünceli bir hali vardı. Mahcubiyetle anneme yaklaşıp, aylığına mukabil yüz frank istedi.

Parayı alınca teşekkür etti; ve:

— Kabilse, bir saat kadar da bana müsaade verin! Saati rehinden kurtarmak için gideceğim. Annemin yegâne hatırasıydı. Çaresizlikten terhine mecbur oldum. - dedi.

— Demek hiç paranız kalmamıştı.

— Hiç... Size raslamasaydım halim fena idi.

Sonra gülümsüyerek:

— Şimdi artık herşey düzeldi! - dedi.

Onun bu kısa gayubeti esnasında postacı matmazel von Bolsing'e hitaben yazılmış taahhüdü bir mektup getirdi.

Kızı bulamayınca zarfı bırakmadı. Ertesi sabah geleceğini söyledi.

Saatini kurtarmış olduğundan neşeyle avdet eden Tea kendisine mektup geldiğini haber alınca dudaklarına kadar sarardı. Ve sonsuz bir dehşetin tesirile tekrar sordu:

— Bana mı?... Mektup mu?...

si bize tesir etmişti. Haline acıyorduk. Ortamıza yabancı, milliyeti itibarla ayrı bir insan olmasına rağmen onu pek sevmiştik.

Aradan iki gün geçti.

Gene postacı geldi. Bu sefer bir taahhüdü mektupla bir ihbarname getirdi.

— Namınıza bin frank var! dedi.

Tea, başını önüne eğmiş, kâğıdı almak cesaretini bir türlü gösteremiyordu.

Adam; neşeyle:

— İmza edin! - dedi.

Kızın elleri öyle titriyordu ki, ismini zorla yazabildi.

Annem:

— İşte şimdi epey paranız var! - dedi.

Tea, hazin hazin:

— Bu paraya asla elimi sürmeyeceğim! - diye cevap verdi.

Mektubu aldı. Okumadan ateşe attı. Gözlerinden hüznü ve öfke parlıyordu.

Ertesi günler sıra ile gelen üç mektubu ve iki telgrafi da gene okumadan yaktı. Artık iradesini toplamış, belki katı bir karar vermişti. İki üç kere istikbalinden de bahsetti.

— Baharda bu bahçe ne güzel olacaktı. Ben, ağaçları, çiçekleri ve köyü pek severim. Plâja gitmem için haftada bir iki kere izin verir misiniz?

Demek niyeti bizde kalmaktı.

Halbuki biz onu fırtınadan korundu.

Tea evvelce Fransızca:

— Evet, aldım... Yolladığımız kâfi... Fakat derhal olamaz... - dedi.

Herifin suallerine boyuna menfi cevaplar veriyordu. Sonra birdenbire yalvarmağa başladı.

— Yapmayın... Allah rızası için yapmayınız... Bunu yapamazsınız...

Şimdi artık uzun uzun Almanca konuşmağa başladı. Ben bu lisani pek iyi bilmem. Fakat bazı kelimeler kulağıma çarpıyordu. Adam «şef» diye hitap ediyor; ve fukara, fakat korkusuz bir hayat sürmek istediğini söylüyordu. Sonra:

— Artık maiyetinizde çalışmak istemiyorum... Yaşamak istiyorum... Yaşamak... - diyordu.

Bir an sükût oldu. Sonra gene Tea'nın sesi, sakın olarak, analisanında yükseldi.

— Öyle ise, pek alâ... Ölürüm...

Gene sükût oldu. Sonra telefonu kapattı.

— Size telefon eden arkadaşım mı? - diye sormaktan kendimi menedemedim.

Şaşkın nazarlarla bana baktı.

— Benim oralarda hiç arkadaşım yok! - diye itiraf etti.

Sonra birdenbire elimi tuttu, öptü ve odasına kaçtı.

Ertesi gün, sakın bir hali vardı. Saçlarını ipek bir örtüye sarıp:

— Mutbağı temizliyeceğiz! - dedi.

Akşama kadar sildi, öğü, temizledi.

Telefon muhaveresinden anneme hiç bahsetmemiştim. Endişeye düşecek diye çekiniyordum. Ben bile helecân içindeydim. Ve ben, ertesi akşam aynı saatte zil çalınca, aynı adam tarafından olduğunu anladım.

Tea bana:

— Bir daha beni ararlarsa «gitti» diyiniz! - diye rica etmişti.

Ben de:

— Matmazel Bolsing gitti! - dedim.

Âmirane ses, büsbütün şiddetleştirdi:

— Doğru değil... Yalanınız size pahalıya mal olur... Hemen çağırınız!

— Hayır.

— Hemen çağırınız... Yoksa hepimizin hayatı tehlikededir.

Sesi o kadar sert ve öyle katı ki, korktum. Tea'ya haber verirken söylenen sözleri de tekrarladım.

Kızcağız, bana uzun uzun baktı. Ve:

— Evet... - dedi. - Herşeyi yapar.

Bu sefer vaziyeti tamamen değişmişti. Yorgun, kırık bir hali vardı. Karşındakinin sözlerini dinledikten sonra:

— Pek alâ! - dedi ve kapadı.

Ben yanında duruyordum. Karşımda hüsrarla eğildi. Adeta benden af diler gibi

— Yarın gideceğim... Buradan çok uzak bir yere...

— Size hiç bir yardımım da dokunamaz mı?

— Teşekkür ederim... Hayır... Artık kurdun pençesinden kurtulamıyacağımı anladım.

Ertesi sabah hayatın fırtınası içinde kendini şaşırılmış bir yavru gibi çıkıp gitti. Bahçenin kapısından döndü. Bir kere daha döndü bize baktı. Dudakları «mersi!» derken, meys gözleri de «ebediyen Allaha ısmarladık!» diyordu.

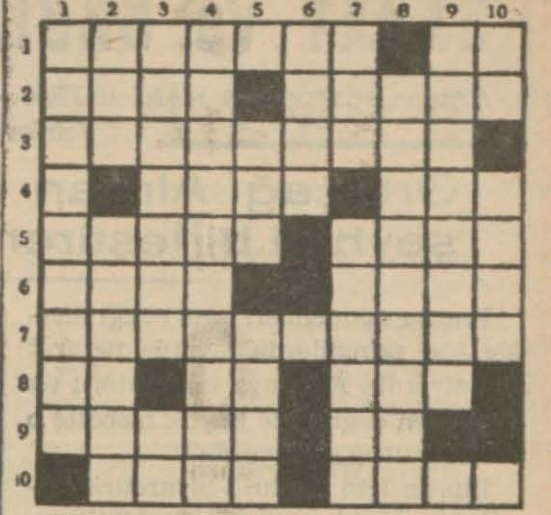
Aradan epey seneler geçti.

Gazeteler, müdhış bir casus teşkilâtında bulunan bir kadından bahsediyorlardı. Bu meşum kız, bir çok erkeklerin ölümlüne sebep olmuştu. On sekiz yaşındayken beynelmilel casusluklara iştirak etmiş, onun yüzünden parlak bir genç Alman zabiti kendisini vurmuş. O zaman bir müddet ortalıktan eserini kaybetmiş. Fakat şimdi yakalandıktan sonra bütün hiyanetlerini kendi ağızla söylemiş.

Bu havadisi gazete katliyen okuyordum. Sonra sahifeyi açtım. Birdenbire karşımda Tea'nın acıklı yüzü belirdi. Derhal Parise gitmek, onun bu menhus işden kurtulmak için nasıl çrpındığını anlamak istiyordum.

Tren saatlerini sordum. Zamanın geçmesine rağmen ona karşı kalbim-

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 — Halk eden - Her gün içtiğimiz şey.
- 2 — Hayır bereket - Yazı âleti.
- 3 — İstirahat yapan.
- 4 — Uyandırma - Batmaktan emir.
- 5 — Kara - Kalburdan geçirir.
- 6 — Ters eski zaman rütbelerinden - Gözden çıkarma.
- 7 — Uyuyan kukla.
- 8 — Güzel sanat - Yemekten emir - Ters Afrika'da bir nehir.
- 9 — Eski bir çalgı - Sonuna «E» gelirse kraliçe olur.
- 10 — Sonuna «S» gelirse bir top oyunu olur - Yalvarma.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Yurduna saygısı olan.
- 2 — Köylü zengin - İma.
- 3 — Psikoloji - Bebeğin başı.
- 4 — Aralık tıkayan.
- 5 — Ters çizgidir - Peygamber.
- 6 — Ters açık zihin olur.
- 7 — Sonuna «İ» gelirse bir erkek ismi olur - Zeybek ağaları.
- 8 — Leblebi satan.
- 9 — Medheden.
- 10 — Ümid et - Denizbankın bir vapuru.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

- 1 — Kuşbeyinli, 2 — Üme, Duru, 3 — Lubkam, Ren, Ümit, Ra, La, 5 — Sih, Cuma, 6 — Kakavan, 7 — Üstün, Duka, 8 — Re, Er, 9 — Madun, Tul, 10 — Mazeret, Ti.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Külüstür, 2 — Umumi, Sema, 3 — Şebih, Az, 4 — K. T., Künde, 5 — Eda, Can, Ur, 6 — Yumruk, Ne, 7 — İr, Amade, 8 — Nur, Ayurt, 9 — El, Ak, Ut, 10 — İkna, Namli.

Kulağına küpe olsun
Daima RADYOLİN; çünkü:

RADYOLİN

Diş doktorunuzun bütün hastalarını söylediği gibi dişleri sadece parlatmakla kalmıyarak onları mikroplardan, muzır salyalardan ve hamazlardan temizleyip çelik gibi sağlamlık veren yegâne iksirdir.

Her sabah, öğle ve akşam
her yemekten sonra günde
3 defa dişlerinizi

RADYOLİN

Diş macunile muntazaman
fırçalayınız.

de derin bir muhabbet vardı. Söyliyeceğim sözler belki cezasını hafifletebilirdi.

Ben bu kadının fena bir insan olmadığına ciddiyetle kanıdım. Karakterinin zafiyetinden istifade edilmişti. Muhakkak ki müdhış bir talihlilik kurbanydı.

İstasyona koştum treni beklerken, bir müvezzin:

— Son havadisi... Casus Tea Bolsing müebbed küreğe mahkûm oldu! - diye bağırdığını işittim.

Yetişmemiştim, kurtaramamıştım. Kader, sonuna kadar biçare kıza ezecek, mahvedecekti.

Tercüme eden: (Vâ - Nû)

«Zavallı kız, telefonda bu âmirane sesi işitince ne yapacağını şaşıyordu.»

Ertesi sabah zarfı aldı. Açmadan, mutfaktaki masanın üzerinde, uzun müddet bıraktı. Adresi, azmkâr bir erkek hattile:

Mile T. Bolsing

Diye yazılmıştı. Öğle vakti, annemin, açılmamış zarfı alâkadar olduğunu görünce izahat verdi:

— İsviçrede bulunan bir arkadaşım-dan!

Gene yalan söylediğine kani idim.

Annem sordu:

— Adresinizi biliyor muydu?

Meçhul kızın yüzünü endişe kapladı, Ve boğuk bir sesle:

— Hayır... İyi gizlendiğimi sanıyordum... Fakat «Onlar» herşeyi her zaman öğreniyorlar.

Sonra birdenbire ağılıyarak bağırdı:

— Söylediğim bu sözlerle ehemmiyet vermeyin... Ben deliyim... Ne dediğimi bilmiyorum.

Ertesi sabah, kızarmış gözleri, perişan hali, bizi son derece müteessir etti. Fakat bu kızın öyle çekingen, öyle açılmak istemiyen bir hali vardı ki, birşey sormağa cesaret edemedik. Yei-

mak için bir müddet çatımızın altına sığınan geçici bir kuş sanmıştık.

Aradan bir müddet geçti. Artık mektupların, telgrafların da arkası kesilmişti.

Bir gece ona doğru telefon çaldı. Annemle Tea çoktan yatmışlardı. Hayretle yerimden fırladım. Böyle geç saatte hiç kimse bizi aramazdı.

— Allo!... - dedim.

Telefoncu kız:

— İsviçre sizinle konuşacak! dedi.

Sonra, kahın bir erkek sesi:

— Allo!... Matmazel Tea Bolsing'le konuşabilir miyim? - diye sordu.

— Bakayım.

Ses âdetâ emreder gibi:

— Gidin!... Onu bana çağırın?

O kadar âmirane bir konuşuştu ki, gayri ihtiyari söyleneni yaptım.

— Tea!... Sizi telefonda çağırıyorlar! - dedim.

— Lüksü daima bizi hayretlere düşüren siyah ipekli pijaması üzerine bir robdöşambr atarak odasının kapısını açtı.

Telefon sofada olduğu için tabiatile muhavereyi işitiyordum.

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM —Tercüme, İktibas hakkı mahfuzdur
Tefrika No. 298

Ortaçağ Alman şövalyesile Arab şeyhini birleştiren garip bir kıyafet

Fransa eskidenberi işgal ettiği mevkie son zamanlarda lâiykile nezaret edemiyordu. Almanya imparatoru da tamamen değilse de büyük nisbette o mevkii tutmak istiyordu.

Bunun için Kudüs ziyaretine büyük bir alâiyş ve nümâyîş şeklini verdimişti.

Almanya imparatoru Kudüste yeni yapılan protestan kilisesinin küsad resmini bu ziyaret esnasında kendisi yapacaktı. 1898 teşrinievvelinin otuzbirinci günü Kudüs şehrinin tezyin edilmiş sokakları hiç bir vakit görülmemiş bir surette parlak Alman kıyafetlerinin meşheri olmuştu.

Alman ordusunun bütün üniformalarından hiç olmazsa birer nümüne görülmüyordu; göğüslerde Osmanlı ve Alman nişanları parıldıyordu. Yafa'da bulunan Alman kruvazörlerinden 250 müsellâh bahriyeli celbedilmişti. Bahriyellilerin ve süvarilerin beyaz hüsârların mavi üniformaları, kadınların açık renkli libasları imparatorun davetine icabet eden birkaç yüz rahibin siyah cübbeleriyle tezat teşkil ediyordu.

İmparator bugün yalnız bir mabedin değil, kendisinin seçtiği bir kıyafetin de küsad resmini yapacaktı!

O bu törende ortaçağlar kıyafetinde görünmeği münâsip bilmüştu. Bu kıyafetin ön kısmında başta bir miğfer, göğüste Lohengrin zirhi görülmüyordu; arka kısmı ise boyundan ayaklara kadar altın lâme som beyaz ipekten bir manto ile örtülmüştü. İmparator o gün daha ziyade bir tiyatro sahnesine yakışacak bir şekilde bir ortaçağlar Alman şövalyesile bir Arap şeyhini nefsinde cem ve temsil eylemişti! İkinci Vilhelm gene o gün haç şeklinde birer hatıra madalyesini Alman bahriyelilerinin göğüslerine kendi elile takmıştı.

Bu dini ve askeri nümâyîşle Şark katolikliği âleminde bir protestan ve Alman muvaffakiyeti teşhir ediliyordu! O kadar ki, bu Alman muvaffakiyeti diğer protestanlardan bile kiskanılıyordu.

Protestan kilisesinde Alman imparator ve imparatoriçesi namına ve şereflerine yapılacak ilk âyine sırf protestan Almanların kabulü tensip edilmişti. Protestan meclisi reisi Barkhausen mabedin basamaklarında durarak içeriye gireceklerin yalnız protestan Almanlar olmasına bizzat nezaret eylemiş ve bu suretle katoliklerden kinse içeriye kabul olunmamıştı.

Âyinde İngiliz veliahdını temsil edecek protestan heyetine bile kapılar pek geç açılmıştı! Bu da sırf İngiltere ile siyasi bir ihtilâfa meydan bırakmamak için!

İmparator ikinci Vilhelm kilise mihrabında bir papas gibi dua etmiş, âyine bununla başlamıştı!

Yapacağı teşrihlerde tenevvü seven ikinci Vilhelm bir protestan prensi gibi girdiği arzı mukaddeste Fransa tarafından iddia edilen himayeye rağmen katolikliğin de hâmisî rolünü ihmal eylememiş, bir «Katolik siyaseti» takip etmeği düşünmüştü.

Buna mebbe olmak üzere Abdülhamidden hazreti İsanın havariyunile yemek yediği mahal, ki hazreti Davudun merkadini de ihtiva eder, mükiyetini istemişti. Abdülhamid müslümanlarca da tanınmış bir peygamberin merkadı ni vermekten çekinmiş, imparatora karşı itiraz eylemişti.

Bu red karşısında başka bir tedbire tevessül zarurî görülmüştü:

Bu mahallin yanında (Davudî) ailesine aid dört bin arşınlık bir lâhana tarlası vardı.

«Bâlâdan» gelen emir üzerine Kudüs mutasarrıfı bu tarlanın sahibini çağırdu; hünkâr namına bu yeri Almanya imparatoruna satmasını teklif ve tebliğ etti. Adam evvelâ biraz nazlandı; sonra tarlayı hakikî değerinin pek çok misline, beş bin altına vermeğe razı oldu!

Doyç bankın Kudüste şubesi olan Alman Filistin bankası Almanya imparatoru tarafından bu parayı ödemek emrini aldı.

Muamele bitince ikinci Vilhelm bu

rasının Alman katoliklere bir hediye olduğunu papaya telgrafla bildirdi. Papa bir protestan hükümdarın katolikliğe böyle bir takdimesine karşı ubu set göstermedi!

İkinci Vilhelm bizzat bu lâhana tarlasına giderek bu yeri bir Lâzarist ve üç Kapüsen Almanı teslim etti.

Lâhana tarlası bu suretle Alman katoliklerin malı oldu! Burada vücude getirilecek bir Alman katolik mabedi tabii Fransız himayesi haricinde kalacaktı!

Alman - Türk dostluğunun Osmanlı ülkesinde Almanya'ya temin ettiği maddî ve iktisadî menfaatlara gelince:

Avusturyalı mühendis Pressel 1875 de neşrettiği bir eserde Anadolu'da demiryolları açmak, kadaastro yapmak, Alman kolonileri tesis etmek üzere bir şirket teşkilî plânını teşrih etmişti. Bu zat az zaman sonra demiryolu imtiyazları meselesinde büyük bir şöhret kazanmıştı. Presselin tavsiyesi veçhile bir şirket teşkilî fikri Berline mü-lâyim gelmişti.

1880 de elli milyon mark sermaye ile bir (Ticarî ve sinâî şirket) tesis edilmiş, bu şirket 1881 de bir «Tedkik seferi» hazırlamıştı. Bu sefere iştirak edenler arasında şirketin reisi Bonn üniversitesi ekonomi politik profesörü doktor Loehnis, garbî Prusya'da (Ren) havalisi demiryolları şebekesi umum müdürü Heimann ile birçok tüccar, fabrikatör, birkaç liman, maden, orman mühendisi bir doktor vardı. Bu misyon yaptığı tedkikleri Almanya'da büyük ehemmiyet verilen bir eserle meydana koymuştu. Ekonomistlerin hülyaları artık müsbet projelere tahavvül ediyordu.

Alman hükûmeti iyi tanınmamış memleketlere muhaceret cereyanını sevketmeden evvel mevkii tedkik ve mütalâa eylemek lüzumunu iyice takdir eylemişti.

İptidaen yapılması lâzım gelen bu iş için Osmanlı padişahının hayırhahlığına güvenilebilirdi.

Bu sayede idi ki, coğrafyacı Kiepert Ege denizinden Basra körfezine ve Karadenize kadar hiç bir suretle iz'âç edilmeden ve Osmanlı hükûmetinin yardımlarını görerek dolaşabilmiş, Anadolu haritasını vücude getirmişti. Artık Almanlar işe girişebilirlerdi. Demiryolu imtiyazları istediler ve aldılar.

Ankara hattını yaptıkları sırada Anadolu'da «sırf Almanlardan mürekkep büyük bir ziraat kolonisi» tesis edilebileceği düşünülmeye başlanmıştı. Fonder Golç bile:

(Şüpheli teşebbüslerde talihlerini denemek üzere büyük denizler aşan Almanlar oldukça kalabalık olarak gelirler ve teşkilât yapmayı bilirler, aralarında ittihad ve inzibatı temin eylemlerle Anadolu'da büyük ticarî yollar kenarında kendilerine mûmbit ve geniş arazi bulurlar) diyordu.

Bir sendikanın Boğaziçinden Fırat membalarına kadar umumî bir istikşafa memur ettiği coğrafyacı Naumann da:

(Amerikadaki Alman kolonları es'di vatanlarına tamamen yabancı kalmaktan başka şey yapamadıkları halde Şarka gelecek olanların ana vatanla rabitalarını muhafaza edebileceklerini, faal bir ticarî mübadeleye vasıta olabileceklerini) beyan eylemişti.

Diğer muharrirler daha katî projeler ortaya koymakta idiler. Bunlar arasında doktor Karl Krüger muhaceret işinin kuvvetli sermayeli bir şirkete tevdiini tavsiye eylemişti.

Demiryolları agronomu Hermann verdiği bir konferansta kütle halinde muhaceret kabul edilemeyeceği için Alman muhacirlerinin altıdan sekize kadar kişilik gruplarla hareket etmeleri lüzumunu, fakat bundan evvel Osmanlı hükûmetinden bu muhacirlerin malları için katî bir zaman ve tahhüd alınması icap eylediğini ileri sürmüştü.

Alman demiryolu kumpanyası 1893 de demiryolu etrafında büyük arazinin kendisine terkin, bu yerleri işgal

Bu akşam Nöbetçi eczaneler

Şişli: Halâskârgazi caddesinde Halk, Taksim: Nizameddin, Tarlabasında Nihad Abdullah, Beyoğlu: Kanzuk, Dairede Güneş, Galata: Topçular caddesinde Sporidis, Kasımpaşa: Vasiî, Hasköy: Halicioğlunda Barbut, Fatih: İsmail Hakkı, Karagümruk: Fuad, Bakırköy: Hilâl, Sarıyer: Osman, Ak-saray: Yenikapıda Sarım, Beşiktaş: Süleyman Receb, Fener: Balatta Hüsameddin, Kumpapı: Cemil, Küçük-pazar: Hasan Hulusî, Samatya: Erofilos Çula, Alemdar: Sırrı Rasim, Şehremini: Ahmed Hamdi, Üsküdar: İttihad, Heybellada: Tanaş, Büyükdada: Halk.

Her gece nöbetçi eczaneler: Ortaköy, Arnavudköy, Bebek, Beykoz, Paşabağçe, Anadoluhisarı, Tarabya, Yeniköy, Emirgan ve Rumelihisarındaki eczaneler her gece nöbetçidir.

İZMİR

ve mülhakatı için AKŞAM gazetesinin tevzi yeri münhasıran İzmirde İkinci Beyler sokak 52 numarada Hamdi Bekir Gürsoylar mağazasıdır.

edecek olanların vergilerden muafiyetlerini istedi.

Bu talebin arkasında kendisinin hükümlerlik haklarına vurulacak darbeyi, devletin ve hazinenin uğracağı zararları hesaba katmayan Abdülhamid Almanlara karşı sempatisini göstermek üzere bunu da kabul edecekti. Fakat bu suretle Anadolu'da bir küçük Almanya kurulacağı hakkında kendisine takdim olunan bir muhtıra işi bozdu; arazi imtiyazı verilmedi. Hat boyunda Alman kolonileri teşkil için kurulan projeler suya düştü. Bununla beraber demiryolu kumpanyası hat boyunca Alman mektepleri açarak Anadolu'da Alman dilinin neşr ve tamimini temin eylemeği ihmal etmiyordu.

Şarka gelen Almanların miktarı aydan aya artıyordu. Bu Almanlar küçük ticarete de sülük ediyorlardı. Helle demiryolunun Konyaya bir kol uzattığı Eskişehir mühim bir Alman merkezi halini alıyordu.

Devlet Almanya'ya harp gemileri ısmarlıyordu. İlk tüfek siparişi taneşi 360 kurşun olmak üzere -altın para- 1887 de mavzer silâh fabrikasına yapılmıştı. Her bir silâhın fiatine komisyon ve bahşış karşılığı olmak üzere 75 kurşun kadar bir meblâğ ilâve edilmişti! Bundan sonra siparişler birbirini takip etmişti. Bunları getiren Alman gemileri nakliyatın bedelini almadıkça silâhları çıkarmıyordu! Bu sebeple İstanbul limanında yirmi gün bekleyen gemiler olmuştuydu?

Osmanlı ülkesinde ticarî rekabette Almanya tecavüzde idi. İngiltere tedafii vaziyet almıştı; Fransa ise ricat ediyordu!

Almanlar her teşebbüste mükemmel bir takip fikri ve inad derecesine varan bir sebat gösteriyorlardı.

Amerika himaye sistemini kabul etmişti. Bu hal de Almanyanın yayılma kuvvetlerinin Şarka sevkini intaç ediyordu.

Fransa Şarkın eski fabrikacısı, taciri idi. Fakat o Şark halkının ihtiyaçlarına göre mal çıkarmaya değil, kendi istihşalleri ne ise onları satmağı, sürmeği düşünürdü.

Almanyanın genç sanayi ise istenilen herşeyi temin ediyordu.

Alman sanayi erbabı Fransızlar ve İngilizler gibi müşterinin kendilerine gelmesini beklemiyor, ucuz ve gösterişli eşya nümunelerle müşterinin ayaklarına gidiyorlardı. Şarkta ekseriyetle Fransız ticareti Lâtinler, İngiliz ticareti Ermeniler vasıtasile icra ediliyor, arada mutavassıtlar kârdan kendilerine hisse ayırıyorlardı. Bu da eşya fiatını yükseltiyordu.

Almanlar iptida Avusturyalı Yahudiler kullandılar. Bunlar yolu açınca asıl Almanlar işleri ele aldılar; yerli vasıtaları da ortadan kaldırarak ve istihlak yerlerine giderek ucuzluğu temin eylediler.

Bu suretle Osmanlı ticaret piyasalarının en mühim unsuru oldular. Almanyanın bütün gayretleri mahirane idare edilmiş bir siyasetle elde ettikleri Bağdad demiryolu imtiyazile tetevvüc etti!

Almanlar bununla Drang nach Osten siyasetinde ilk büyük hedeflerine varmışlardı. Ancak bu hedef umumî harp sonunda yıkıldı!

TURAKİNA

TARİHİ ROMAN

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Tefrika No. 80

Tangut tahtına oturan (Li-Te) birgün Cengize: «Ben Moğol değilim, gözünü aç!», demişti.

Diye bağıştılar... Ve Samo biraz daha düğüş yerine yaklaşıncı, muhafızının çehresinde, galib bir döğüşçünün gururunu sezer gibi oldu. Aynı kan biraz sonra daha fazlasile döküldü. Fakat, Sinvur kolunu kurtaramıyordu. Kolu omuzundan kesilmiş miydi? Yoksa elindeki hançerle canavarın gırtlığını mı parçalamıştı?

Birdenbire galip, mağlûp anlaşılmadı.

İkisi birden yere yuvarlandılar. Samo canavarın ağzından, çeşme gibi, kan aktığını görünce dayanamadı:

— Sinvur... Yaşıyor musun?

Diye bağırdı.

Sinvur kısık fakat mağrur bir sesle cevap verdi:

— Merak etmeyin, yaşıyorum.

Ve birkaç saniye devam eden korkunç bir sessizlikten sonra ilâve etti:

— Canavarın ağzını açın... Kolumu kurtaracağım.

Akıncılar kargılarını uzatarak hayvanın ağzına soktular... İki çenesini birbirinden ayırdılar... Canavar birdenbire o kadar sakinleşmiş, o derece kuzulaşmıştı ki... İlk homurtulardan sonra, hafif solumalardan başka birşey duyulmuyordu.

Sinvuru çekemiyenler bile o dakikada heyecana kapılarak, canavarla boğuşan yiğite acıyorlardı. Samontun adamları hayvanın ağzını kargılarla açtılar... Canavarın uzun dili iki parça olarak yere düştü... Ve Sinvur kolunu güçlkle canavarın ağzından kurtardı... Geniş bir nefes alarak yerden kalktı. Onu ilk önce Samo kolundan tutmuştu:

— Yiğitliğini, cesaretini gösterdin. Sinvur! Tanrı seni korudu.

Diyerek omuzunu okşadı.

O sırada ortada duran güreşçi ya-vaşça bir kenara çekildi... Gözden uzaklaştı.

Böyle müthiş bir canavarla boğuşan yiğitle kim güreşebilirdi?

Moğol zabıtları:

— Biz Cengiz han zamanındaki «Ölümden yılmazlar» arasında bile bu kadar kuvvetli bir yiğit görmedik... Diye söyleniyorlardı.

Yerde yatan canavar hâlâ ölmemişti. Fakat, Sinvur onu boğazından, can alacak yerinden yaralamış, yere düşürmüştü. O bir daha kalkamazdı.

Moğol nişancıları kıhırlar, kargılarla canavarı delik deşik ettiler... Öyle ya, yaralanmış bir mahlûku öldürmekten daha kolay ne vardı?

Şimdi Sinvur içinden güliyordu... Kolumun kemiği biraz zedelenmiş olmakla beraber, o kadar neşelenmişti ki... Kendisile dudak bükerek alay edenleri araştırıyor. artık alay sırası kendine geldiği için, başını sallıyarak güliyordu.

Sinvur bu işi ilk defa yapmış değildi. O, Cengiz hanla Kırım seferine giderken de -o zaman çok gençti- gene böyle karşısına müthiş bir canavar çıkmıştı. Sinvur onu da -ağzına hançer sokarak- tıpkı bunun gibi öldürmüştü. Bu işi yapmak kolay değildi. Hançeri iyi kullanamayıp canavara kolunu kaptırmak da vardı.

Samo o gece, ilk defa kendi elile Sinvura bir kadeh kırmızı ikram etmişti.

Komutanların, maiyetindeki akıncılara kırmızı ikram ettiği o güne kadar görülmemişti. İştirilmemişti.

Zabıtlar:

— Samo bu adamı şımartıp tepemize çıkaracak.

Diyerek, Sinvura diş bilemeğe başlamışlardı.

O gece ordugâhta bir hayli dedikodu yaptılar:

— Sinvur gerçekten bir kahramandır...

— Yok canım... Bu bir gösteriştir. Cinnet halinde canavara saldırdı. Tesadüfen hayvanın boğazını kesti. Akıllı adam bunu yapabilir mi?..

«— Deli de olsa bir kahramandır.. Siz ne dersiniz deyin! Sinvurun istikbali çok parlak olacak.»

Çine yaklaşıncı...

Son canavar hâdisesinden sonra Sinvurun ordudaki düşmanları o kadar çoğalmıştı ki...

Bereket versin, Samo meselenin iç yüzünü biliyor ve Sinvur hakkında söylenen sözlerle kulak vermiyordu.

Çine yaklaşılmışlardı.

Cengiz hanın öldüğü (1) arazi içinden geçiyorlardı.

Samo, konakladıkları yerde yaşlı Moğollardan Cengiz hanın buralarda neler yaptığını öğreniyordu.

(Sarı çay) civarında büyük medeniyetler yıkılmış ve Cengiz hanın kurduğu yeni bir medeniyet başlamıştı.

Çine varmadan, bu havalide Cengiz'in neler yaptığını kısaca gözden geçirelim:

Cengiz han, ilk Çin seferinde (1217) Ho-Ay ırmağının ötesine geçmeğe ve biraz sonra tahtını yaktığı Sung topkalarına girmeğe muvaffak olduk-tan sonra, bütün Sung şehirlerini zapt ve istilâya başlamıştı.

Moğollar Çine girince, (Kin) imparatoru, Sung imparatoruna bir elçi göndererek Moğollara karşı birleşmek teklifinde bulunmuştu. Sung imparatoru kendi kuvvetine güvendiği için, (Kin) imparatorunun birleşme teklifini reddetti. Sung imparatoru (Nin-Su) mağrur bir hükümdardı. Kin imparatorunun emri altına girmek istemiyordu. Moğollar bunu haber alınca (1220) de Şansi ve Şanton üzerinden ilerliyordu. Kin imparatorunun etekleri tutuşmuştu... Çünkü Moğollar Çini can evinden vurmağa hazırlanmışlardı. (Kin) imparatoru bu vaziyet karşısında Cengiz hanı şu haberi gönderiyordu: «Sizi büyük birader gibi tanıyacağım. Uzlaşmak teklifimi kabul edeceğinizden eminim.» diyor. Kin imparatoru hâlâ Cengizi kendi maiyetinde görmek istiyordu. Cengiz şu cevabı veriyor:

«Ben seni ancak daha küçük derecede tanıyabilirim. Ve hiç kimsenin himayesine ihtiyacım yoktur!»

Kin imparatoru bu habere omuz silkiyor. Cengiz, değerli kumandanlarından (Mokoli)yi Sunglara gönderiyor. Mokoli, Sungları ve Çinlilerin bir kısmını (Sarı çay) a dökerek hepsini mağlûp ediyor.

1221 de (Sarı çay)ı geçerek Kiyas-ı eyaletine giriyor. Buradaki küçük (Kiyas) krallığını yıkıyor, kralın, kumandanının ordusile esir alıp, kumandanının gemini tutturuyor.

Mokoli Cengiz kadar meşhur bir komutandı. Çinde ve Sungta ondan da Cengiz kadar çekinirdi. Ne yazık ki, Mokoli, Çinde birçok akınlar, istilâlar yaptı... 1222 yılının başında Şansiye yakın (Pi-Yan-Fa) kalesini zaptetti, fakat o yılın sonbaharında birdenbire hastalanarak elli dört yaşında öldü. Gariptir ki, aynı yıl içinde (Kin) imparatoru (Otobo) da almış bir yaşında olduğu halde birdenbire hastalanıp ölüyor. Kin imparatorunun yerine oğlu (Nin-Kiyasu) tahta oturuyor. Yeni imparator, Sungların yardımını dilemeğe hazırlanmışken, Sung imparatorunun da birdenbire ölmesiyle yerine geçen beslemesi (Li-Ston) Kinlerle uzlaşmamıştı.

(Mokoli) Sungların temelini yıktığı için, bu hükümdarlar çocuk oyuncağından farksız denecek kadar güçlünc mevkide bulunuyorlardı.

Cengiz han Çine yeni kumandanlar bırakıyor: «Artık Çin ve Sung devletleri yeryüzünde tutunamaz. Ben diğer işlerime bakayım!» diyor, Çini yeni kumandanlara bırakarak, Tangut iline doğru hareket ediyor.

O sırada Tangut tahtında -besleme Li-Ston'un oğlu (Li-Te) Cengiz hanın iki düşmanını muhafaza ve himaye ettiği için, Cengiz bunu duyunca:

— Oğlunu benim yanıma rehine olarak gönder. Yoksa yurduna gelir, senin de tahtını parçalarım!

Diye haber göndermişti. Besleme kadının oğlundan kral olunca, böyle bir adamdan elbette müsbet bir cevap beklenemezdi. (Li-Te): (Arkası var)

(1) Cengiz han 72 yaşında hastalanarak, 7 ağustos 1227 (624 H.) de ölmüştür.

Baro, B. Hasan Hayrinin istifasını kabul etmedi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

sin istifası takdirinde heyeti umumiye'nin vazife ve hareketi tarzına dair olan maddesi ve buna müteallik adliye encümeninin esbabı mucibe lâyihası okunarak reisin istifası etrafında azanın fikirleri soruldu. Avukatlar sıra ile mütalâalarını anlattılar ve hararetili bir münakaşa başladı.

Avukat B. Galip Bektaş şu mütalâayı ileri sürdü:

— Gazetelerdeki dedikodu üzerine B. Hasan Hayrinin, mesleğinde büyük bir hassasiyet göstererek istifası takdirde şayandır. İstifanın kabulü veya ademi kabulü hakkında heyeti umumiye müracaatten evvel, yapılan dedikodunun mahiyet ve değeri hakkında bir tahkik yapıp neticesi heyeti umumiye arz edilmedikçe bizden mütalâa istemek yersiz olur.

Bundan sonra söz alan avukat B. Vedad Ardahan şunları söyledi:

— Baro reisi B. Hasan Hayri 55 yaşını doldurmuştur. Bu istifasını bir itiraz mahiyetinde kabul etmek zaruridir. Bunu başka türlü kabul etmek kanun hükümlerine ve kendisinin istifa tarzına göre mümkün değildir.

Avukat B. Mustafa Hayri şu mütalâada bulundu:

— B. Hasan Hayrinin reislikten istifa etmek suretile gösterdiği hassasiyet şahsından fazla mesleğine karşı olan bağlılıdır. Yapılan dedikodular meslek şerefini ihlâl etmek ve şüphe altında bırakmak gibi bir tehlike arzettiğine göre bunu önlemek heyeti umumiye'nin vazifesidir. İstifa talebinin reddi lâzımgelir.

Buna karşı avukat B. Mahmud, hararetili münakaşaya sebebiyet veren mütalâasını anlatarak dedi ki:

— Evvelâ, B. Hasan Hayri Denizbanktan aldığı ücretten bir kısmını iade etmiş midir?

Etraftan gürültülü cevaplar:

— Şimdi onu sormanın yeri değildir.

— Fakat ben, dedikodunun mahiyetini anlamak için bunu şahsan bilmek isterdim. Şimdiye kadar yapılan bütün münakaşalarda bizim toplanmamızdan ne istenildiğini anıyabilmek imkânını bulamadım. Maksud, yapılan dedikoduyu yok etmekle istifa etrafında vereceğimiz müsbet veya menfi karar bunu önleyemez. Bilâkis istifanın reddi hakkında vereceğimiz karar belki dedikoduyu kuvvetlendirir. Benim kanaatım bu istifayı da bir emrivaki olarak kabul etmek ve bu hassasiyete hürmet etmek lâzımgelir. Ancak, bu dedikodunun asıl başı olarak gösterilen ve baro idare heyetinde aza bulunan zatın istifa etmemiş olmasına hayret etmekten kendimi alamadım.

B. Saim Nuri — B. Hasan Hayrinin baro riyasetinden istifa etmek suretile gösterdiği hassasiyet yerinde ve şayani takdirdir. Ben meslek namına istifanın reddi doğru olacağı kanaatindeyim. Söz almakla acele ettim. Çünkü evvelce hazırlanan takrirlerle münakaşaya dahi imkân kalmıyacağını tahmin ediyordum. İdare heyetinizde aza bulunan zatın, B. Hasan Hayrinin bu hassasiyetine imtisalen istifasını vermemesini ve gecikmesini şimdi tamir etmesi temenniye şayandır.

Dedi. Bu mütalâalar üzerine uzun ve gürültülü münakaşalar oldu. Neticede, müzakerenin kifayetine dair verilen takrir üzerine münakaşaya hitam verildi.

Bundan sonra reisin istifasının reddine dair verilen takrir reye konu ve işarı reyle B. Hasan Hayrinin istifasının reddine ekseriyetle karar verildi.

Heyeti umumiye'nin bu kararı B. Hasan Hayriye tebliğ edilecektir.

Yedek âza intihabı

Bundan sonra baro inzibat meclisi yedek âza intihabına geçmiştir. Neticede, geçen intihapta müsavi rey alan aza namzedlerinden B. Ziya Fikretle B. Fethi Başaran 117 şer reyle inzibat meclisi yedek azahlıklarına seçilmişlerdir.

İktisad - Tıbbiye maçı gelecek haftaya kaldı

Dün Taksim stadında yapılacak olan Yüksek İktisad - Askeri Tıbbiye futbol maçı havanın mahalefetinden dolayı bugünkü hafta cumartesi gününe ertelenmiştir.

Çingiryanın bağı meselesi tahkike başlanıyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ların mesuliyetini mucib noktalarla tesadüf edilirse bunlar hakkındaki tahkikat Belediye müfettişleri tarafından yapılacak ve bu suretle Belediye müfettişlerinin mesalsi mülkiye müfettişlerinin tahkikatı münazar olacaktır.

Diğer taraftan aldığımız malûmata göre mülkiye müfettişleri, evvelce yazdığımız gibi sabık valinin aldığı «hakkı huzur» ve bazı hususî zevat tarafından kullanılan otomobilin benzin sarfiyatı hakkındaki meselelerden başka Belediye Reisliği alâkadar eden diğer bazı meselelere de temas etmeğe başlamışlardır. Bu meselelerden biri de birkaç sene evvel, Fenerbahçe Çingiryanın bağı namile maruf satın alınmış ve arsının toprak tesviyesi için Belediye vesaitinden istifade edilmesi ve burada gene Belediye vesaiti kullanılarak bir rıhtım yapılması ve rıhtımın da doldurulması için Kadıköy ve civarındaki ağaçlardan dökülen yaprakların nakledilerek buraya gömülmesi gibi yolsuzluklara tealluk etmektedir. O zaman Belediye Reislik makamına bir ihbar yapılmış ve bu ihbar üzerine Belediye müfettişleri tahkikata başladıkları halde hadisenin riyaset makamına tealluk ettiğini gördükleri için daha ileri gidememişlerdir. Şimdi mülkiye müfettişleri bu mesele etrafında da tedkikat yapacaklardır.

Sular idaresindeki tedkikata gelince: Belediye müfettişlerinden B. Cavid ve B. İhsan Belediye sular idaresinde bir gün meşgul olduktan sonra Belediyedeki arkadaşlarına iltihak etmişler ve burada çalışmaya başlamışlardır. Ancak sular idaresinde su ücret tarifisini tedkik için Nafia Vekâleti tarafından gönderilen bir heyet de bir müddettenberi çalışmaktadır. Bu heyet, su şebekesinin ıslahı ve şehre verilen su mikdarının artırılması için yapılan tesisat ve ıslahat masraflarını tedkik etmekte ve bu arada halkın daha ucuza su tedarik edebilmesi mümkün olup olmadığını araştırmaktadır. Mülkiye müfettişlerinin sular idaresinde yaptıkları tedkikler, Nafia heyetinin yaptığı tedkikattan hariftir. Mülkiye müfettişleri, terkos su şebekesinin Terkos şirketinden Belediyeye devri tarihinden itibaren yaptığı işleri baştan başa tedkik edeceklerdir.

Bundan başka mülkiye müfettişlerinin yalnız Belediye Reislik makamının ve Belediyenin doğrudan doğruya idaresinde bulunan muamelâtın başka Belediyenin sermayesi veya iştrakile teşekkül eden müesseselerin faaliyetini de tedkik edeceklerdir. Bu arada Belediyenin kefafile hariceten yaptığı istikraz ile Avrupadan araba getiren ve şebekesini tesis ve ıslah eden Üsküdar - Kadıköy tramvay şirketi muamelâtının da baştan başa tedkikine başlanacaktır.

Belediye garaj müdürü iken geçenlerde istifa eden B. Tarğın muamelâtını teftiş ve tedkik eden Belediye müfettişlerinden B. Kâzım tedkikatını bitirmiş ve raporunu Belediye Reisliğine vermiştir.

Bakırköyde tahkikat

Bakırköy Belediye tahakkuk şubesinde Belediye mürakiplerinin yaptıkları tedkiklerden bahsetmiştik. Bakırköy tahakkuk şubesinin muamelâtı ehemmiyetli bir safhada görüldüğünden Belediye muhasebe mürakiplerinden sekiz kişi şube muamelâtını tedkik ediyorlar. Mürakipler, tahakkuktan sonra tahsil şubesi muamelelerini de tedkike başlamışlardır.

Beylerbeyi klübünün kongresi

İkinci küme klüpler arasında büyük muvaffakiyetler gösteren Beylerbeyi klübü senelik adı kongresini dün akşam yapmıştır.

Eski idare heyetinin bir senelik faaliyeti hakkında verdiği izahattan sonra yeni idare heyeti intihabı yapılmış ve başkanlığa B. Ali Rusen, sekreterliğe B. Fazıl, veznedarlığa B. Ali Rıza, kaptanlığa B. Mazhar, tahsilciliğe B. Mehmed, azahlıklara B. Avni, B. Ömer seçilmişlerdir.

KÜÇÜK İLÂNLAR

tarifesinde tenzilât

Damga kanununda yapılan son tadilat üzerine Küçük İlânlar tarifemizde o nisbette tenzilât yapılmıştır. Yeni tarife için ilân memurluğuna müracaat edilmelidir. Telefon: 20681.

1 — İŞ ARIYANLAR

İŞ ARIYORUM — Lise tahsilim vardır, askerlikle alakam yoktur, evvelce çalıştığım yerden bonservism vardır, daktilo bilirim, her ne iş olursa olsun yaparım. Akşamda H. K. rûmuzuna mektupla müracaat. — 3

İŞ ARIYOR — Okur yazar, daktilo bilir bir genç iş arıyor. Müessese yazıhane gibi yerlerde ehven ücretli çalışır. Akşam'da T. T. rûmuzuna mektupla müracaat. — 3

BİR TÜRK BAYAN İŞ ARIYOR — Orta mektep mezunuyum, daktilo bilirim, her hangi bir işi kabul ederim. Akşamda M. G. rûmuzuna mektupla müracaat. —

İŞ ARIYORUM — Adil ticari işlerden anlarım, dışarı giderim. Akşamda 42 rûmuzuna mektupla müracaat. — 2

BAKIM VE EV İŞLERİNDE — İhtisas sahibi orta yaşlı bir Alman kadını, bir çocuk bakımı, doktor yanında, ve yahut bekâr bir bayan veya bir bay yanında muavin sıfatıyla çalışmak üzere iş arıyor. Dışarı gider. Akşamda Kismet 12 rûmuzuna mektupla müracaat. — 2

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

BİR BAYIN EV İŞLERİNİ — İdare etmek üzere bir bayan araniyor. Tafsillatlı bir mektupla Akşam gazetesinde H. R. adresine müracaat edilmeli. — 2

DAKİLO BAYAN ARIYOR — Muhasib olanlar tercih olunur. Galata Billür sokakta Güneş han mühendis Asım Yolaça saat 18 den sonra müracaat, yahut Galata posta kutusu 1150 ye mektupla bildirilmesi. — 3

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK OTOMOBİL — Son model kapalı yeni lastikli 5 kişilik Amerikan otomobili ucuz fiatle satılıktır. Her gün saat 12 de Galatada Karaköy Palasta bay İsmail Kemal'e müracaat. Telefon: 43661.

KELEPİR PİYANO — Graus Stuttgart markalı yeni bir piyano içi çapraz ve demir olarak satılıktır. Taksim Yağhane sokak 50 No. — 2

OTOMOBİL ARIYOR — Tafsillatlı mektup ve fiatlerle Galata posta kutusu 1150 ye yazılması. — 3

Amerika - Brezilya malî anlaşması

Amerikanın açacağı kredi 120 milyon dolar olacak

Rio - Janeiro 11 (A.A.) — Brezilya ile Birleşik Amerika devletleri arasında akdolan anlaşmaları matbuat büyük başlıklarla kaydetmektedir. Gazeteler, bu hususta fazla tafsilât vermemekle beraber Brezilyaya açılacak kredinin 120 milyon doları bulacağını tebarüz ettiriyorlar.

Batalha gazetesi, diğer bazı gazetelerin bu anlaşma münasebetile Brezilya ile Almanya arasında mevcut klining anlaşması aleyhindeki yazılarını tenkid ederek bu klining mukavelesinden Brezilyanın fevkalâde istifade etmiş olduğunu kayd ediyor.

Varşovada kanlı çarpışmalar

Varşova 11 (A.A.) — Bu gece Lwovda nasyonalist talebelerle bunların evlerinde araştırmalar yapmak isteyen polis kuvvetleri arasında kanlı çarpışmalar olmuştur. Bir polis memuru ağır surette yaralanmış ve 20 kadar da talebe ve polis hafifçe yaralanmışlardır. 86 talebe tevkif edilmiştir.

Erzurum gecesi

Ankara 11 (A.A.) — Ankara Halk-evi yarın akşam için bir Erzurum folklor gecesi tertip etmiştir. Erzurumlu gençler tarafından türküler söylencek, millî oyunlar oynanacaktır. Haber aldığımız göre, gene pazar günü akşamı saat 19 la 20 arasında Ankara radyosunda Erzuruma aid bir konuşmadan sonra millî türküler söylenecektir.

BİR OTOMOBİL SATIN ALINACAK — Marka, modeli, beygir kuvveti, şekli, kaç kilometre yaptığı ve fiatlinin akşamda (M. M.) rûmuzuna yazılması. — 1

PAPAĞAN ALINACAK — Türkçe konuşan bir papağan satın alınacaktır. Ankara caddesinde 50 numaralı (Öğretmen Sesi) idarehanesinde Salime müracaat. Telefon: 22244. — 1

KAMYON ARIYOR — Tafsillatlı mektup ve fiatlerle Galata posta kutusu 1150 ye müracaat. — 3

4 — KIRALIK - SATILIK

AYAZPAŞADA HEM YAZLIK, HEM KİŞLİK KONFORLU KIRALIK EV — On bir oda kalorifer sıcak su tertibatlı güzel bahçeli Marmaraya ve Boğaza harikulade manzaralı bir ev kiralktır. Müracaat: Telefon: 40552. — 12

SATILIK NISIF HİSSE APARTIMAN — Beyoğlu Kuloğlu mahallesinin Kocaaga sokagında 4 numaralı Trak apartımını 5 daireli beşer odalıdır. Görmek için kapıcıya, görüşmek için Fatih Kırkçesme ifalye caddesi 86 numaralı hanede Mustafa Uyar'a müracaat. —

SATILIK — Taksim Ayaspaşa Gümüşsuyunda Bağdoları sokagında denize halisiz manzaralı mücedded beş odalı ve her iki sokağa kapısı bulunan kâğır merhum Ali beyin bahçeli evi önünde bulunan ayrı 110 metreklik bahçesile birlikte maktuan 2500 liraya satılıktır. Arsada mümkün bekçi Osman ustaya müracaat. — 1

YAZIHANE VE MUAYENEHANEYE — Elverişli kiralk, geniş salon ve odalar, kalorifer ve sairesi mevcuttur. Beyoğlu İstiklâl caddesi Emgen apartımını birinci kat. Foto Kanzler üzeri. — 4

KIRALIK VE SATILIK — Boğazıçinde Çubukluada iki daireli yahı eşyalı veya eşyasız kiralktır. Telefon, elektrik vardır. Telefon: 42686 ya müracaat. —

(7800) LIRAYA SATILIK A. P. — Cihangir Matara sokak No. 6 - her katta 3 oda, 1 sofa, banyo, senevi 912 lira ıradlı - görmek için 3 cü kata müracaat. — 1

SATILIK ECZANE — Ceyhan'da Vatan eczanesi sahibinin hastalığı dolayisile satılacaktır. Müracaat: Eczacı Ceyhanda Ali Rıza. — 8

HEYBELİADA — Çamlarda (Kuleli Köşk) satılık, köşke müracaat. Fevkalâde nezaret, muntazam bahçe, bol su, elektrik, 8 oda, 2 mutfak, ikiye kabli taksim. —

MALZEMESİLE SATILIK ARSA — Maçka İstasyonuna 100 metre mesafede gayet güzel bir mevkiide ve caddede 179 numaralı haneye muttasıl iki apartımanlık arsa ve kısmen malzemesi vardır. Apartıman yaptırarak arzusunda bulunan kimseye bir apartımanlık arsa vermek şartile iki apartıman yaptırılacaktır. Şeraiti hususunda mezkûr haneye mürfacaat. — 1

Abluka meselesi

Nasyonalist mahafil bu tedbiri nasıl tefsir ediyorlar?

Burgos 11 (A.A.) — Havas: Resmî mahfiller, abluka meselesi hakkında çıkan yabancı tefsirlerden hayrete düşmüşlerdir. Bu mahfiller, ablukanın muhariplik hakkı meselesile hiç bir alakası olmadığını ve esasen bir tek muharip mevcut olduğuna göre böyle bir mesele de mevcut olmadığını bildiriyorlar. Filhakika, Franco hemen bütün hükûmetler tarafından tanınmıştır ve harbi biran önce bitirmek arzusu ile hareket ederek «Asi» lere karşı faydalı tedbirleri kullanmaktadır. Bu dahili bir icraattır ve Fransa ile İngiltere de Francoyu tanımışlardır.

Şimdiye kadar Adra ile Portba arasında tatbik edilmekte olan abluka bundan böyle Adra ile Sagonte arasında tatbik edilecektir.

Yeniden orman işletmeleri kurulacak

Ankara 11 (Telefonla) — Orman umum müdürlüğünün 1939 mali yılı bütçesi, varidat ve masrafı denk olarak 5,306,000 küsur lira tahmin edilmiştir. Bu mikdar 1938 mali yıl bütçesinden 844,000 lira fazladır. Umum müdürlüğün bütçesine konulan fazla tahsisatla önümüzdeki mali sene içinde orman işletmelerinin daha fennî bir şekilde çalışmaları temin edilecek ve yeniden bazı orman işletmeleri kurulacaktır.

Pera takımı Ankara'da mağlûb oldu

Ankara 11 — İki maç yapmak üzere şehrimize gelen İstanbul Pera futbol ekibi Ankara B. muhtelili ile yaptığı ilk karşılaşmayı 2 - 1 kaybetti.

LÂLELİDE — Lâleli cami ilerisinde Yeşiltulumba sokagında köşebaşı dört daireli yeni No. 39 bir apartıman satılık, içindekine müracaat. — 2

BEYOĞLUNDA — İstiklâl caddesinde Pazar de Bebenin yanında 423 No. 11 büyük mağaza kiralktır. Pazar de Bebeğe müracaat. —

5 — MÜTEFERİK

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden mezun bir Alman profesör tarafından en seri ve asri metodla verilir. Fiatlar mutedildir. «Prof. H.» — 7

İNGİLİZCE — (Bahusus ticaret şubeleri) - İngiliz Oxford üniversit. mezunu bir profesör ders veriyor. - Esaslı ve en asri usul. - Ehven fiatler. - «İngil. Prof.» — 9

ORTAK ARIYOR — Bir işin tevsi için 3 bin lira sermayeli bir ortak araniyor. Bu bir bayan da olabilir. Asmaaltı caddesi 79 numarada 6 numaraya müracaat. — 1

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ — Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden

EM 3 — DD — ZS — A. — M. M. M. G. — İŞ — H. K. — Plâsiye — Tap

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldurmaları mercudur.

Mühendis ve Mimar ARIYOR

1) Asgarî iki yüz bin liralık iş yaptığina dair vesikas olan inşaat, yahut su mühendisi şerik olarak çalışmak üzere.
2) Anadoludaki isimize nezaret edecek bir mimar maaşla çalışmak üzere lâzımdır. Müracaat: Pasta kutusu 403. İstanbul.

(Gayet kıymetli tablolar)

Eyüp Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Cavidân terekeseine aid olup satılmasına karar verilen üç adet ressam Glyme ve Lekonta aid resim tabloları İstanbul Samedal Bedesteninde 16/3/39 perşembe günü saat tam 13 buçukta satılacağı ve beherinin muhammen kıymeti olan 500 et liranın % 75 ini bulmadığı takdirde ikinci arttırma 23/3/39 perşembe günü aynı saatte ve aynı yerde satılacağı ilân olunur. (15916)

Zayı — 2451 sicil sayılı şoför ehliyetnamemi zayı ettim. Yenisini çıkaracağımın eskisinin hükmü olmadığı. Ferid

Zayı — 934 - 935 yılında Emirân orta okulundan aldığım şehadetnameyi kaybettim. Yenisini alacağımın eskisinin değeri yoktur. Veyssel Adıgüzel Karaca

Amerikan - Japon bahrî rekabeti

B. Vinsonun son beyanatı resmî makamların fikrine tercüman değil

Vaşington 11 (A.A.) — Meclis deniz komisyonu reisi B. Vinson'un «Amerikanın Japonya karşısındaki falkiyetini muhafazaya amade olduğu» hakkındaki beyanatı üzerine, resmî makamlar bunun hiç bir esasa istinad etmediğini, zira Japonya'nın deniz inşaatı hakkında malûmat mevcut olmadığını bildirmektedirler.

Bu makamlar, bütçenin daima evvelki bütçeden 161 milyon fazlasile 720 milyon 987 bin dolarlık aynı bütçe olduğunu ilâve ediyorlar.

Kundura imalâthanesindeki yangın tahkikatı

Çarşıkapıda Çorlu medresesinde bir kundura imalâthanesinde geçen gece çıkan yangın, medresedeki otuz kadar imalâthaneeye ciddi bir tehlike atlatmıştı.

Bir imalâthanenin yanması ve it-faiyenin gayretile söndürülen bu yangın hakkında zabıtaca yapılan tahkikat ikmal edilmiştir.

Akşam paydostan sonra sobada bırakılan ateşin, soba etrafındaki mukavvaları tutuşturduğu, bu şekilde birdenbire bir parlama vukua gelerek bütün bir imalâthaneyi yaktığı ve bin liraya yakın bir zarar vukua geldiği tesbit edilmiştir. Bu tahkikata aid evrak adliyece verilecektir.

Lehistan'da bir casusun idamı

Varşova 11 (A.A.) — İhtiyat onbaşlarından posta müvezzii 32 yaşında Antonie Sionski, casusluk çürmünden dolayı kurşuna dizilmiştir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli	% 7,5 te- minatı	Eksiltme şekli	saati
		Lira Krş.	Lira Krş.		
Merli baskül	2 adet	446 30	33 47	Açık eksiltme	14
Baskül	1 adet sif	2100 —	157 50	Açık eksiltme	14,30
Şişe etiketi	373000 →	3055 75	229 18	Açık eksiltme	15
7 cins	takım				

I — Yukarda cins ve miktarı yazılı 3 kalem malzeme ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme, 20/3/939 tarihine rastlayan pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve listeler her gün sözü geçen şubeden parasız olarak alınabileceği gibi etiket nümuneleri de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. 1398

Deniz Levazım Satınalma komisyonu ilânları

M. M. V. Deniz Levazım Satın Alma Komisyonundan:

1 — Keşif bedeli 4656 lira 82 kuruş olan Aydın reis mesaha gemisinin tamirati açık eksiltmeye konulmuş olup ilk teminatı (349) lira (26) kuruştur.

2 — Eksiltme 14/Mart/939 tarihine rastlayan salı günü saat 14 de Kasımpaşa'da bulunan komisyonda yapılacaktır.

3 — Şartnamesi her gün komisyonda görülüp ve alınabilir.

4 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla belli gün ve saatte komisyona müracaatları. (1228)

1 — Tahmin edilen bedeli (300.000) lira olan (5000) ton mazotun 23/Mart/939 tarihine rastlayan perşembe günü saat 14 de kapalı zarfla eksiltme si yapılacaktır.

2 — Muvakkat teminatı (15.750) lira olup şartnamesi her gün komisyondan (15) lira bedel mukabilinde alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanun tarifati dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını en geç beili gün ve saatte bir saat evveline kadar Kasımpaşa'da bulunan komisyon başkanlığına vermeleri. (1424)

Vakıf menba suları işletme müdürlüğünden:

Taşdelen menba suyu İstanbul bayii ile olan mukavele bozulmuş olduğundan Üsküdar Galata Mehmed Ali paşa hanı ile İstanbul'da Bahçekapı'daki depolarımızdan toptan ve perakende su satışına başlanılmıştır. Alâkadarların malûmu olmak üzere ilân olunur. (1513)

Gayrimenkul satış ilânı

İstanbul emniyet sandığı direktörlüğünden:

Ölü Bay Vasıfın 8042 hesap No. sile sağığında sandığımızdan aldığı 5000 liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu ödemediğinden dolayı hakkında yapılan takip üzerine 3202 No. lu kanunun 46 cı maddesinin matufu 40 cı maddesine göre satılması icabeden Kadıköyünde Tuğlacıbaşı mahallesinin eski çıkınaz Ömerfendi yeni Kethüda sokağında eski 1,3 yeni 37,37 kapı No. lu bahçeli zemin katı kâğır diğer katları ahşap bir köşkün tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konulmuştur. Satış tapu sicili kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen 610 lira pey akçası verecektir.

Millî Bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birlikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rûsumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 15/3/939 tarihinden itibaren tedkik etmek isteyenlere sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicili kaydı ve sair lüzumlu izahatta şartname ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tedkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunduk. Birinci arttırma 8/5/939 tarihine müsadif çarşamba günü Cağaloğlunda kâin sandığımızda saat 14 ten 16 ya kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icabeden gayrimenkul mükellefiyeti ile sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartıyla 22/5/939 tarihine müsadif pazartesi günü aynı mahalde ve aynı saatla son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları Tapu sicilleriyle sabit olmayan alâkadarlar ve itiraf hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı mübitelerle beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicilleriyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 937/927 dosya numaralı sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

Emniyet Sandığı; Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin nisfını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (1649)

Düzetme

Dünkü nüshamızın 14 üncü sahifesinde Türkiye Cumhuriyet Merkez bankasının 31/12/938 tarihinde biten yedinci hesap yılı bilançosunun pasif kısmında âdi, fevkalâde ve hususî ihtiyat akçesi yekûnu olan:

Lira: 8,712,234,11

rakamı yekûnlar hanesine sehven iki defa yazılmıştır. Birisinin fazla olduğunu ilân eyler ve bu suretle vaki hatayı tashih eyleriz.

İstanbul Harlıcı Kıtaat ilânları

İslâhiye ve Maraştaki birliklerin hayvanatı ihtiyacı için 378500 kilo yulaf kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Muvakkat teminatı 1646 lira 48 kuruştur. İhalesi 17/3/939 cuma günü saat 15 de Adanada tüm satınalma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi Adana, tüm, Ankara, İstanbul levazım âmirliği satınalma komisyonunda görülür. Talipler teklifleri ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermiş olacaktırlar.

(800) (1370)

Behër metresine tahmin edilen fiyatı 375 kuruş olan 15.000 metre el-biselik haki şayak kumaş kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhalesi 24 Mart 939 Cuma günü saat 11 dedir. İlk teminatı 4062 lira 50 kuruştur. Evsaf ve şartnamesi 282 kuruş mukabilinde M. M. V. Satınalma Ko. dan alınır. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ankara'da M. M. V. satınalma ko. na vermeleri. (1332)

Hepsine tahmin edilen fiyatı 21500 lira olan 23 kalem ecza ve malzeme kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmesi 14/3/939 salı günü saat 11 de yapılacaktır. İlk teminat 1612 lira 50 kuruştur. Şartname ve listesi Ankara'da Ko. da görülebilir. Eksiltmeye girmek isteyenler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 - 3 üncü maddesinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını eksiltme saatinden behemehal bir saat evveline kadar Ankara'da M. M. V. satınalma Ko. na vermeleri. (845) (1217)

Zenci derede gedikli erbaş okul pavyonlarının iç ve dış elektrik tesisatı kapalı zarf usulile yaptırılacaktır. Tahmin edilen keşif bedeli 22905 lira 92 kuruş ilk teminatı 1718 liradır. Eksiltmesi 27/3/939 pazartesi günü saat 16 da Kayseride askeri satınalma komisyonunda yapılacaktır. İstekliler şartname ve plânları İstanbul, Ankara, levazım âmirliği ve Kayseride satınalma Ko. da görülebilirler.

Eksiltmeye girebilmek için bu tesistatı yapacak müteahhidin Nafia Vekâletinden verilmiş birinci sınıf ehliyetnamesi haiz olması veya aynı şeraiti haiz bir mühendis tesisatın başından sonuna kadar istihdam edeceğine dair noterlikten tasdikli bir teahhütname ile ticaret odasından alınacak vesikayı ibraz etmesi lâzımdır. İstekliler tanzim edecekleri teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel makbuz mukabilinde Ko. Rs. ne vereceklerdir. Posta ile gönderilecek mektupların muayyen olan saatte kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması şarttır. (871) (1504)

İstanbul Belediyesi Memurları

Kooperatif Şirketinden:

Kooperatifimiz umumî heyeti 28 Mart 939 tarihine tesadüf eden salı günü saat 14 de Türbede Kooperatif salonunda âdiyen senelik toplantısını yapacaktır.

MÜZAKERAT RUZNAMESİ

1 — 938 senesi hesap devresine aid idare meclisi ve mürakip raporlarının okunması.
2 — 938 senesi bilanço ve hasılat fazlası hesaplarının tedkik ve tasdiki ve idare meclisi âzaları ile mürakiplerin ibrası.
3 — Münhal bulunan idare meclisi âzalarına yenilerin seçilmesi.
4 — Yeniden 2 mürakip intihap ve ücretlerinin tayini.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Mikdarı	Muhammen B. % 7,5	muva- kat tem.	Eksiltme Saat şekli
		Lira Kr.	Lira Kr.	
Tuz küfesi	3000 adet	900.—	67, 50	Açık eksiltme 16
Yangın söndürme	17 kalem	2337.54	175. 31	» » 16.20

I — Liste ve şartnameleri mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 17/3/939 tarihine raslayan cuma günü hizalarında gösterilen saatlerde Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Liste ve şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız olarak alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak edecekler tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. (1311)

★

I — İdaremizin Paşabahçe müskirat fabrikası şişe yıkama atölye ve üzümlü anbarı daireleri çatılarının tamiri işi şartnamesi mucibince kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 11387.01 lira muvakkat teminatı 854.02 liradır.

III — Eksiltme 17 Mart 939 tarihine raslayan cuma günü saat 15,30 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Keşif ve şartnameler 28 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar levazım ve mübayaat şubesinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin 7500 liralık bu gibi işler yapmış olduklarını gösterir vesikayı ihale gününden sekiz gün evveline kadar Umum müdürlük inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca fennî ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

VI — Mühürülü teklif mektubunu kanunî vesaik ile beşinci maddede yazılı fennî ehliyet vesikası % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarfların ihale günü en geç saat 14,30 za kadar mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (1278)

★

Cinsi	Mik. Muh. B. beheri	Tutarı	% 15 teminat	eksiltmenin
		Lira Kr.	Lr. K.	Lira Kr. şekli ve satı
Boş bobin sandığı	1500 A. —	65	975 —	146 25 Açık arttırma

«16»

I — Mart 939 tarihinden Ağustos 939 gayesine kadar Cibali fabrikasında birikecek 1500 adet Boş bobin sandıkları yukarıda yazılı şeklide satılacaktır.

II — Muhammen bedeli ve muvakkat teminatı hizasında yazılmıştır.

III — Arttırma 16/3/939 tarihine raslayan perşembe günü hizasında yazılı saatte Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki satış komisyonunda yapılacaktır.

IV — Nümuneler her gün Cibali fabrikasında görülebilir.

V — İsteklilerin arttırma için tayin edilen gün ve saatte % 15 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (1158)

★

Cinsi	Mikdarı	Muhammen B.	% 7,5	Eksiltmenin
		Lira Kr.	Lira Kr.	şekli
Muşamba	27 ad.	378 —	28 25	Açık eksiltme 14
Selefon	15000 tabak	806 25	60 47	» » 14,30
kâğıdı				
Çuval ağazı	1 ad. sif	490 —	96 75	» » 15
dikme makinesi	İzmir			

I — Cins ve miktarı tahmin bedeli ve teminatı yukarıda yazılı üç kalem malzeme şartnameleri ve numuneleri mucibince ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

II — Eksiltme 16/3/939 perşembe günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartname ve numuneler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

IV — Dikiş makinası eksiltmesine iştirak etmek isteyenler fennî tekliflerinin inhisarlar umum müdürlüğü tuz fen şubesine beş gün evvel berai tatbik tedvi etmeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın iştirak vesikası almaları lâzımdır. Eksiltmeye iştirak edecekler % 7,5 güvenme paralarıyla münakasa için tayin edilen gün ve saatlerde yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (1129)

★

I — Mevcut şartname, proje ve keşfi mucibince Malatya bütün fabrikasında yaptırılacak Tretuar, asansör tesisatı, bahçe toprak tesviyesi Drenaj bahçe dahili yolları ve ihata duvarları işleri ve bunlara ait imalatı snaiye kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 36,796 lira 97 kuruş olup teminat akçesi (2,759) lira 77 kuruştur.

III — Eksiltme 23/3/939 perşembe günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname keşifname ve projeler (184) kuruş mukabilinde levazım şubesinden ve Ankara, İzmir, Malatya başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — Bu işe girmek isteyenlerin Yüksek mimar veya yüksek mühendis olmaları veya mühendisiyle birlikte imzalamak üzere bu evsafta bir mühendis veya bir mimarla iştirak etmiş bulunmaları ve şimdiye kadar bu kabîl (50,000) liralık bir işin muvaffakiyetle yapmış ve bitirmiş olmaları şarttır.

VI — Taliplerin eksiltme gününden sekiz gün evveline kadar bizzat umum müdürlük inşaat şubesine müracaat ederek fennî ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

VII — İsteklilerin şartname ve projeler ve yukardaki maddede gösterilen ehliyet vesikası ve ayrıca kanunî vesika almaları teminat akçesi veya banka mektuplarını ve mühürülü fiat teklif mektuplarını ihtiva eden kapalı zarflarını eksiltme gününden nihayet saat 14 de kadar makbuz mukabilinde mezkûr komisyon riyasetine vermeleri lâzımdır. Postada vaki olacak teahhürler kabul edilmez. (1489)

İktisad Vekâletinden:

Vekâletimiz iç ticaret umum müdürlüğü ihracat kontrolörlükleri için (Louis Schopper) Marka (9) adet hektolitre (3) adet kalbur makinesi (6) adet etüv ve (3) adet hassas terazi satın alınacaktır.

1 — Bu âletlerin muhammen bedeli (3114) üç bin yüz on dört lira olup muvakkat teminat parası, (233) lira (55) kuruştur.

2 — Eksiltme 17/3/939 tarihine tesadüf eden cuma günü saat onda Vekâlet satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Taliplerin şartnameyi görmek ve teminat paralarını yatırmak üzere Ankara'da Vekâlet Levazım müdürlüğüne ve İstanbul'da İktisad Vekâleti ihracat kontrolörlüğüne müracaatları ilân olunur. (1287) (680)

AKŞAM

MATBAASI

Rotatif makinelerinde resimli ve renkli gazete ve mecmuaları, baskı adedi yüksek risale, kitab ve her nevi matbuaları en temiz şekildedir ehven şeraitle basar.

Devamlı işler için hususî şerait tesbit edilir. Fazla tafsilât için matbaa idaresine müracaat. Telefon :20497

Meşhur Alman güzellik mütehassısı Profesör Doktor E. WINTER

tarafından for-
mu'ü yapılan

VENÜS PUDRASI

Terkibi altın kremli 21 saat havalandırılmış 12 cazip renkli fevkalâde ince ve hafif VENÜS pudrasile tuvalet gören bir cild dünyanın en taravetli güzelliğini ifade eder. Deposu: NUREDDİN EVLİYAZADE, İSTANBUL

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

Adet	1.000	Liralık	4.000 Lira
4	500	»	2.000
4	250	»	1.000
40	100	»	4.000
100	50	»	5.000
120	40	»	4.800
160	20	»	3.200

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İstanbul Levazım Amirliği ilânları

170 ton yulaf alınacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 14/3/939 salı günü saat 15 te Tophanede İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Ko. da yapılacaktır. Tahmin bedeli 9520 lira, ilk teminatı 714 liradır. Şartname ve nümunesi Ko. da görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Ko. na vermeleri.

(541) (1272)

*

747 lira 17 kuruş tahsisatı dahilinde Amerikan bezi alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 14/3/939 perşembe günü saat 15,30 da Tophanede İstanbul Levazım Amirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Katî teminatı 112 lira 7 kuruştur. Nümunesi Ko. da görülebilir. İsteklilerin belli saatte kanunî vesikalarile beraber komisyona gelmeleri. (560) (1624)

Gayrimenkul satış ilânı

İstanbul emniyet sandığı direktörlüğünden:

Bay Ali Rızanın 6691 hesap No. sile sandığımızdan aldığı 5250 liraya karşılığında birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden dolayı haklarında yapılan takip üzerine 3202 No. lu kanunun 46 cı maddesinin matufu 40 cı maddesine göre satılması icabeden Kadıköyünde Tuğlacıbaşı mahallesinin eski Erenköy yeni kuyubaşı aralığı ve kayışdağı caddesinde eski 36 Mü. yeni 1,82,84/1, 84/1, 84,100.22,30,48 No lu ahır ve fırını ve fazla bahçesi olan bir katı kâğır diğer katı ahşap iki evin tamam bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konulmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girme kistiye (410) lira pey akçesi verecektir.

Millî Bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birlikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rûsumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 15/3/939 tarihinden itibaren tedkik etmek isteyenlere sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahatta şartname ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 3/5/939 tarihine müsadif çarşamba günü Çağaloğlunda kâin sandığımızda saat 14 ten 16 ya kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin terchen alınması icabeden gayrimenkul mükellefiyeti ile sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartile 22/5/939 tarihine müsadif pazartesi günü aynı mahalde ve aynı saatla son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada, gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları Tapu sicillerile sabit olmayan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı mübitelerile beraber idaremize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 938/923 dosya numarasile sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

Emniyet Sandığı; Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin nısfını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (1647)

**Dolmabahçe Hava gazı
Kok kömürünü
tercih ediniz**Zayı — Fatih nüfus memurluğundan aldığı nüfus tezkeremi zayı ettim. Yeni-sini alacağımдан hükmü yoktur.
Fatih Sarıgül Hasan Hanife mahallesinde No. 38 de 329 doğumlu Hüseyin oğlu Abdürrahman Yemişçiler**SEKSÜLİN****Ademi iktidar
Bel gevşekliği
Dermansızlık
Vücut ve Dimağ
Yorgunluklarına karşı
en emin ve müessir ilâçdır**

Kutusu 200 Kuruş

**BEŞİR KEMAL — MAHMUD CEVAD
ECZANESİ Sirkeci — İstanbul**

PASTİL ANTİSEPTİK

KANZUK

Soğuk algınlığı, nezle ve teneffüs yollarile geçen hastalıklardan korur, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Kapalı zarf usulüyle eksiltme ilânı Trabzon - İran Transit yolu Birinci Mintaka Başmüdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Transit yolunun kilometre 1+000 — 63+300 arasında parke kaldırım, şose esası tamirâtı ve dere tahkimatı.

Bu işlerin keşif bedcî «233 068» lira 32 kuruştur.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi

B — Mukavele projesi

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi

D — Fennî ve hususî şartname

E — Keşif, silsileli fiat ve metraj cetveli

F — Proje

İsteyenler bu evrakı Trabzon Naha Müdürlüğünden ve Gümüşanede Transit yolu Birinci Mintaka Başmüdürlüğünden 12 lira bedel mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 3/4/939 pazartesi günü saat 15 de Trabzonda Transit yolu Birinci Mintaka Başmüdürlüğü binasında toplanacak komisyon tarafından yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin «12 905» liralık muvakkat teminat vermesi ve aşağıdaki vesikayı göstermesi lâzımdır.

A — İsteklinin ihaleden 8 gün evvel Trabzon vilâyetine müracaatla Komisyonu mahsus tarafından ehliyet vesikası alması şarttır.

B — Bu işe gireceklerin bir defada yüz bin liralık iş yaptırmış olması şarttır.

6 — Teklif mektupları üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar yukarıda sözü geçen komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektupların nihayet saat 15 e kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1607)

Belediye Sular İdaresinden:

Açık pazarlık ilânı

İdaremiz ihtiyacı için (800) kilo halis külçe kalay açık pazarlıkla satın alınacaktır.

1 — Bu husus için tanzim edilen şartname idaremiz levazım servisinde parâsız olarak alınabilir.

2 — Taliplerin şartnamede gösterilen teminat akçelerini idaremize yatırarak makbuzlarla ihale günü olan 15 Mart Çarşamba günü Taksimdeki müdüriyete müracaatları. (1587)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Akarat:	No.	Cinsi	Aylık kirası
Senti	Mahallesi	Sokağı	L. K.
Göztepe	Göztepe	Mehmed Ef.	85
Üsküdar	Selâmalı	Trabilos	15
»	Arakiyeci	Körbakkal	45 No
Cafer			taj/80
			Ev
			7 50
			7 00

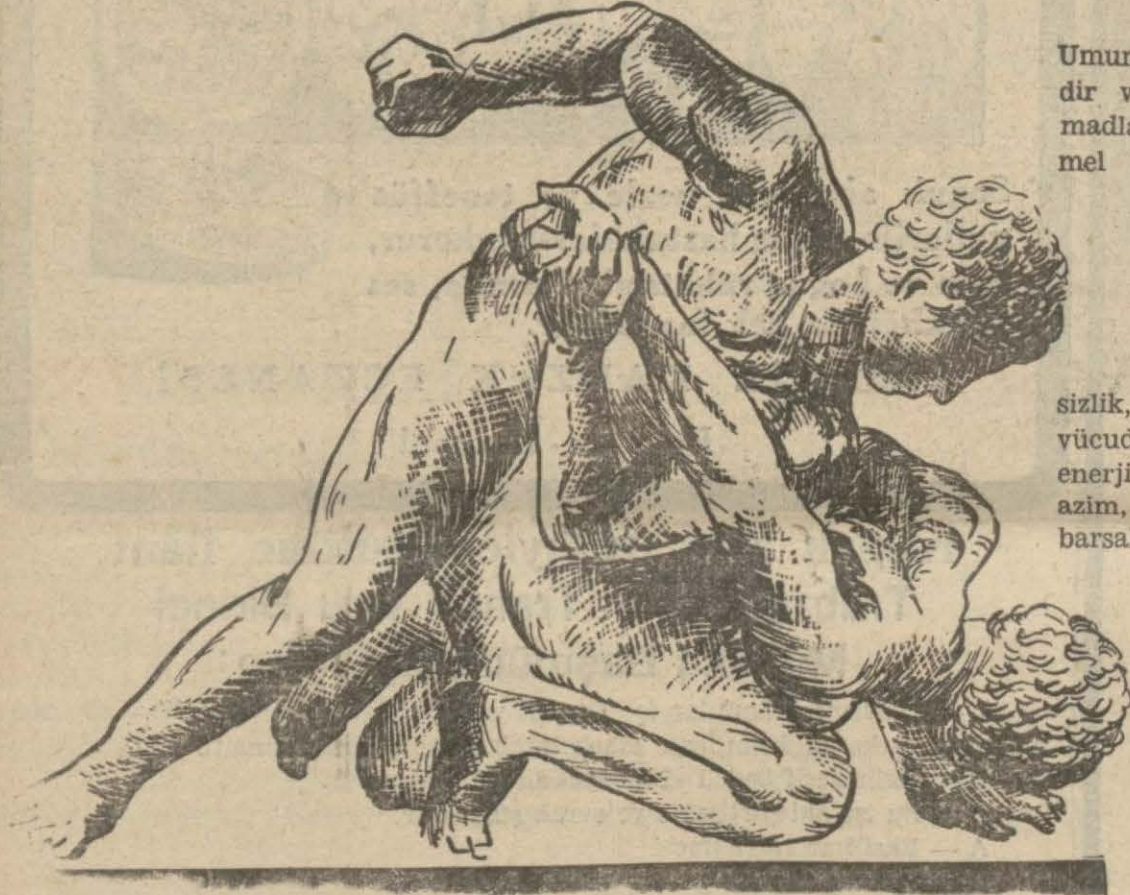
Yukarıda cinsi ve mevkileri yazılı gayri menkullerin 11/5/940 sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhaleleri 20/3/939 pazartesi günü saat 14 dedir. İsteklilerin Kadıköy vakıflar müdürlüğüne gelmeleri. (1516)

NEVROZİN

GRİP - NEZLE - KIRIKLIK - SOĞUKALGINLIĞI - ROMATİZMA - NEVRALJİ - BAŞ - DIŞ
aldanmayınız. Rağbet gören her şeyin taklidi ve benzeri vardır. GRİPİN yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

FOSFARSOL

KAN, KUVVET, İŞTAH ŞURUBU

Umum doktorların müttefikân takdîr ve milyonlarca vatandaşa itimadla tavsiye ettikleri en mükemmel bir kuvvet şurubudur. Daima kanı tazeleyip çoğaltır. Tatlı bir iştaha temin eder. Her zaman gençlik, dinçlik verir; zekâ ve hafıza kudretini yükseltir. Sinirleri, adaleleri kuvvetlendirerek, uykusuzluk, halsizlik, fena düşünceleri giderir; vücut makinesine lâzım olan bütün enerji ve kabiliyeti vererek daima azim, irade, neşe sahibi eder. Mide, barsak tembelliğinden ileri gelen muannid inkıbazlarda, bel gevşekliği ve ademi iktidarda şayanı hayret faydalar temin eder.

FOSFARSOL'u; diğer bütün Kuvvet ilâçlarından ayıran başlıca hassa

Devamlı bir surette kan, kuvvet, iştiha yaratması ve ilk kullananlarda bile mucize gibi tesiri derhal göstermesidir. Tifo, grip, zatürrie, sıtma, ve umum kansızlıkla neticelenen tehlikeli hastalıkların nekahat devrelerinde en mükemmel bir derman şurubudur. Sıhhat ve kâletinin resmî müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.

Çocuğunuzu

3 aylıktan itibaren mutlaka

FOSFATİN

İLE BESLEYİNİZ.

FOSFATİN FALYER

Bütün Eczane ve büyük bakkallarda bulunur.

Macar Ziraat Makineleri Fabrikası

HOFHER - SCHRANTZ - CLAYTON SHUTTLEWORTH ANONİM ŞİRKETİ

TÜRKİYE MERKEZ ŞUBESİ:

İSTANBUL

Yeni adres: Galata Necatibey caddesi No. 118. 120

Her türlü ziraat makine ve âletleri

M. M. Vekâletinden

Afyon dekovil tamirat deposuna 108 lira ücret ve imtihanla bir buharlı makine kazancı ustası alınacaktır. Bu ücret bilâhare vaziyet icabına ve taliplerin göstereceği liyakate göre 126 liraya kadar çıkarılabilecektir. Alınacak kazancı ustasında aranılacak şeraiti talipler İst. Merkez kumandanlığından ve Afyon dekovil depo müdürlüğünden ve M. M. V. Harbiye dairesi 6 cı şubesi tarafından alınabilir. Bu şeraiti haiz olanlar 27/3/939 pazartesi sabahı saat dokuz kadar Afyon dekovil tamirat depo müdürlüğüne müracaatları o gün yapılacak imtihanda bulunarak ibrazı ehliyet edeceklerdir. (867) (1500)

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler
apartman. Fakirlere parasız.
Tel. 43924

Zayı — Edirne erkek muallim mektebi
9 uncu sınıfından almış olduğum tasdik-
nameyi kaybettim, yenisini alacağım
eskişinin hükmü yoktur. Bekir Keskinel

Havalar fena gidiyor. Gripe karşı sizi koruyacak yegâne ilâç:

SEFALİN

Kat'î Tesir

GRİP - NEZLE - KIRIKLIK
ve tekmiil ağrılara karşı
tesiri kat'îdir.

Her eczaneden arayınız. 1 ve 12 lık ambalajlar içerisinde.

Seri Şifa

Bir kaşe SEFALİN, sizi
çabuk sıhate
kavuşturur.

Her eczaneden arayınız. 1 ve 12 lık ambalajlar içerisinde.

Güzellikler...

Dünyada mevcut
bütün şeylerden
üstündür.

**Onu koruyunuz.
Krem Pertev**

Sizin bu yoldaki müca-
delenizde kendisine iti-
mad edilebilen en
kuvvetli vasıta.

KİRALIK TÛTÛN DEPOSU:

Ortaköyle Arnavutköy arasında, deniz üstünde tahminen ikibin metro
murabbai, Tütün deposuna elverişli bina kiralıktır. Telefon: 22761,
Müracaat: Liman Han No. 6

Yapı yaptıranların dikkat nazarına:

Yaptıracağınız binanın sağlamlığını istiyorsanız Mutlaka
SULTAN ÇİFLİĞİ KUMU VE ÇAKILINI KULLANINIZ
Zira temiz yıkanmış her türlü yabancı maddelerden aridir. Her kumcуда bu-
lunur. Fiatlar gayet ehvendir. Deposu Beşiktaş Yalı sokağı 8 No. da
Tel: 49154 Osman Mehmet kardeşler

**ARKA
BEL**

ROMATİZMA
LUMBAGO
SİYATİK
ve bütün
ağrılara
karşı

SİLKO

merhemi ile masaj yapınız

SANGILARI DAİMÎ ve ÇABUK GEÇİRİR

Sahibi: Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rado
Akşam matbaası